אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

דוח שנתי 2017

<u>תוכן העניינים:</u>

תיאור עסקי תאגיד	3-44
דוח דירקטוריון	45-55
בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של חברת ביטוח	56
דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	57
דוח רו"ח המבקר בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיו	58-59
דוחות כספיים	60-128
פרטים נוספים על התאגיד	129-137

תיאור עסקי תאגיד 2017

מידע צופה פני עתיד בדוח זה

בדוח זה כללה החברה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח -1968 (להלן: "חוק ניירות ערך"). מידע כאמור כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה וודאית ואינה בשליטת החברה. מידע צופה עתיד בדוח זה יזוהה בדרך כלל באמירות כמו "החברה צופה", "החברה מצפה", "החברה מעריכה", "החברה מאמינה", "בכוונת החברה", "החברה בוחנת", "החברה מתכננת" וביטויים נוספים.

מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של הנהלת החברה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי, שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, וכולל פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם, ונכונותו לא נבחנה על ידי הנהלת החברה באופן עצמאי.

בנוסף, התממשות ו/או אי התממשות של המידע הצופה פני עתיד אינה ודאית והיא תושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה, ובכללם, גורמי הסיכון המאפיינים את פעילות החברה כמפורט בסעיף 6 בדוח זה וכן מההתפתחויות בסביבה הכללית ובגורמים החיצוניים המשפיעים על פעילות החברה המתוארים בדוח זה.

לפיכך, על אף שהנהלת החברה מאמינה שציפיותיה, כפי שמופיעות בדוח זה, הינן סבירות, הרי שקוראי דוח זה מוזהרים בזאת, כי התוצאות בפועל בעתיד עלולות להיות שונות מאלו שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח זה.

מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב, והחברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

מידע צופה פני עתיד בדוח זה..... 4
1. חלק א' – פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה..... 7
1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה..... 7
1.2. תחומי פעילות..... 7
1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה..... 8
1.4. כספים שקיבלה החברה מהמדינה..... 8
1.5. חלוקת דיבידנדים..... 8
2. חלק ב' – מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה..... 9
2.1. ריכוז תוצאות הפעילות..... 9
2.2. תביעות תלויות בביטוח סיכוני סחר חוץ..... 9
3. חלק ג' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה..... 11
3.1. מידע כללי על תחום הפעילות..... 11
3.2. מוצרים ושירותים..... 12
3.3. פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים..... 16
3.4. לקוחות..... 17
3.5. שיווק והפצה..... 19
3.6. ביטוח משנה..... 19
3.7. ספקים ונותני שירותים..... 19
3.8. תחרות..... 19
3.9. מוצרים חדשים..... 20
4. חלק ד' – מידע נוסף ברמת כלל החברה..... 21
4.1. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות..... 21
4.2. איכות הסביבה..... 25
4.3. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה..... 25
4.4. השקעות..... 26
4.5. ביטוח משנה..... 26
4.6. הון אנושי..... 28
4.7. רכוש קבוע, זכויות חכירה ורכוש אחר..... 29
4.8. עונתיות..... 29
4.9. נכסים לא מוחשיים..... 29
4.10. הליכים משפטיים..... 29
4.11. מימון..... 29

4.12. מיסוי 30
4.13. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה 30
4.14. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה 30
4.15. אירוע או עניין החורגים מעסקי החברה הרגילים 30
4.16. יעדים ואסטרטגיה עסקית 30
4.17. צפי להתפתחות בשנה הקרובה 31
4.18. מגזרים גיאוגרפיים 31
4.19. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה 31
5. חלק ה' – משטר תאגידי 32
5.1. ישיבות דירקטוריון 32
5.2. ועדות הדירקטוריון 32
5.3. ציות להוראות הדין 33
5.4. קוד אתי 33
5.5. רואה חשבון מבקר 33
5.6. מבקר פנים 34
6. חלק ו' – ניהול סיכונים 35
6.1. מדיניות ניהול הסיכונים 35
6.2. סוגי הסיכונים להם חשופה החברה 35
6.3. תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון 37
6.4. ניהול הסיכונים והמגבלות עליהם 39
6.5. הערות כלליות 43

1. חלק א' – פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "החברה" או "**אשרא**") התאגדה כחברה ממשלתית בשנת 1957.

אשרא הינה חברה ממשלתית בבעלות מלאה של ממשלת ישראל. השרים האחראים על החברה הינם שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה.

החברה עוסקת בביטוח סיכוני סחר חוץ הנובעים מסיכוני אשראי לטווח בינוני וארוך בעסקאות יצוא ישראלי.

החברה משמשת כ – Export Credit Agency (להלן "ECA"): כמקובל ברוב הארצות המפותחות בעולם וככזו חברה באיגוד הבינלאומי של החברות לביטוח אשראי Berne Union ומייצגת את מדינת ישראל בארגון ה - OECD בנושאים הרלוונטיים.

לחברה אין חברות בנות.

1.2 תחומי פעילות

החברה הינה חברת ביטוח הפועלת בתחום ביטוח האשראי וסיכוני סחר חוץ לטווח בינוני וארוך וכן במתן ביטוח לטווח קצר בעת כשל שוק. במסגרת פעילותה, החברה מבטחת או ערבה לסיכונים מסחריים ו/או פוליטיים בעסקאות יצוא בהן קיים אשראי לטווח בינוני וארוך (שנה ויותר). כמו כן החברה מבטחת השקעות של משקיעים ישראליים בחו"ל כנגד סיכונים פוליטיים.

החברה פועלת בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ בלבד.

החברה מעמידה לרשות היצואנים הישראליים מגוון רחב של תוכניות ביטוח ומסלולי ליווי וייעוץ, המאפשרים מזעור סיכונים, קבלת מימון והכרה מיידית בהכנסה ללא זכות חזרה (Non-Recourse).

תחת ענף זה מנהלת החברה תחומי פעילות עיקריים המדווחים בדוח זה כמגזר עסקי אחד :

- ביטוח או ערבות לעסקאות יצוא כנגד סיכונים מסחריים ופוליטיים.
- ביטוח השקעות בחו"ל כנגד סיכונים פוליטיים.
- ביטוח ערבויות חוזיות

מאחר ותחומים אלו בעלי מאפיינים דומים מהותית (דומים בתשואות, רווחיות, בתהליכי החיתום ובלקוחות) ומאחר והסיכון הנלקח על ידי החברה, כתוצאה מערבות המדינה המתוארת בסעיף 3.1 להלן, בכל אחד ממגזרי פעילות אלו דומה, מדווחת החברה בדוחות הכספיים את תוצאות הפעילות שלה כמגזר עסקי אחד.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בשנתיים האחרונות לא נעשו השקעות בהון החברה או עסקאות מהותיות על ידי בעלי עניין במניות החברה.

1.4. כספים שקיבלה החברה מהמדינה

לפרטים בדבר כתב ערבות בגין הפסדי החברה מעסקי יצוא אותו הנפיק החשב הכללי באוצר לחברה וכספים שקיבלה החברה מהמדינה מכח כתב הערבות, ראה באור 1ב' ובאור 20 לדוחות הכספיים.

1.5. חלוקת דיבידנדים

1.5.1. החברה התחייבה למדינת ישראל במכתב מיום 27 בספטמבר 2004, לפעול לשימור רמת הון מינימאלית של 25 מיליון דולר בטרם תחזור לחלק דיבידנד מרווחיה הצבורים, וזאת למשך תקופת תוקפה של ערבות המדינה שעיקריה מפורטים בסעיף 3.1 להלן. הונה העצמי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכם לסך של 34,314 אלפי דולר העולה על ההון המינימאלי שנקבע לצורך חלוקת דיבידנדים.

1.5.2. על פי תקנות שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, נקבע ההון העצמי המינימלי הנדרש מהחברה כמבטח. ההון העצמי המינימאלי הנדרש מהחברה ליום 31 בדצמבר 2017 הינו 14,895 אלפי ש"ח. למועד הדוח הכספי לחברה הון העצמי העומד בדרישות התקנות.

1.5.3. ייעוד רווחים ודיבידנדים:

1.5.4. מדיניותה הנוכחית של רשות החברות הממשלתיות (היכולה להשתנות מעת לעת וכפופה למגבלות מיוחדות אם קיימות על פי כל דין) ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנדים, לגבי הליך ייעוד רווחים משנת 1995 ואילך קובעת:

1) דיבידנד מרווחים שוטפים ישולם בחברות שאינן חברות שירותים ציבוריים, לפי 50% מהרווח הנקי השוטף השנתי, לפני תשלום בונוס מתוך הרווחים לעובדים.

2) דיבידנד מרווחים צבורים ייקבע לגבי כל חברה באופן ספציפי, תוך התחשבות במספר נתונים וגורמים רלוונטיים.

2. חלק ב' – מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

2.1 ריכוז תוצאות הפעילות

להלן נתונים כספיים עיקריים לשנת 2017, בהשוואה לשנת הכספים 2016 (באלפי דולר). הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח- 1998.

	2017	2016
	באלפי דולרים	
סה"כ דמי ביטוח	21,591	18,450
בניכוי דמי ערבות למדינת ישראל ולמבטחי משנה	18,915	15,763
פרמיות שהרווחו בשייר	2,676	2,687
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	4,569	1,637
הכנסות מעמלות	2,137	1,727
סך הכל הכנסות	9,409	6,051
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	1,672	1,191
הוצאות שיווק	511	457
הוצאות הנהלה וכלליות	3,104	2,729
סך הכל הוצאות	5,287	4,377
רווח לפני מיסים על הכנסה	4,122	1,674
מיסים על הכנסה	302	449
רווח נקי	3,820	1,225
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו	(16)	12
סה"כ רווח כולל	3,804	1,237

לפרטים בדבר תוצאות מגזרי פעילות והרכב נכסים והתחייבויות לפי מגזרי פעילות ראה ביאור 3 לדוחות הכספיים.

2.2 תביעות תלויות בביטוח סיכוני סחר חוץ

בענף סיכוני סחר חוץ לא נדרשת, על-פי הנחיות המפקח, הערכה אקטוארית והתביעות התלויות כוללות שני מרכיבים עיקריים:

2.2.1 תביעות תלויות ידועות הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק החוב עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו לתאריך המאזן.

התביעות התלויות מחושבות על בסיס הערכה פרטנית לכל תביעה על פי חוות דעת שנתקבלו מהיועצים המשפטיים של החברה.

הערכת החברה באשר להתבררות התביעה מבוצעת בשלב הדיווח בגין פיגורים בתשלום ולוקחת בחשבון את הקריטריונים הבאים:

- מצבו הפיננסי של החייב
- הניסיון הנצבר מול החייב או המדינה
- לוח הסילוקין של ההלוואה ותקופת ההמתנה
- סטטוס הפעולות הננקטות לגביית החוב

נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 קיימים פיגורים בפירעון ב - 3 עסקאות אשראי שונות המבוטחות על ידי החברה בסכומים כוללים של כ- 6.5 מיליוני דולר, הסכומים מבוטחים במלואם על ידי החשב הכללי באוצר ומבטחי משנה נוספים. לפרטים נוספים ראה גם סעיף 3.4 לדוח הדירקטוריון.

2.2.2 תביעות תלויות המחושבות לפי שיטת עודף הכנסות על הוצאות.

על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג- 2013, בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לטווח בינוני-ארוך (מעל לשנה) מחושב עודף הכנסות על הוצאות על בסיס ארבע שנתי מצטבר (להלן – העודף).

העודף מורכב מדמי ביטוח, תביעות, הוצאות הנהלה וכלליות וחלק מההכנסות מהשקעות, הכל בניכוי חלקם של מבטחי המשנה, לפי שנת החיתום המתייחסת. כמו כן, על-פי התקנות האמורות סכום הצבירה הנ"ל בגין שנת החיתום השוטפת לא יקטן משיעור של 50% מדמי הביטוח בשייר העצמי שנרשמו לאותה שנה .

סה"כ העודף המצטבר עד לסיום השנה הרביעית ממועד שנת תחילת הביטוח, בניכוי התביעות התלויות שחושבו כאמור בסעיף א' לעיל, נכלל בסעיף תביעות תלויות והגרעון נזקף כהוצאה.

לפרטים בדבר הרכב התביעות התלויות והצבירה ראה סעיף 3.4 לדוח הדירקטוריון ובאור 11 לדוחות הכספיים לשנת 2017 הכלולים בדוח זה.

3. חלק ג' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

3.1. מידע כללי על תחום הפעילות

החברה פועלת כחברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות התשל"ה – 1975 ופועלת כמבטח בענף הביטוח הכללי בתחום ביטוח אשראי עסקאות לטווח בינוני וארוך, כנגד סיכונים מסחריים ופוליטיים. במסגרת פעילות זו נהנית החברה מערבות מדינה מלאה לפעילותה.

ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לעסקאות אשראי לטווח בינוני וארוך מאופיין, בכל העולם, בכשל שוק לפיו שירות הגופים הפרטיים המבטחים עסקאות יצוא למדינות מתפתחות או בדרגת סיכון גבוהה יחסית ו/או בתנאי אשראי ארוכים (מעל שנה) מוגבל ולעיתים אף אינו קיים. חברות הביטוח הפרטיות הפעילות בתחום זה הינן בינלאומיות, פועלות בד"כ באופן סלקטיבי (בייחוד בתקופות משבר) בכל הנוגע לסיכונים ולתנאי האשראי המבוטחים.

עם זאת, מנקודת מבטה של מדינה, התועלת למשק מהיצוא למדינות אלו גבוהה מהסיכון הכרוך בביטוחו. בהתאם לכך, מרבית מדינות העולם, כמו כן מדינת ישראל, מפעילות חברות (ECA - Export Credit Agency) במבנה של תאגידי ביטוח ממשלתיים הנהנים מבסיס הוני רחב ו/או תאגידי ביטוח ממשלתיים או פרטיים הנהנים מערבות/רשת ביטחון אחרת של הממשלה לשם עמידה בהתחייבויותיהם. כמו בעולם, כך גם בישראל פועלת ממשלת ישראל להעמדת הערבויות הדרושות להבטחת היצוא המבוטח על ידי החברה.

בדומה לחברות ביטוח אשראי מקבילות Export Credit Agency, פועלת החברה על מנת לאפשר ליצואנים הישראלים תנאי ביטוח אשראי דומים לאלו הניתנים למתחריהם בעולם. החברה חברה באיגוד חברות ביטוח האשראי הבינלאומי איגוד ברן (Berne Union).

ערבות מדינה לפעילות החברה

אופי פעילות החברה לביטוח סיכונים קטסטרופאליים ולטווחי זמן ארוכים, אינו מושתת כאמור על אקטואריה אלא על רצון המדינה לסייע ליצוא הישראלי. בהתאמה, הכיסוי הביטוחי לפעילות החברה נסמך על ערבות מדינה שהעמיד לה החשב הכללי במשרד האוצר מכוח חוק הערבויות מטעם המדינה, התשי"ח – 1958. המשמעות היא שמדינת ישראל ערבה לחשיפות של החברה מכוח הפוליסות/ ערבויות שהחברה הנפיקה ו/או לחשיפות של החברה מביטוחי משנה.

לפרטים אודות כתב הערבות והיקפו ראה באור 1 ב' לדוחות הכספיים (להלן ולעיל יקרא בדוח זה "כתב הערבות" או "ערבות המדינה"). כמו כן נחתם נוהל, אשר הסדיר את תהליכי העבודה של החברה מול אגף החשב הכללי במשרד האוצר.

בכתב הערבות ובנוהל מוסדרים נושאים הקשורים לפעילות העסקית-ביטוחית של החברה, הכוללים:

- אופן חישוב החשיפה הכוללת של החברה.
- סוגי המוצרים והפוליסות שהחברה מוסמכת להנפיק.
- שמירת רמת הון עצמי מינימאלי של החברה.
- הסדרת הפרמיות ודמי ההתחייבות המגיעים לאשרא בגין פעילותה העסקית-ביטוחית.
- מנגנון תמריץ לטיפול ביצואנים קטנים ובינוניים.
- הגדרת תקרות ומגבלות בפעילות העסקית/ביטוחית של החברה.
- התייחסות להוראות רגולטוריות רלוונטיות.
- הסדרת הסמכויות, לרבות העברת סמכויות לאישור עסקאות לחברה.
- ביצוע תוכניות מיוחדות על ידי החברה, הכולל:
  - תוכנית לביטוח ערבויות חוזיות ליצואנים קטנים ובינוניים.
  - תוכנית מצרים וירדן.
  - תוכנית מיוחדת לעסקאות פוליטיות בעלות סיכון אשראי גבוה.
  - מנגנוני דיווח ובקרה.
  - תהליך טיפול בתביעות והסדרי חוב.

פוליסות וערבויות המונפקות על ידי החברה מוכרות על ידי בנק ישראל כשוות ערך לערבויות המדינה לצורך מגבלת לווה בודד ויחס הון מזערי בבנקיםעל סמך הוראות ערבות המדינה לחברה.

3.2. מוצרים ושירותים

החברה מבטחת אשראי, השקעות ועסקאות יצוא של חברות ישראליות לטווח הבינוני והארוך (תקופת אשראי העולה על שנה) למדינות מתפתחות ובכלל, במקרה בו קיים חשש לאי יציבות פוליטית ו/או כלכלית.

החברה מבטחת עסקאות אשראי לטווח בינוני וארוך לפי התנאים הכלליים הבאים:

סכום האשראי המבוטח יהיה עד 85% מסכום העסקה. לפיכך, לרוב מקדמה בעסקה תהיה בשיעור של 15%.

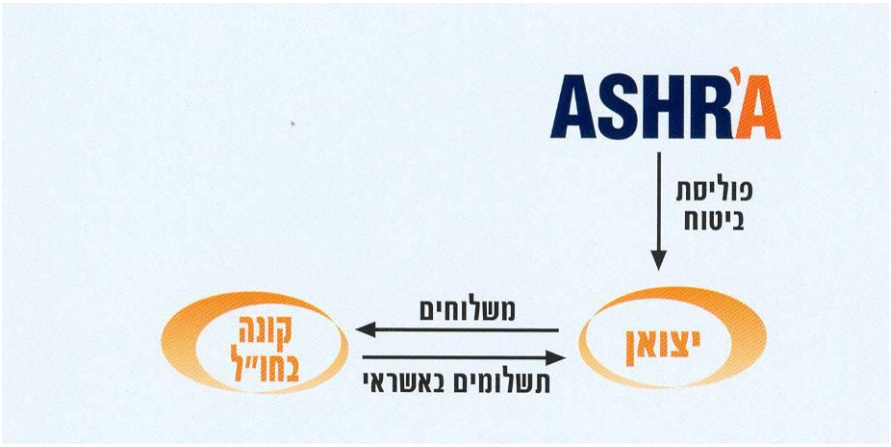
החיסוי הביטוחי הינו בשיעור של עד 95% מסכום חשיפת האשראי בעסקה כנגד סיכונים פוליטיים (כגון: אי תשלום של גורם ממשלתי, מלחמה, הפיכה, מהומות, הפקעה, הלאמה, החרמה, הגבלות על המרת והעברת מט"ח) ובשיעור של עד 90% מסכום חשיפת האשראי בעסקה כנגד סיכונים מסחריים (פשיטת רגל או אי תשלום מתמשך של חברה או בנק).

להלן עיקרי פתרונות המימון והביטוח המסופקים על ידי החברה:

- פוליסה לביטוח אשראי ספקים
- פוליסה לביטוח אשראי קונים
- פוליסה לביטוח טרום משלוחים והתקנות
- פוליסה לביטוח חילוט שלא כדין
- פוליסה לביטוח קו אשראי בין – בנקאי
- פוליסה לביטוח מכתבי אשראי
- פוליסה לביטוח ניכיון שטרות
- פוליסה לביטוח ניכיון חשבוניות
- ערבות נגדית לערבות בנקאית
- פוליסה לביטוח השקעות:
  - פוליסת השקעות בעלים

<u>פוליסת ASHRA לביטוח אשראי ספקים (משלוחים)</u>

פוליסת אשראי ספקים מגינה על היצואן מפני אי תשלום מצד הקונה בחו"ל בשל סיבות מסחריות או פוליטיות. כלי ביטוח זה מתאים לעסקאות בהן היצואן שולח סחורה או מספק שירותים לקונה בחו"ל, הפורע את חובו ליצואן בתשלומים תקופתיים, על פני תקופת אשראי ועל פי לוח סילוקין שסוכם מראש.

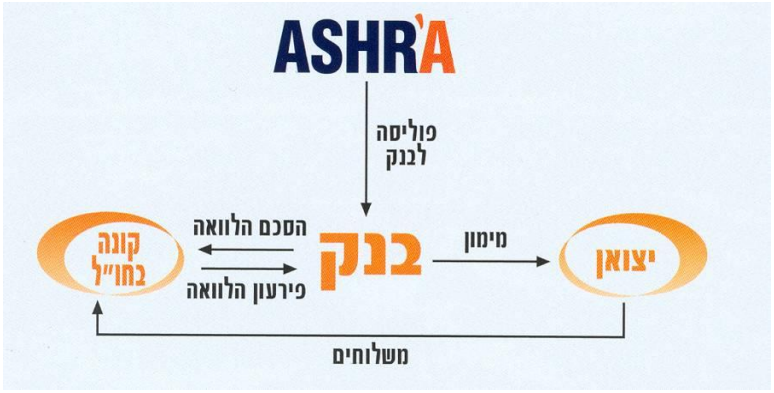

<u>פוליסת ASHRA לביטוח אשראי קונים</u>

פוליסת אשראי קונים משמשת כבטוחה לבנק המלווה (בנק מטעם היצואן), מאפשרת את ביצוע העסקה המסחרית ומחסה סיכון שהלווה יפר את הסכם ההלוואה.

היצואן מקבל את תמורת היצוא ישירות מהבנק המלווה וזו נזקפת ללווה (הקונה או גוף אחר) כהלוואה, במהלך תקופת האספקות (משיכות). כלומר, מבחינת היצואן התשלום ע"י הקונה הינו בתנאי מזומן בעת האספקות בפועל או השלמת אבני דרך בפרויקט, ונטל המימון נותר על כתפי הבנק המלווה.

הלווה יפרע לבנק המלווה את ההלוואה בתנאים שהוסכמו. אם יפר הלווה את הסכם ההלוואה ולא יפרע אותה, אשרא תשלם ישירות לבנק המלווה את סכום ההלוואה שלא נפרע ע"י הלווה בהתאם לתנאי הפוליסה.

<u>פוליסת ASHR'A לביטוח טרום משלוחים והתקנות</u>

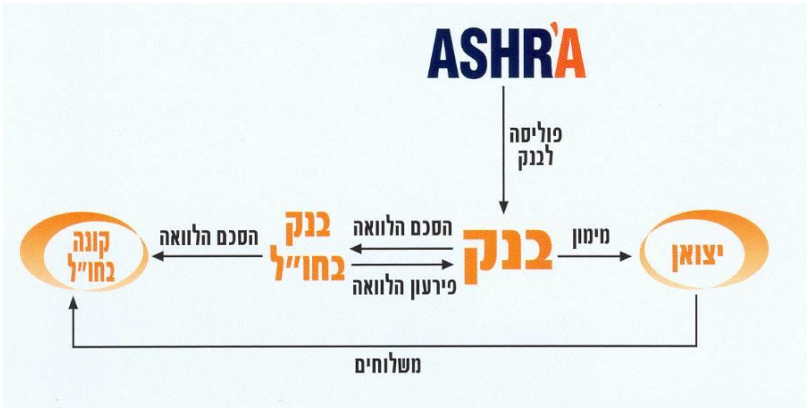
פוליסת טרום משלוחים והתקנות מבטחת עסקאות יצוא בעיקר כנגד סיכון של ביטול עסקה מסיבות פוליטיות בשלבי ביצוע העסקה או בשלב ההתקנות בעסקה בארץ היעד. הפוליסה מבטחת את עלויות הייצור והשירותים של היצואן מתחילת העסקה ועד לביצוע המסירה בפועל ומהווה תוספת בדרך כלל לפוליסת אשראי ספקים.

<u>פוליסת ASHR'A לביטוח חילוט שלא כדין</u>

פוליסת ביטוח חילוט שלא כדין (Unfair Calling) ניתנת כביטוח משלים לערבויות חוזיות (ערבויות מקדמה, ביצוע וכו'), כנגד אירוע בו הקונה (מקבל הערבות) מחלט את הערבות מסיבות פוליטיות ושלא כדין. הפוליסה ניתנת ליצואן או לבנק, ומהווה תוספת בדרך כלל לפוליסת אשראי ספקים.

<u>פוליסת ASHR'A לביטוח קו אשראי בין - בנקאי</u>

פוליסה לביטוח קו אשראי בינ-בנקאי מבטחת, בדומה לפוליסת ביטוח אשראי קונים, סיכון של אי תשלום הלווה. גם בשיטה זאת נטל המימון מוסר מעל היצואן ונמצא בידי הבנק המלווה. במקרה זה, הגורם החייב לבנק המממן הינו הבנק בחו"ל ולא הקונה. הבנק המממן את העסקה מעמיד הלוואה לבנק בחו"ל, שבתורו מעמיד הלוואה לקונה המסוים. אשרא מבטחת את הבנק המלווה ומחסה סיכון שהבנק בחו"ל לא יכבד את התחייבותו לסילוק ההלוואה. יצירת קווי אשראי בין – בנקאיים מאפשרת מתן מענה למספר עסקאות יצוא תחת אותו הסכם מסגרת וקיצור תהליך הסגירה הפיננסית.

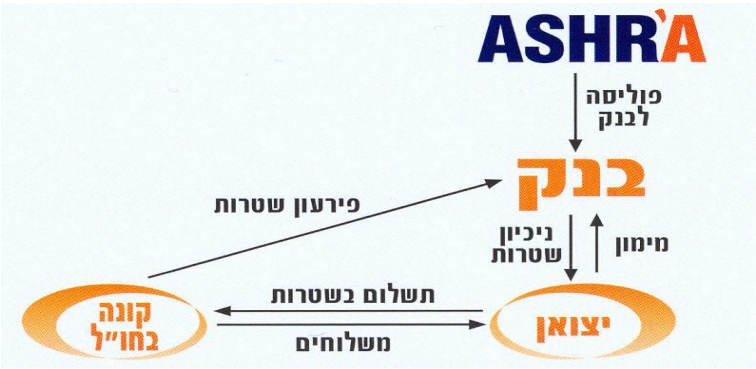
פוליסת ASHR'A לביטוח מכתבי אשראי

פוליסה לביטוח מכתבי אשראי מחסה סיכון של אי כיבוד התחייבות הבנק הפותח את מכתב האשראי לשלם על פי התנאים המפורטים במכתב האשראי. המבוטח הוא לרוב בנק המקיים ו/או מנכה את מכתב האשראי שנפתח לטובת היצואן. כלי בנקאי זה מהווה לעיתים תחליף להסכם אשראי בין בנקאי.

פוליסת ASHR'A לביטוח ניכיון שטרות

פוליסת ביטוח ניכיון שטרות מחסה סיכון אי תשלום של שטרות חוב בקשר עם עסקת יצוא המנוכות על ידי הבנק המנכה.

יצואן המחזיק בשטרי חוב שקיבל מהקונה להבטחת תשלום עתידי, בגין הסחורה שסיפק, מעוניין לעיתים לממן את העסקה באמצעות ניכיון של שטרות אלה בבנק (הבנק המנכה). כלומר, מבחינת היצואן התשלום (של הקונה) הינו בתנאי מזומן לאחר ביצוע האספקות בפועל ונטל המימון נותר על כתפי הבנק המנכה. במקרה זה המבוטח הוא הבנק אשר מנכה את שטרי החוב עבור היצואן. פוליסה זו מחסה סיכון של אי כיבוד השטר, במועד הפירעון המוסכם.

פוליסת ASHR'A לביטוח השקעות

אשרא מציעה שתי תוכניות לביטוח השקעות במדינות זרות המבוצעות ע"י העברת כספים, ציוד או ידע, המקנות למשקיע הישראלי מניות בחברה בחו"ל בה מבוצעת ההשקעה. הפוליסות מחסות עד 95% מערך ההשקעה, לתקופה של שנה הניתנת להארכה מידי שנה ומחסה כנגד סיכונים פוליטיים במדינת ההשקעה.

פוליסת ביטוח השקעות בעלים

מבטחת את המשקיע הישראלי שביצע השקעה הונית (Equity) ו/או הלוואת בעלים המקנה לו זכות לפחות לחלק ממניות החברה שבה מבוצעת ההשקעה. הפוליסה מגנה מפני אובדן ערך ההשקעה כתוצאה מסיכונים פוליטיים המונעים הפעלת ההשקעה או העברת הכספים לישראל.

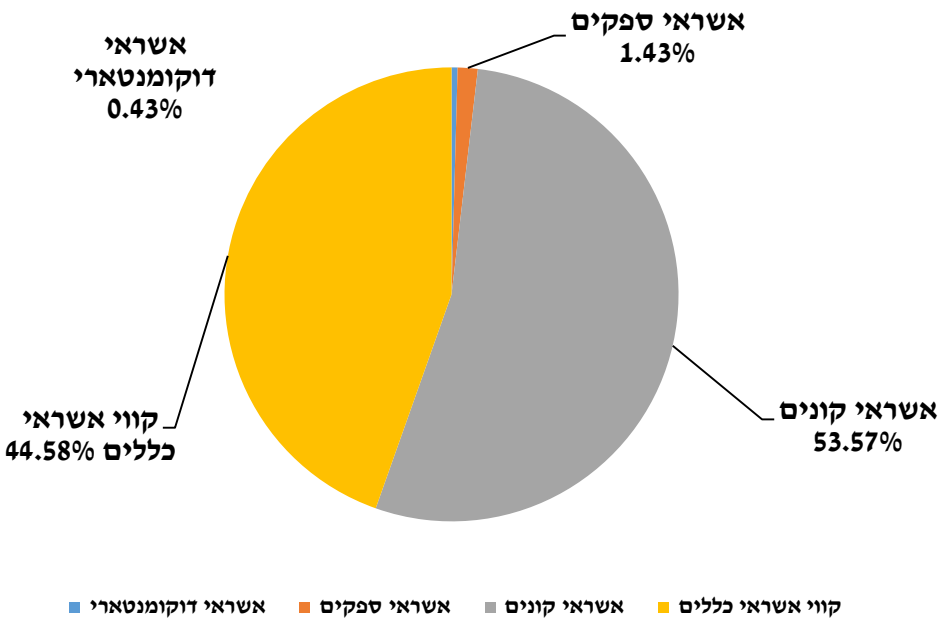
ערבויות נגדיות לערבות בנקאית

מתן ערבות נגדית של אשרא לערבויות אשר מנפיקים בנקים עבור יצואנים הנדרשים להעמיד ערבויות במסגרת עסקאות ייצוא כגון, ערבות מכרז, ערבות מקדמה, ערבות ביצוע וערבות אחריות.

הערבות הנגדית של אשרא מאפשרת ליצואן הישראלי הנדרש להעמיד בטחונות לבנק, לשחרר 75% מסכום הביטוחנות הנדרש וכתוצאה מכך להגדיל את ההון החוזר לצורך פעילות היצוא.

3.3 פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים

להלן פילוח חשיפות החברה לפי סוגי פוליסה:

3.4 לקוחות

על לקוחות החברה נמנות חברות היצוא המובילות במשק הישראלי.

כ – 80% מפעילות היצוא של המשק הישראלי מתאפיינת באשראי לטווח קצר. החברה מספקת שירותים לעסקאות יצוא בטווח בינוני וארוך. כתוצאה מכך מספר החברות הישראליות המהוות את פוטנציאל לקוחות החברה מצומצם.

החברה מנהלת קשרי עבודה מתמשכים עם לקוחותיה, ומספקת להם שירותים על פני שנים רבות, אם כי אין מחויבות להתקשרות בין הצדדים.

להלן פירוט הכנסות מלקוחות עיקריים שהיקף הפרמיות שזקפה החברה בשנת 2017, בגין עסקאות שבוצעו על ידן מהווים 10% או יותר מסה"כ סכום הפרמיות שהורווחו ברוטו:

לקוח	אחוז מסך דמי הביטוח	סכום באלפי דולר
לקוח א'	22.57%	4,783
לקוח ב'	15.58%	3,301
לקוח ג'	10.92%	2,314
סה"כ	**49.07%**	**10,398**

להלן פרוט חשיפות החברה בהתפלגות על פני המדינות הפעילות העיקריות:

חשיפת החברה לפי מדינות נכון ליום 31.12.2017

מדינה	חשיפה באלפי דולר*	התפלגות ב-%
סין	1,001,961	44.19%
זמביה	403,724	17.81%
גאנה	185,815	8.20%
אזרבייג'אן	173,451	7.65%
אנגולה	141,953	6.26%
גאבון	115,141	5.08%
מדינות בהן התפלגות קטנה מ 5%	245,333	10.81%
סה"כ	**2,267,378**	**100.00%**

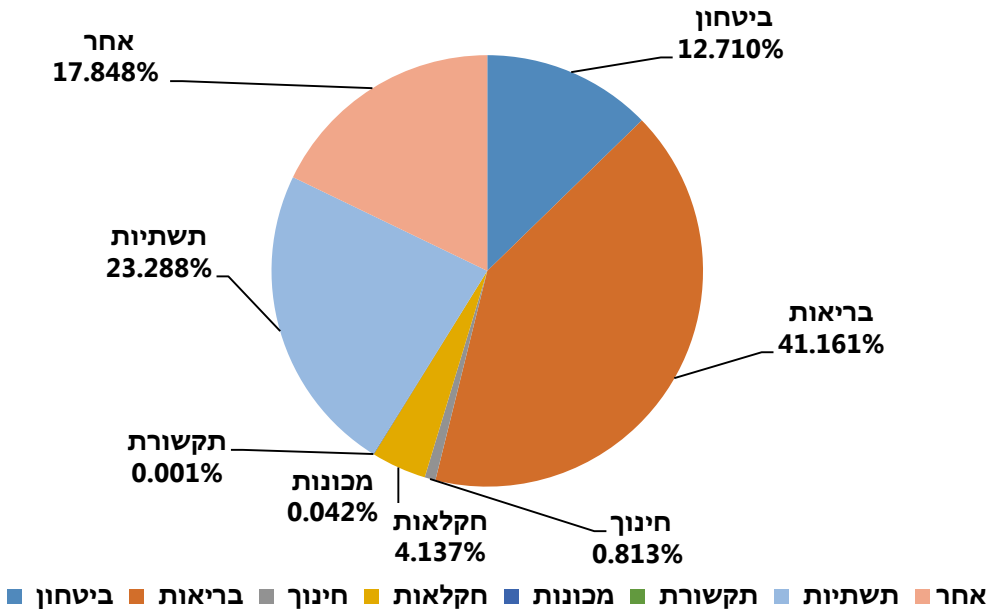
* לא כולל פוליסה בערבות מדינה ספציפית.

** מדינות אחרות - מדינות אשר בהן התפלגות החשיפה המקסימלית הינה מתחת ל-5%.

יתרת מסגרת כיסוי ערבות המדינה הבלתי מנוצלת ליום 31.12.2017:

	מיליוני דולר
ערבות המדינה	3,500
סה"כ חשיפת החברה (פוליסות)	2,267
סה"כ חשיפת החברה (פוליסות ואישורים עקרוניים * % מימוש)	2,500
יתרת מסגרת לא מנוצלת	1,000
חשיפה בפוליסות בערבות מדינה ספציפית שאינן נכללות ביתרת ערבות המדינה לעיל	5.7

<u>פילוח נתונים על פי ענפי יצוא</u> (ללא פוליסת בערבות מדינה ספציפית)

3.5 שיווק והפצה

אגף שיווק ופיתוח עסקי עוסק בפעילות שיווקית ואיתור עסקים חדשים לחברה ובהפצת הידע ויכולות החברה לציבור היצואנים תוך למידת הצרכים והדרישות ומעקב אחר השינויים החלים בענף ביטוח האשראי בישראל ובכלל העולם לשם מתן מענה הולם לתנאי השוק המשתנים.

אחת ממטרות הפעילות העיקריות של אגף שיווק ופיתוח עסקי הינה להגביר את המודעות ויתרונות השימוש בכלים אותם מעמידה החברה אצל חברות שאינן נמנות על לקוחותיה המסורתיים של החברה.

בשנת 2017 התקבלו 161 בקשות לביטוח בהיקף של כ- 4.9 מיליארד דולר מסקטורים שונים: תשתיות, טיפול במים, תקשורת, חקלאות, בטחון, ציוד רפואי לצד סקטורים חדשים שפנו לאשרא עקב כשלי שוק לטווח קצר.

3.6 ביטוח משנה

מבטחת המשנה העיקרית של החברה הינה ממשלת ישראל, הפועלת בהתאם למוסכם עימה מכוח כתב הערבות כמפורט בביאור 1 ב' לדוחות הכספיים.

החברה פועלת מעת לעת לשתף מבטחי משנה נוספים בסיכונים המבוטחים על ידה במסגרת עסקאות יצוא ישראלי. החברה אינה נושאת בסיכון כלשהו כלפי מבוטחיה כתוצאה מאי עמידה בהתחייבות מבטחים אלו, מאחר ובכל המקרים הללו לא נפגמת אחריות המדינה כלפי החברה בהתאם לתנאי ערבות המדינה.

לפרטים נוספים לגבי עבודה מול מבטחי משנה, ראה סעיף 4.5 להלן.

3.7 ספקים ונותני שירותים

החברה מעסיקה ספקים ונותני שירותים מתחומים שונים לצורך התפעול השוטף של עסקיה. לחברה אין תלות במי מהספקים.

החברה נוהגת להעסיק נותני שירותים בחו"ל בכל הנוגע לטיפול בתביעות ושיבובים.

3.8 תחרות

החברה הינה החברה הישראלית היחידה הפועלת בתחום עיסוקיה של החברה בישראל.

בנוסף לחברה פועלות מספר חברות ביטוח פרטיות מחו"ל בישראל באמצעות מתווכים (ברוקר ביטוח), אשר נותנות מענה לחלק מצרכי היצואנים הישראליים, בעיקר בעסקאות אשר לא נמצאו פתרונות לביטוח על ידי החברה, כתוצאה מתנאיה המסחריים של העסקה.

3.9 מוצרים חדשים

תוכנית ערבויות חוזיות:

בנובמבר 2015 החברה קיבלה מהממונה על שוק ההון והביטוח אישור להנפיק ערבויות נגדיות לערבויות בנקאיות.

מטרת התוכנית שהיקפה הראשוני 100 מיליון דולר, לסייע ליצואנים קטנים ובינוניים הנדרשים להעמדת בטחונות מהותיים במערכת הבנקאית. הערבות הנגדית של אשרא מקטינה את גובה הביטחונות שעל היצואן להעמיד.

בשנת 2015 החברה קיבלה אישור מהמפקח על הביטוח ושוק ההון לבטח ערבויות כגון ערבות מקדמה, ערבות מכרז וערבות ביצוע המונפקות ע"י הבנקים.

הביטוח מבוצע באמצעות הנפקת ערבות נגדית לבנק שינפיק את הערבות ליצואן באופן שיפחית את הביטחונות שידרשו מהיצואנים.

בשנת 2017 נערכו מספר מפגשים ממוקדים בנושא בשת"פ עם בנקים מובילים ולשכות מסחר וכן פעילות שיווקית שותפת שהניבו 18 בקשות בהיקף מצטבר של 30 מיליון $ שמתוכן אושרו 5 מסגרות בהיקף של כ 3 מיליון $.

4. חלק ד' – מידע נוסף ברמת כלל החברה

4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

החברה מסייעת למימון עסקאות יצוא, בעיקר בשווקים מתפתחים. פעילות החברה ותוצאות עסקיה מושפעות ממגמות כלכליות עולמיות ושינויים בשווקים הבינלאומיים.

יבשת אפריקה

בשנתיים האחרונות חל גידול ניכר בפעילות החברה ביבשת אפריקה, במדינות דוגמת אתיופיה, קניה, זמביה, אנגולה וחוף השנהב. הגידול בפעילות החברה ביבשת אפריקה נובע משעורי הצמיחה הגבוהה של היבשת השחורה הזקוקה לפתרונות בנושאי תשתיות חקלאיות, השקיה, טיפול במים וכ'ו. בתחומים אלו יש ליצואנים הישראלים יתרון יחסי על פני מתחריהם בעולם ולכן מדינות באפריקה מוכנות לשלם עבור הידע הישראלי.
על האף שיעורי הצמיחה הגבוהים, יבשת אפריקה מכילה את המדינות העניות בעולם ולכן מדינות זקוקות למימון בינלאומי על מנת לענות על הביקוש הקיים.
החברה, באמצעות הכלים העומדים לרשותה מאפשרת ליצואנים הישראלים להתמודד על פרויקטים באפריקה באמצעות ביטוח האשראי הניתן למערכת הבנקאית הישראלית שמצידה מעמידה הלוואה לקונה באפריקה בהתאם לצרכי המימון שלו.

פערי מימון

מרכיב מרכזי המשפיע על פעילות החברה הוא פערי המימון הקיימים בין המדינות המתפתחות לבין עלות המימון בישראל.

הרוב המכריע של פעילות החברה הינו ביטוח אשראי הניתן למדינות מתפתחות.
אחת הסיבות המרכזיות בה מדינה מתפתחת מגייסת כסף באמצעות אשראי בנקאי בנילאומי היא פערי המימון בין עלות הגיוס שלה לבין עלות הגיוס החיצונית.

בעוד שעלות הגיוס של מדינה מתפתחת, המדורגת על ידי סוכנויות הדירוג הבנילאומיות ברמת דירוג B יכולה להגיע ליותר מ 10% לשנה, עלות הגיוס באמצעות הלוואה בנקאית המבוטחת על ידי חברת אשרא זולה בהרבה. הדבר נובע מכך שהבנק הישראלי פטור מהקצאת הון על אשראי המבוטח על ידי אשרא ורואה בביטוח אשרא את סיכון המדינה. לפיכך מחיר הכסף זול בהרבה ממחיר הלוואה רגילה. גם בתוספת פרמיית הביטוח עדיין יש כדאיות כלכלית מובהקת למדינות מתפתחות לממן פרויקטים באמצעות מימון בנילאומי המבטוח על ידי חברות ECA.

לימוד המגמות בעולם מראה כי בעולם מתחולל שינוי בתחום ביטוחי אשראי ליצוא ומעורבות חברות מקבילות בעולם מקרב מדינות ה OECD - לסיוע ליצואנים הינה מהותית ביותר. קיימת מגמה ברורה של חזרת הממשלות לסיוע אקטיבי ליצואנים לאור הבחנה ברורה כי השוק הפרטי אינו נותן מענה נאות ומשוכלל לצרכי היצוא של המדינות בתחום המסחרי לטווח הזמן הקצר - בינוני, קרי מ - 180 יום עד שלוש שנים.

הפעילות של החברה תואמת את המגמה העולמית המפורטת כאמור.

בנוסף לביקוש הגואה מצד לקוחות וותיקים לאשראי ארוך טווח אנו מבחינים בביקוש הולך וגובר של חברות קטנות ובינוניות למוצרי אשראי ונטרול סיכונים בטווח קצר ובינוני כאשר מרביתו בתחום המסחרי בו מתקיים כשל שוק יחסי.

ברחבי העולם מסתמנת מגמה ברורה של הגברת השימוש במוצרים של חברות ה ECA's- לתמיכה ביצוא. חברות ECA הפועלות בכל המדינות המפותחות בעולם מקדמות באופן אגרסיבי את היצוא ממדינות המקור שלהן באמצעות מתן הטבות בתנאי אשראי לקונים במדינות יעד המועדפות על יצואניהן וכן בהגברת הסיוע המימוני הניתן ליצואנים כולל סיוע בהון חוזר ובהנפקת ערבויות. כמו כן, נצפית מגמה ברורה של המדינות המפותחות לתמוך באשראי של החברות במסגרת הסחר המתקיים אל מול מדינות מפותחות אחרות.

שינויים בשווקי הפעילות :

בשנים האחרונות, חלה מגמה של שינוי בשווקי הפעילות והיעד של היצוא הישראלי שווקים בין היתר יש דרישה לסיכונים מסחריים.

הדבר נובע בין היתר מהשפעות ופיקוח של מוסדות מולטילטרליים על הממשלות במדינות המתפתחות וממגמת ההפרטה הרווחת במדינות אלו, אשר מביאה לכך כי היצואן נדרש להתמודד עם לקוח שהיה בעבר חלק מהסיכון הסוברני של המדינה, וכעת הינו פרטי במלואו או בחלקו, כמו גם משינוי ויציבות שלטונית משתפרת בחלק ניכר ממדינות היעד של היצואן הישראלי.

נראה שבשנת 2017 הגדילו החברות המקבילות את תמיכתן ביצוא ביחס לעבר וביחס לסיוע שמקבלים היצואנים הישראלים.

שווקי היעד בה ביטחה החברה עסקאות השתנו ועיקר הפעילות הביטוחית עברה ליבשת אפריקה ופחות לסין.

הסיבה המרכזית לירידה בפעילות הביטוחית לסין נעוצה בהחלטת משרד האוצר הסיני לחלק את התקציב המופנה לעסקאות תחת הפרוטוקול הפיננסי מול ישראל ל 3 שנות תקציב. לכן אנו רואים ירידה בבקשות לביטוח עסקאות בסין.

שינויים רגולאטוריים:

החל משנת 2004, התיר בנק ישראל להכיר בפוליסות המונפקות על ידי החברה כמכשיר המפחית את סיכון הבנקים ולפיכך, חובות המבוטחים על ידי אשרא אושרו על ידי בנק תיאור ישראל כשוות ערך לערבויות המדינה לצורך מגבלת לווה בודד ויחס הון מזערי בבנקים בהסתמך על הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311 ו-313 של בנק ישראל וזאת עד ליום 31/12/2009. בהתאם לכך הוכרו הפוליסות של החברה כבעלות משקל סיכון 0%.

בעקבות כניסתן לתוקף של הנחיות מסגרת באזל II ביום 31/12/2009, נדרשים הבנקים להקצות הון כנגד פוליסות המונפקות על ידי החברה.

יחד עם זאת, בהודעת בנק ישראל לבנקים מיום 19/8/2009, אושר כי חובות בערבות החברה יקבלו משקל סיכון זהה למשקל הסיכון החל על חובות של ממשלת ישראל, בכפוף לקבלת חו"ד משפטית, כי הערבות של החברה עומדת בדרישות התפעוליות והמשפטיות החלות על ערבויות, כאמור בהוראת השעה של באזל II .

החברה פנתה באמצעות החשב הכללי במשרד האוצר לבנק ישראל במטרה לקבל את אישורו לכך שהבנקים לא יידרשו להקצות הון כנגד פוליסות המונפקות על ידי החברה (ולא ערבויות), וכן אף ללא צורך בעמידה בתנאי הדרישות התפעוליות והמשפטיות הקבועות במסגרת הוראת השעה של באזל .II זאת בהסתמך בין היתר על המקובל בעניין זה בקרב חברות מקבילות לאשרא בעולם ובהכרה המיוחדת לה זכו הפוליסות שלהן על ידי הבנקים המרכזיים באותן מדינות (משקל סיכון של 0%). בנק ישראל אישר את בקשת החברה כאמור.

ביום 27/12/2010 חתם המפקח על הבנקים בבנק ישראל על חוזר המחיל משקל סיכון של 0% לחשיפות של המדינה, אף בחשיפות הנקובות במט"ח, במקרים שלמדינה קיימת אפשרות לסלק אותן בש"ח אם היא מתקשה בגיוס מט"ח, ובלבד ששער ההמרה לש"ח יהיה שער שוטף (שמאפשר לתאגיד הבנקאי להמיר את הסכום השקלי שקיבל למט"ח בסכום שהמדינה היתה צריכה לפרוע). תיקון זה מתיר בעצם להחיל משקל סיכון של 0% גם על החשיפות של החברה, שכאמור מגובות בערבות מדינה .

פעילות החברה בארגון ה - OECD

ארגון ה - OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) הוקם בשנת 1961 ומרכזו ממוקם בפריס (צרפת). הארגון מאחד ממשלות של מדינות המחויבות לדמוקרטיה וכלכלת שוק, במטרה לתמוך בצמיחה כלכלית בת קיימא, לקדם תעסוקה, להעלות רמת חיים, לתמוך ביציבות פיננסית, לסייע להתפתחותן הכלכלית של מדינות אחרות, ולתרום לגידול בסחר העולמי .

בשנת 2010 הצטרפה ישראל כחברה רשמית ל - OECD.

בשנת 2011 התקבלה על ידי משרדי הכלכלה והאוצר החלטה רשמית בדבר הצטרפות ישראל כחברה בקבוצת העבודה של ה - Export Credits Group (ECG) ב - OECD.

חברי הקבוצה נפגשים מספר פעמים בשנה והם שותפים ביצירת סט כלים המחייבים את חברי הקבוצה מתוך כוונה להשיג מספר מטרות:

יצירת כללים אחידים לכל ה - ECA's על מנת לוודא כי התחרות בין היצואנים לא תהפוך לתחרות המבוססת על תנאי אשראי מסובסדים אלא תתבסס על איכות היצואן וביצועיו;

הטמעת עקרונות מסחר בינלאומיים - חברות הקבוצה מתחייבות כי ביטוח יינתן רק לעסקאות אשר עומדות בעקרונות בינלאומיים כגון שמירה על איכות הסביבה, הימנעות משוחד וכדומה;

שקיפות - שמירה על כללים בסיסים של שקיפות ושיתוף בין המדינות.

נכון להיום, מדינת ישראל (באמצעות אשרא) הנה חברה מן המניין בקבוצת העבודה של ה - ECG.

כמו כן, ישראל הצטרפה (באמצעות אשרא) כמשקיפה לקבוצת עבודה קשורה הנקראת The Participants to the Arrangement. קבוצה זו דנה ומגדירה תנאי מימון מינימאליים ותנאים כלליים לתמיכה ממשלתית בעסקאות סחר חוץ ומשתפת ידע בתחומים רלוונטיים, גם באמצעות תתי קבוצות בנושאים שונים (לרבות פרמיה, דירוג מדינות וכיוצ"ב).

להלן הכללים והוראות המחייבות העיקריות:

- **"הסדר אשראי ליצוא Export Credit Arrangement** : אשר מגדיר את המקסימום מבחינת תנאי האשראי וביטוח האשראי, שחברת ביטוח יצוא יכולה לספק ללקוחותיה. ההסדר מתייחס לתמיכה ממשלתית באשראי ליצוא, לגבי עסקאות עם תקופת תשלומים של שנתיים לפחות. ציוד צבאי, סחורות חקלאיות וסיוע התפתחותי בלתי מותנה אינם נכללים בהסדר .

- **הוראת ה- OECD בנושא מניעת שוחד ומלחמה בשחיתות**: מסמך רשמי ומחייב שאומץ על ידי מועצת ה OECD-בדצמבר 2006 ובמסגרתו מחוייבות חברות ה ECA- להילחם בשחיתות וליישם צעדים ממשיים ומתואמים, המפורטים במסמך לצמצום תופעת השחיתות בעסקאות בינלאומיות .

- **הוראת ה - OECD בנושא איכות הסביבה:** במהלך שנת 2011 החל תהליך בארגון לעדכן את המסמך הרשמי המתייחס להמלצות לשמירה על איכות הסביבה בעסקאות בינלאומיות הנתמכות על ידי ECA במטרה לאמץ כללים נוקשים יותר. מדובר במסמך רשמי המחייב את כל החברות ב – ECA ומפרט את תהליכי העבודה והדווחים הנדרשים בנושא איכות הסביבה.

- **"Sustainable Lending"**: חברות ב - OECD אימצו הצהרת עקרונות בתמיכה לתכנית צמצום החוב החיצוני HIPC במדינות (Heavily Indebted Poor Countries) של הבנק העולמי וקרן המטבע על מנת לסייע למדינות בעלות הכנסה נמוכה במיוחד.

אשרא פעלה במהלך השנה לקידום והטמעה של חלק מן ההתאמות הנדרשות בעקבות הצטרפות ישראל לארגון ה - OECD בתחום סחר חוץ.

4.2 איכות הסביבה

תחום איכות הסביבה בשנים האחרונות זכה לתשומת לב מיוחדת בקרב החברות בארגון ומהווה מכנה משותף של חברות רבות בארץ ובעולם, לרבות של חברות ביטוח אשראי מקבילות לאשרא (ECA's) על אף היותה של החברה קטנה יחסית שלא ניתן למדוד את השפעותיה על משבר האקלים ברמה הגלובלית, אשרא שמה לעצמה למטרה לבנות ולאמץ תכנית עבודה ירוקה שתהווה מחד דוגמא ללקוחותיה

ולשותפיה העסקיים של החברה ומאידך תהווה מנוף להזדמנויות חדשות ולהמשך פיתוח החברה.

4.3 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

החברה הינה חברה ממשלתית, בבעלות ממשלתית מלאה. מתוקף כך חלים על החברה הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 וכן תקנות שהותקנו מכוחו וחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

מתוקף היותה גם חברת ביטוח, חלות עליה גם ההוראות מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 , תקנות, צווים והנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

4.4 השקעות

ביום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו השקעות החברה, בניירות ערך, פיקדונות ומזומנים לסך של 74 מיליון דולר (לעומת סך של 63 מיליון דולר בסוף השנה המקבילה אשתקד).

השקעות החברה מוחזקות במזומנים, מניות, תעודות סל, פיקדונות ובאגרות חוב ממשלתיות וקונצרניות בארץ ובחו"ל.

לחברה השקעות שאינן תלויות תשואה (תיק נוסטרו בלבד).

השקעות החברה מפוקחות ומנוהלות באמצעות ועדת השקעות נוסטרו של החברה.

החברה פועלת בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב – 2012. לפרטים בדבר ניהול הסיכונים בתיק הנוסטרו של החברה, ראה סעיף 6 להלן .

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.1 לדוח הדירקטוריון.

4.5 ביטוח משנה

החברה רכשה בשנת 2017 ביטוח משנה מסוג Excess of Loss בגין סיכונים בגאנה ובסין בהיקף מצטבר של 330 מיליון דולר. ביטוח המשנה נרכש בעיקרו באמצעות מבטחי Llyods.

לחברה התקשרות עם שני ברוקרים שנבחרו בהליך שהתקיים בשנת 2016: AON ו-RKH.

החברה מוסיפה לרכוש ביטוחי משנה לפי צרכיה ולצרכי לקוחות החברה.

עקרונות הסכמי שיתוף הפעולה עם חברות ה- : ECA

החברה פועלת מעת לעת ליצירת הסכמי שיתוף פעולה בביטוח מול חברות מקבילות לה.

מטרת ההסכמים הללו הינה, להגדיל את כושרו התחרותי של היצואן הישראלי בנוסף, ההסכמים נועדו לענות על הצורך של חברות ECAs שהחברה נמנית עליהן, לסייע ליצואנים בעסקאות בהן קיים מרכיב זר (שאינו ישראלי) גבוה בעסקה המיועדת לביטוח, כתוצאה משילוב טכנולוגיות ו/או שירותים של יצרנים ממדינות שונות.

בנוסף לשיתוף פעולה עם חברות ECA מקבילות, רוכשת החברה ביטוח משנה מחברות ביטוח פרטיות בחו"ל.

התחייבויות המדינה לעמידה בהתחייבויותיה כאמור בערבות המדינה כלפי החברה אינה נפגמת, בכל המקרים בהם פועלת החברה כמבטח משנה ו/או רוכשת ביטוח משנה.

- הביטוח ניתן על עקרון ביטוח פקולטטיבי כך שלכל מוסד לביטוח אשראי שמורה הזכות לאשר או לדחות את ליווי העסקה, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי.
- הסכמי שיתוף הפעולה מיושמים רק במקרה בו החברות מבטחות עסקת יצוא למדינה שלישית, ולא מדינה אחת לרעותה.
- במקרה בו מתקיימת עסקה בתנאי שיתוף פעולה יעניקו החברות חיסוי וכיסוי במקביל או כמבטח משנה של אחת החברות לשניה, כאשר כל חברה תבטח בגין המרכיב של מדינתה.
- המבטח המוביל נבחר בד"כ בהתאם לקבלן הראשי בעסקה או חלקו של מי מבין היצואנים המעורבים בעסקה גדול יותר או למי מבין המדינות המשתתפות יתרון יחסי גדול יותר בביטוח.
- במבנה של ביטוח משנה, לרוב במסגרת העסקה מונפקת פוליסה אחת כאשר מבטח המשנה מסכים מראש לתנאיה. המבטח הראשי הינו מקבל ההחלטות ומבטח המשנה מסכים מראש לקבלם לפי הכלל Follow the Fortune

הסכמי ביטוח משנה עם חברות ה-ECA:

החברה הפעילה עד כה שיתופי פעולה רבים בביטוח משנה עם גורמים מקבילים בינלאומיים ביניהם:

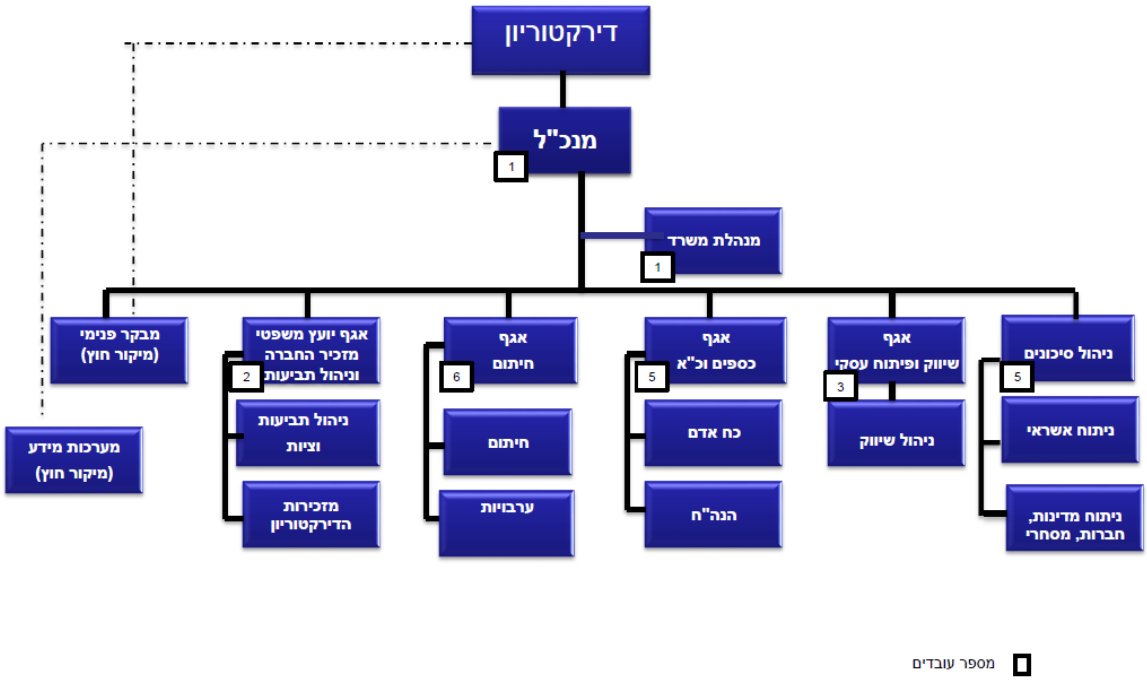
מדינה	חברת ביטוח	עסקאות שבוצעו
הולנד	Atradius	**אשרא מבטחת משנה בעסקה לאנגולה.**
גרמניה	Euler Hermes	**אשרא קיבלה ביטוח משנה לביטוח עסקאות בגאבון.**
בנק עולמי	MIGA	**אשרא הייתה מבטחת משנה בעסקה משותפת לברזיל.**
ארה"ב	US EXIM Bank	**אשרא מבטחת משנה בעסקאות משותפות לאזרביג'אן, ברזיל ולסין.**
איטליה	SACE	**נחתם הסכם שיתוף פעולה לביטוח בעסקאות משותפות.**
אפריקה	ATI	**נחתם הסכם שיתוף פעולה ב-2013 לביטוח עסקאות משותפות.**
רוסיה	EXIAR	**נחתם הסכם שיתוף פעולה ב-2013 לביטוח עסקאות משותפות.**
צ'כיה	EGAP	**נחתם הסכם שיתוף פעולה לביטוח בעסקאות משותפות.**
טיוואן	TEBC	**נחתם הסכם שיתוף פעולה לביטוח בעסקאות משותפות.**
מקסיקו	Bancomext	**נחתם הסכם שיתוף פעולה לביטוח בעסקאות משותפות.**

עקרונות הסכמי שיתוף הפעולה עם חברות ביטוח פרטיות:

- לפי שיקול דעתה הבלעדי ובהתאם לצורך החברה יכולה לפנות למבטחי משנה פרטיים לקבלת ביטוח משנה.
- הביטוח ניתן על עקרון ביטוח פקולטטיבי או על בסיס EXCESS OF LOSS וזאת במטרה להקטין חשיפות למדינות ולעסקאות ספציפיות.
- במסגרת העסקה מונפקת פוליסה אחת ע"י החברה כאשר מבטח המשנה מסכים מראש לתנאיה, לפי הכלל Follow the Fortune.
- החברה חתמה על הסכמי שיתוף פעולה עם ב.ס.ס.ח החברה הישראלית לביטוח אשראי ועם כלל ביטוח אשראי לביטוח עסקאות משותפות, בייחוד בכל הקשור לעסקאות במצרים וירדן, מדינות בהן קיים כשל שוק של תחום ביטוח האשראי.
- לחברה הסכמי ביטוח משנה פעילים עם חברות ביטוח פרטיות, מבטחי המשנה הפעילים המרכזיים כיום הם: סינדיקטים של לוידס, חברת Zurich, חברת Catlin insurance ועוד.

4.6. הון אנושי

להלן המבנה הארגוני של החברה, נכון ליום 31.12.2017:

המבנה הארגוני הקיים של החברה כיום, מאפשר לחברה התמודדות נאותה עם הצרכים והיעדים. בסוף השנה המדווחת עבדו בחברה 22 עובדים. במהלך השנה עבדו בחברה בממוצע 22 עובדים.

עיסוקה המיוחד של החברה מחייב העסקה של כוח אדם בעל מיומנויות מיוחדות וכישורים ביטוחים ובנקאיים יחדיו.

החברה משקיעה משאבים רבים בהדרכות מקצועיות לעובדיה בהתאם לסוג העובד והתחום בו הוא מתמחה. לצורך זה מסתייעת החברה רבות בעובדת היותה חברה בארגון הבינלאומי של חברות לביטוח אשראי (Berne Union) ומכשירה את עובדיה במסגרת פעולות יזומות של הארגון והן בתוך פעילות יזומה שלה מול חברות אחרות בארגון.

עובדי החברה מועסקים לפי הסכמים אישיים, אין הסכמי עבודה קיבוציים החלים על העסקת העובדים. עובדי החברה מתחלקים לשלושה מגזרים: עובדים לפי דירוג מפעלי, עובדים לפי חוזה אישי ועובדים בכירים.

שכר העובדים הבכירים נגזר מתקרת השכר לחברות ממשלתיות בדירוגה של החברה בדירוג החברות הממשלתיות. החברה כפופה להוראות סע' 29 א' לחוק יסודות התקציב ושכר עובדיה מפוקח ע"י הממונה על השכר במשרד האוצר.

4.7 רכוש קבוע, זכויות חכירה ורכוש אחר

נכסי החברה מפורטים בביאורים 7-4 לדוחות הכספיים. נכס החברה העיקרי המשמש כמקום מושבה וכנכס מניב נמצא בדרך מנחם בגין 65 בתל אביב. כמו כן, לחברה נכס נוסף המשמש כנכס מניב בדרך מנחם בגין 74 בתל אביב. בנוסף, לחברה 15 חניות בדרך מנחם בגין 86 בתל אביב.

לחברה השקעה בתוכנות מחשב, המוגדרות כרכוש אחר בדוחותיה הכספיים, בסך של 142 אלפי דולר נכון ליום 31 בדצמבר, 2017.

4.8 עונתיות

אין השפעת עונתיות על עסקי החברה.

4.9 נכסים לא מוחשיים

למעט המפורט בסעיף 4.7 לעיל, החברה נהנית ממוניטין בינלאומי רב שנים בתחום בו היא עוסקת. כמו כן, מעמדה המיוחד של החברה וקשריה מעניקים לה יתרון בנגישות למידע ייחודיי המסייע לה בביצוע הנושאים עליהן מופקדת החברה.

נכסים אלו נוצרו בחברה ואינם מקבלים ביטוי בדוחותיה.

4.10 הליכים משפטיים

למיטב ידיעתה של הנהלת החברה, לא ידוע לה על הליכים משפטיים המתנהלים כנגדה נכון ליום 31 בדצמבר, 2017.

4.11 מימון

החברה מממנת את פעילותה מהון עצמי ומתזרים המתקבל מפעילותה השוטפת, בכפוף לתנאים הקבועים בכתב ערבות המדינה משנת 2012.

4.12. מיסוי

שומות המס של החברה נחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2012.

לפירוט הוצאות המס, המיסים הנדחים וההתאמה בין המס "התיאורטי" לבין סכום המס שנזקף בדוחות, ראה ביאור 18 לדוחות הכספיים.

4.13. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

לחברה אין הסכמי שיתוף פעולה מהותיים שאינם במסגרת מהלך עסקיה הרגילים.

4.14. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה

לא התרחשו בחברה שינויים חריגים בתקופת הדיווח.

4.15. אירוע או עניין החורגים מעסקי החברה הרגילים

לא התרחשו בחברה אירועים חריגים בתקופת הדיווח.

4.16. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בשנת 2017 למרות הירידה משמעותית בהיקף הבקשות לסין והקפאת הפעילות ברוסיה הצליחה החברה להגדיל את היקף הפעילות.

בנוסף, החברה קיבלה ביום 16.11.2015 רישיון ביטוח חדש בענף מתן ערבויות. מדובר במוצר ביטוחי חדש אשר החברה שקדה על פיתוחו במהלך שנת העבודה. מהות המוצר הינו מתן ערבות נגדית לערבויות שמנפיק בנק ישראלי בעסקאות יצוא. הערבות הנגדית של אשרא תבוא במקום בטחונות שיצואן ישראלי נאלץ להציג לבנק על מנת להנפיק ערבות בנקאית כחלק מעסקת ייצוא. בכך היצואן יהנה מנזילות שתאפשר לו לבצע עסקאות ייצוא נוספות.

בחודש דצמבר 2015 הורחבה מסגרת ערבות המדינה לפעילות אשרא ב - 800 מיליון דולר מ - 2.7 מיליארד דולר ל 3.5 מיליארד דולר.

בשנת 2017 ניצול מסגרת הערבויות חצה לראשונה את רף 2.5 מיליארד דולר.

בשנת 2017 הנפיקה החברה פוליסות בהיקף מצטבר של 679 מיליון דולר לעומת פוליסות בהיקף מצטבר של 620 מיליון דולר בשנת 2016.

כמו כן גבתה החברה פרמיות בסך של 42.1 מיליון דולר במהלך שנת 2017 .

החברה בנתה תוכנית אסטרטגית תלת שנתית ששמה ליעדים את הנושאים הבאים:

1. להגיע לניצול של 80% מכתב הערבות עד לסוף שנת 2018.
2. להרחיב את הפעילות בתחום הביטוח המסחרי.
3. לגייס לפחות 30 לקוחות חדשים בעיקר לקוחות קטנים ובינוניים.
4. הגדלת ערבות המדינה לפעילות החברה לממוצע ה – OECD, 1.26% מהתוצר. כתוצאה מההגדלה האחרונה של מסגרת הערבות ל - 3.5 מיליארד דולר הגיעה למעשה מסגרת הערבות ליעד הנדרש של 1.26% מהתוצר.

שדרוג מערכות המחשוב בארגון: במהלך שנת 2017 פותח שולחן עבודה למנהלים על פלטפורמת שרפוינט אשר נותן תמונת מצב עדכנית על כל התהליכים התפעוליים של עסקי הביטוח.

מתן שירות ליצואנים כמקובל בחברות מקבילות תוך קיצור לוחות זמנים במתן תשובות ליצואנים. החברה הצליחה לקצר את לוחות הזמנים באופן משמעותי ושמה לה למטרה לעמוד בזמן טיפול ממוצע של 40 יום במתן תשובה מיום קבלת הפנייה.

פיתוח מוצרים חדשים כגון ביטוח ערבויות וכדומה. החברה, כאמור קיבלה רישיון חדש להנפקת ערבויות ביום 16.11.2015.

יישום כלים המאפשרים לקיחת סיכונים מחושבים.

המידע הכלול בפרק זה מכיל מידע הצופה פני עתיד והוא משקף את הערכותיה של החברה. הערכות אלה מבוססות בין השאר על כלל העובדות והנתונים המפורטים בפרק זה. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מן ההערכות כתוצאה משינויים שיחולו באיזה מהעובדות והנתונים המפורטים לעיל ו/או כתוצאה משינויים שיחולו בגורמי הסיכון שחלים על החברה המפורטים בסעיף 6.2 להלן.

4.17. צפי להתפתחות בשנה הקרובה

החברה צופה לטפל בכ - 160 בקשות חדשות בשנת 2018.

החברה תמשיך לקדם את תוכנית הערבויות ולהשקיע מאמצי שיווק רבים בנושא.

4.18. מגזרים גיאוגרפיים

לא רלוונטי.

4.19. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

אין.

5. חלק ה' – משטר תאגידי

5.1 ישיבות דירקטוריון

להלן מועדי ישיבות הדירקטוריון של החברה שהתקיימו במהלך 2017 ומספר המשתתפים בכל ישיבה:

מס' סידורי	תאריך הישיבה	מס' משתתפים
1	31.1.2017	5/7
2	15.2.2017	7/7
3	24.5.2017	7/8
4	14.6.2017	7/8
5	28.6.2017	6/8
6	13.7.2017	5/8
7	26.7.2017	7/8
8	30.8.2017	5/7

ביום 25 בינואר, 2018 מונה לחברה דירקטוריון לאחר שהחל מיום 10 בספטמבר, 2017 ועד ליום 25 בינואר, 2018 פעלה החברה ללא פיקוח דירקטוריון לאור עיכוב במינוי דירקטורים להשלמת הקוורום הנדרש.

5.2 ועדות הדירקטוריון

ועדה	מס' סידורי	תאריך הישיבה	מס' משתתפים
ביקורת	01.2017	2.1.2017	3/3
	02.2016	10.1.2017	2/3
	03.2016	12.2.2017	3/3
	04.2017	14.6.2017	3/3
כספים ומאזן	01.2017	2.1.2017	4/5
	02.2017	10.1.2017	3/5
	03.2017	23.1.2017	4/5
	04.2017	25.1.2017	4/5
	05.2017	12.2.2017	4/5
	06.2017	18.5.2017	4/5
	07.2017	27.8.2017	4/5

5.3. ציות להוראות הדין

החברה שומרת על עמידה וציות לדרישות החוק בעזרת מספר גורמים:

5.3.1 משאבי כח האדם ובעלי תפקידים שבמסגרת אחריותם לוודא קיום דרישות רגולטוריות.

5.3.2 מבקר הפנים - בהתאם לנדרש על פי הנחיות הפיקוח על הביטוח, נקבעה תוכנית ביקורת רב שנתית, שבמסגרתה נבדקת גם העמידה בהנחיות רגולציה שונות. דוחות המבקר מובאים לדיון בוועדת הביקורת ומאושרים על ידי חברי הוועדה.

5.3.3 בשנת 2011 נחקק התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) בנושא הגברת האכיפה בשוק ההון. בעקבות התיקון הנ"ל, בחודש דצמבר 2013 פורסמו שני חוזרים על ידי הממונה על שוק ההון, בנושא ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. החברה החלה ביישום תוכנית ציות ואכיפה פנימית, במטרה לסייע לדירקטוריון ולהנהלת החברה לקיים את אחריותם ולצמצם את החשיפה של החברה לסיכוני ציות.

5.3.4 מעקב אחר פרסומים ודרישות רגולטוריות חדשות – הממונה על הציות והאכיפה אחראית להתעדכן בפרסומים חדשים ולהפיצם לגורמים הרלוונטים וכן לפקח על ביצועם.

5.3.5 החברה מעדכנת את נהליה הפנימיים באופן שוטף על מנת שישקפו את השינויים/העדכונים בדרישות הרגולטוריות החלות על החברה .

5.4. קוד אתי

החברה משמשת כ - Export Credit Agency (ECA) כמקובל ברוב הארצות המפותחות בעולם וככזו חברה באיגוד הבינלאומי של החברות לביטוח אשראי Berne Union החברה שומרת על הסטנדרטים האתיים הנהוגים באיגוד בכל הקשור ליושרה, שמירה על סודיות, תחרותיות ועוד.

החברה צפויה להשלים את הליך יצירת קוד אתי במהלך שנת 2018.

5.5. רואה חשבון מבקר

להלן גילוי בדבר רואי חשבון המבקרים בהתאם לחוזרי הפיקוח על עסקי הביטוח:

שם המשרד המבקר: קוסט פורר גבאי את קסירר ושות'

השותף המטפל: רו"ח משה שחף.

השירותים הניתנים: ביקורת הדוחות הכספיים וביקורת לשם הגשת דוחות לרשויות המס.
תאריך תחילת כהונה: 01/03/2005.

להלן פירוט שכר רואי החשבון (באלפי ש"ח כולל מע"מ) בגין השנים 2017 ו- 2016:

פירוט	**2017*)**	**2016**
ביקורת, שירותי בגין שכר בגין שירותים הקשורים לביקורת ובגין שירותי מס	170	210
שעות ביקורת בגין שירותים הקשורים לביקורת ובגין שירותי מס	920	1,040

*) אומדן לתקופת הדוח.

5.6 מבקר פנים

- שם מבקר הפנים: רו"ח קובי אברהם, משרד רו"ח ברי רוטברט רז ושות'.
- תאריך תחילת כהונה: מונה בתאריך 2013/12/26 לאחר פטירתו של רו"ח אריה יונגר ז"ל (שותף במשרד ברי רוטברט רז ושות') שמונה בתאריך 2005/03/1.
- כישורים: רואה חשבון משנת 2000, בעל הסמכה מאת לשכת המבקרים הפנימיים העולמית IIA. המבקר הפנימי אינו עובד החברה.
- מבקר הפנים מדווח ליו"ר ועדת הביקורת.
- תוכנית הביקורת השנתית נגזרת מתוכנית ביקורת רב שנתית, שאושרה על ידי דירקטוריון החברה וועדת הביקורת, המכסה את כל תחומי פעילות החברה אחת לשלוש שנים (החל משנת 2012- תוכנית תלת שנתית).

למבקר הפנים ניתנה גישה חופשית כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ''ב – 1992, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות לנתונים כספיים.

6. חלק ו' – ניהול סיכונים

6.1 מדיניות ניהול הסיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים אושרה בדירקטוריון החברה בשנת 2012.

מטרתו הראשונית של ניהול הסיכונים הינה להביא למקסימום את הסבירות להשגת יעדיה האסטרטגיים של החברה .

יעדים אלה מוגדרים בכדי להבטיח את קיומה של החברה בטווח הארוך, ואת היותה יוצרת ערך. הם מוגשמים באמצעות ניהול משולב של סיכון, רווחיות וצמיחה .

החברה מגשימה את יעדי ניהול הסיכונים באמצעות שילוב התחום בתוכנית האסטרטגית לטווח הארוך ובתכנון העסקי השנתי, תוך החדרת תרבות ניהול סיכונים לפעילות החברה.

השגתם של יעדי ניהול הסיכונים הינה אחריותם המשולבת של ההנהלה והפונקציות השונות בחברה לרבות מנהל הסיכונים והדירקטוריון.

מדיניות ניהול הסיכונים מתווה מסגרת ברורה, המגדירה את מכלול הסיכונים אליהם חשופה החברה, את אופן מדידתם וניהולם, ואת הבקרה עליהם. המדיניות מגדירה את סיבולת הסיכון של החברה, את "תיאבון הסיכון" שלה בתחומים השונים, ומגבלות הסיכון והחשיפה. המדיניות מפרטת מהם הפונקציות והאורגנים השונים הלוקחים חלק בתהליך יצירת הסיכונים, ניהולם וניטורם, יחסי הגומלין ביניהם, וערוצי הדיווח.

מסמך מדיניות ניהול הסיכונים, יבחן ויעודכן אחת לשנה במידת הצורך, או במקרה שיחולו שינויים מהותיים במדיניות ובפעילות החברה.

6.2 סוגי הסיכונים להם חשופה החברה

להלן גורמי הסיכון העיקריים המשפיעים על רווחיות החברה:

6.2.1 **סיכונים תפעוליים**

סיכון תפעולי הוא הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל בתהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

רכיבי הסיכון התפעולי כוללים גורמים פנימיים וחיצוניים לארגון .

6.2.2 **סיכונים פיננסיים**

הסיכונים הפיננסיים נחלקים לסיכונים הבאים:

6.2.2.1 <u>סיכון שוק</u>

הסיכון שהשווי ההוגן של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ירד כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית, במדדי המניות, בשיעור האינפלציה, בשערי החליפין ובגורמי סיכון נוספים.

חברה מתייחסת, כמקובל, לסוגי הסיכון הבאים:

1) סיכוני בסיס: הסיכון להפסד כספי הנובע משינויים במחיר נכס הבסיס כגון: שערי חליפין/מדדי מניות/מחירי נדל"ן וכו.'

2) סיכוני ריבית: הסיכון להפסד כספי כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית.

6.2.2.2 <u>סיכון נזילות</u>

הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר הפסד, על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. סיכון זה מוערך כנמוך יחסית בחברה, היות שהחברה נסמכת על החשב הכללי לצורך תשלום תביעות למבוטחיה בעת הצורך. לפיכך, הצורך לגייס מקורות באופן בלתי צפוי, ובזמן קצר, אינו צפוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר, ומכירתם במחיר נמוך משווי השוק שלהם .

6.2.2.3 <u>סיכון אשראי</u>

סיכון האשראי כולל את סוגי הסיכון הבאים:

1) סיכון כושר פירעון - Solvency Risk -הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של מנפיקי ניירות ערך, בעלי חוב בהלוואות או צדדים לחוזה.

2) סיכון ריכוזיות – Concentration Risk הסיכון להפסד כתוצאה מריכוז גורמי סיכון אשר קיים ביניהם מתאם גבוה. בעתות משבר גורמי סיכון אלו עשויים להשפיע לרעה על איכות תיק האשראי. סיכון הריכוזיות כולל חשיפה ללווים גדולים או לקבוצות לווים, לענף פעילות כלכלי, לאזור גיאוגרפי ואשראי לצדדים נגדיים אשר ביצועיהם הפיננסים שלובים זה בזה כתוצאה מפעילות עסקית משותפת.

3) סיכון מבטח משנה - במסגרת סיכוני האשראי נכלל גם "סיכון מבטח משנה": החשיפה לסיכון שמבטח משנה לא יפרע את התחייבויותיו כלפי החברה בעת הצורך.

6.2.3 <u>סיכון ביטוחי (עסקי)</u>

הפעילות העסקית של החברה מגלמת חשיפה לסיכונים פיננסיים, כשהסיכון הבולט הינו הסיכון לכשל אשראי, הנובע מעצם פעילותה של החברה וחשיפתה לתביעות ביטוח בתחום האשראי. מעבר לכך, קיימת גם חשיפה לסיכוני שוק כגון סיכון מטבעי (בגין פוליסות שאינן נקובות בדולרים), סיכון ריבית וסיכון ריכוזיות (החשיפה לסיכונים בעלי מתאם חיובי גבוה כגון- ביטוח עסקאות בענף בודד, במדינה אחת וכיוצ"ב).

החשיפה המשמעותית ביותר לכשל אשראי (כ-98% מתיק העסקאות של החברה) הינה למדינות היעד (חשיפה "סוברנית").

הסיכון הביטוחי כולל גם סיכונים להערכה לא מדויקת של רמת החשיפה בעסקה ו/או הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפערים בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה לבין התממשות אירוע ביטוח ותביעה בפועל, כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ו/או בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

6.2.4 סיכון ריכוזיות ביטוחי :

6.2.4.1 סיכון רגולציה וציות
הסיכונים שיגרמו נזקים מהותיים לחברה בשל העדר ציות נאות של גורמים רלוונטיים בחברה לחוקים ולהוראות רגולטוריות חיצוניות, החלים על החברה או להוראות פנימיות שניתנו ע"י דירקטוריון החברה או ההנהלה. כמו כן, הסיכון לנזקים לחברה כתוצאה מהעדר הוראות פנימיות של הדירקטוריון והנהלת החברה בדבר אמות מידה נדרשות להתנהגות ראויה בחברה ומול גורמים חיצוניים. היועצת המשפטית משמשת כקצינת הציות בחברה עד לאישור הדירקטוריון לכשיתמנה.

6.2.4.2 סיכון עסקי/אסטרטגי
הסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון עסקי אסטרטגי עלול להוביל לפגיעה משמעותית בהכנסות החברה, כולל סכנה ממשית להמשך קיומה.

6.2.4.3 סיכונים משפטיים
סיכון להפסד, כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. סיכונים משפטיים כוללים חשיפה לקנסות, תשלומים עונשים, תשלום פיצויי נזיקין הנובע מפעולות פיקוח ומהסכמי פשרה וכד'. הסיכונים המשפטיים כוללים בין היתר סיכונים משפטיים במסגרת הפעילות העסקית, לרבות חשיפה למשפט בינלאומי ומשפט במדינות מתפתחות, בהן מרוכזת מרבית הפעילות העסקית-ביטוחית של החברה. מכלול הסיכונים המשפטיים של החברה מנוהלים על ידי היועץ המשפטי של החברה.

6.2.4.4 סיכון מוניטין
הפוטנציאל שפרסום שלילי, המתייחס לדרכי פעולתו של הארגון, יגרום לירידה בבסיס הלקוחות ו/או יגרור עלויות משפטיות גבוהות ו/או יביא לירידה בהכנסות. סיכון המוניטין לרוב אינו עומד בפני עצמו, אלא נובע ממימושם של הסיכונים האחרים.

6.3. תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון

החברה מחליטה על סיבולת הסיכון שלה ותיאבון הסיכון שלה לגבי סוגי סיכון ספציפיים באופן דינאמי וגמיש, ותוך שהיא מגיבה לשינויים בתנאי השוק, מחזורי החיתום, איתנות פיננסית, והסביבה התחרותית.

הצהרת תיאבון הסיכון הינה הבעה ברורה של הכמות וסוגי הסיכון שהחברה מוכנה לקבל על עצמה בהגשימה את יעדיה האסטרטגיים.

הצהרת תיאבון הסיכון מיועדת:

6.3.1. למנוע מצוקה פיננסית ולספק ביטחון למחזיקי הפוליסות, צדדים נגדיים ורגולטורים.

6.3.2. לספק שקיפות של המטרות והסמכויות, באופן שיאפשר להבינם ולבצעם בכל רמות הארגון, באמצעות מגבלות, תהליכים ונהלים.

6.3.3. תיאבון הסיכון מתואם ומשולב עם החזון האסטרטגי והיעדים האסטרטגיים של החברה. יתרה מכך, הוא יאושר רשמית ע"י הדירקטוריון וההנהלה כך שיקבע באופן עקבי ויעיל את גבולות סיבולת הסיכון (השונות מסביב ליעדים), לרוחב הארגון.

6.3.4. ע"מ להבטיח שפעילויות לקיחת הסיכון, פרופיל הסיכון, והסיכון הנצבר הינם במסגרת תיאבון הסיכון וגבולות החשיפה, עוצבה מערכת דיווחים ומבנה של ממשל תאגידי, אשר קיבלו את אישור הדירקטוריון בשנת 2012.

6.3.5. הצהרת תיאבון הסיכון בנויה בעיקר מסיבולת הסיכון של החברה ומהתיאבון לסיכונים הספציפיים. כמפורט להלן:

6.3.5.1. סיבולת הסיכון של החברה:
הרמה הכוללת של הסיכון שהחברה מוכנה לקחת, כתוצאה מסך הסיכונים המהותיים להם היא חשופה. סיבולת הסיכון של החברה נקבעת לטווח הארוך. החברה מגדירה את סיבולת הסיכון שלה על פי תקרת כתב הערבות שניתן על ידי החשב הכללי במשרד האוצר .

6.3.5.2. תיאבון לסיכונים ספציפיים:
הקצאת סיבולת הסיכון של החברה לתיאבון סיכון בסוגי סיכון ספציפיים או פעולות לקיחת סיכון (למשל- חיתום לעומת השקעות). תיאבון הסיכון לסוגי סיכון שונים אמור לשקף את התשואה המתואמת לסיכון של פעילויות לקיחת סיכון שונות, כמו גם את האילוצים הנכפים ע"י סבולת הסיכון של החברה .

6.3.6. תיאבון הסיכון הינו גמיש ומעודכן לפחות פעם בשנה, תוך שהוא מביא בחשבון שינוים בתנאי השוק, מחזור החיתום, ואת הסביבה התחרותית.

6.3.7. החברה מגדירה את תיאבון הסיכון שלה במונחים הבאים:

הסיכון	אופן הגדרת סיבולת הסיכון
סיכון אשראי בפעילות העסקית (חיתומי)	חשיפה ברמת אזורים גיאוגרפיים, ענפי פעילות עסקית וצדדים נגדיים (דירוג ובחינה ספציפית)
סיכון אשראי בנוסטרו	חשיפה במונחי דירוג
סיכון שוק בנוסטרו	חשיפה במונחי מטבע וריבית
סיכון תפעולי	רמת סיכון לפי מפת הסיכונים התפעוליים

6.3.8. מערכת מגבלות הסיכון

מתרגמת את תיאבון הסיכון למגבלות מפורטות וישימות המשמשות לבקרה וניהול יומיומיים של רמת הסיכון. המגבלות והסמכויות העיקריות נבחנות אחת לשנה יחד עם תיאבון הסיכון הספציפיים ומעודכנות לפי הצורך במסגרת ישיבות הדירקטוריון בנושא ניהול סיכונים.

6.4. ניהול הסיכונים והמגבלות עליהם

פרק זה מתאר את עקרונות מדיניות ניהול הסיכון עבור הפעילויות והסיכונים השונים להם חשופה החברה.

<u>עקרונות מדיניות ניהול הסיכונים והמגבלות בפעילות הנוסטרו</u>

כספי ההשקעה חשופים לסיכונים שונים וביניהם: סיכוני שוק, נזילות ואשראי.

ניהול הסיכונים מתבצע באמצעות מערכת מגבלות חיצוניות ופנימיות, שמטרתה שמירה על מסגרת החשיפה הרצויה.

<u>סיכוני שוק</u>

החשיפה בבסיס (בחברה- מטבע ומדד המחירים בלבד) מנוהלת באמצעות אפיקים .

קביעת שיעורי השקעה באפיקים שונים- מניות (, מדדי, מט"ח, שקלי. ישנן מגבלות על תתי אפיקים רלוונטיים, אשר נקבעות על ידי וועדת ההשקעות של החברה (אג"ח ממשלתי/קונצרני).

אופציות, נגזרים ומוצרים מובנים- כיום, החברה אינה מתירה כלל רכישה או מכירה/כתיבה של אופציות, נגזרים ומוצרים מובנים, למעט לצורך גידור דולרי.

החשיפה הכוללת לסיכוני שוק- נמדדת באמצעות שימוש במודל VAR.

כאשר אמידת הסיכון נעשית באמצעות VAR היסטורי המודד את ההפסד הפוטנציאלי לתקופת החזקה יומית וברמת מובהקות של 99%. כמו כן, נבחנים תרחישי קיצון.

סיכוני אשראי

סיכון האשראי נובע מהרעה במצבו הפיננסי של הצד מקבל האשראי, ומחוסר יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו. סיכון אשראי נוסף נובע מקיום מתאם גבוה בין המנפיקים/צדדים נגדיים של החברה (סיכון ריכוזיות). מתאם זה קיים בחשיפות למנפיק בודד/קבוצת מנפיקים וסקטורים/אזורים גיאוגרפיים זהים .

על פי החוזר לגופים מוסדיים 2010-9-3, "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות" נדרשים גופים מוסדיים למספר פרמטרים בבואם לרכוש אגרות חוב לא ממשלתיות וביניהם:

הכנת אנליזה כתובה טרם רכישת איגרת החוב;

גיבוש מדיניות השקעה ואפיון איגרות החוב שמשקיעים בהן (כגון: התניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות).

מדיניות ההשקעות של החברה כוללת תנאים לעמידה בחוזר זה.

החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי- החשיפה בתנאים "נורמאליים" - החשיפה בתנאים נורמאליים מוערכת ע"י פורום חוב חיצוני באמצעות חברת "סיגמא" המשמשת גם כיועצת ההשקעות של אשרא. הפורום דן במצב תיק האשראי של החברה ובאג"ח ספציפיים שהוגדרו כאג"חים במעקב. החובה הרגולטורית בנושא מפורטת בחוזר הממונה על שוק ההון. על פי החוזר אחת לרבעון ידווח יו"ר פורום החוב לועדת ההשקעות אודות מצב תיק האשראי של החברה ואודות האג"חים הנמצאים במעקב .

סיכון נזילות

סיכון הנזילות מתייחס ליכולתה של החברה לממש נכסיה במחיר סביר ונגזר מרמת הסחירות שלהם. ניהול הסיכון יתבצע באמצעות מגבלות על שיעור ההשקעה בנכסים לא סחירים ובנכסים ריאליים ובשמירה על יחס מינימלי של נכסים נזילים להתחייבויות שוטפות.

עקרונות מדיניות החשיפה והמגבלות בפעילות העסקית (ביטוחית):

הסיכון העיקרי הינו סיכון אשראי הנובע מעצם פעילותה הביטוחית של החברה. הסיכון לכשל אשראי מנוטר באשרא באמצעות מודל לניהול סיכוני אשראי, פעילות ניתוח סיכוני מדינות וניתוח יכולת ההחזר של כל חייב, לרבות ניתוח מבטחי המשנה של החברה. פעילות ניהול הסיכונים בתחום הפעילות העסקית/ביטוחית מורכבת משני נדבכים:

בחינת רמת הסיכון הגלומה בעסקה.

בחינת רמת החשיפה הכוללת של התיק הביטוחי בהתאם למגבלות הסיכון המוגדרות ע"י החשב הכללי.

שני הנדבכים נבחנים באופן שוטף בשני אופנים:

בקרה וניהול שוטף של התקרות שנקבעו על ידי החשב הכללי במונחים כספיים, ומול תקרת כתב הערבות.

בקרה וניהול סיכונים שוטפים במונחי שווי הוגן ו/או תקציב הסיכון, המשקפים את רמת הסיכון בעסקאות ובתיק כולו. החברה פיתחה מודל ייעודי לצורך זה המבוסס על מחירי שוק של עסקאות CDS והתאמות נוספות .

<u>רמת הסיכון הגלומה בעסקה הבודדת:</u>

סיכון האשראי מנוטר על ידי אגף ניהול סיכונים בה מנותח סיכון החייב/הערב בעסקה באם מדובר בסיכוני המדינות ובסיכוני החייב המסחרי (חברות/בנקים/תתי ריבון וכדומה) כאשר בנוסף מופעל מודל לניהול סיכוני האשראי, לגבי כל עסקה המוצגת בוועדות השונות. תוצאות המודל לניהול סיכוני אשראי שפותח בחברה מתורגמות למדד סיכון, המבטא את הסיכון הגלום בכל דולר עסקה, ללא קשר לסכום העסקה ומהווה כלי השוואתי הכרחי. בנוסף, אגף ניהול סיכונים מנתח את סיכוני החייב המסחרי בעסקה (חברות ובנקים, לרבות מודל בנקים).

תוצאות הניתוח ותוצאות המודל מוצגות ברמת העסקה הבודדת לפי רמת הסיכון כאמור, בוועדות החיתום הפנימיות ובוועדה הבין-משרדית, ככלי לקבלת החלטות .

<u>רמת החשיפה הכוללת של התיק הביטוחי ותהליכי בקרה שוטפים בראיית מקרו:</u>

אגף ניהול הסיכונים מחשב את רמת החשיפה, כמפורט להלן, אחת לחודש בקירוב ומנהל מעקב אחר השינויים ברמת חשיפה זו. החשיפות הכוללות והעמידה במגבלות מפורטות בדוח ניהול הסיכונים. דוח ניהול סיכונים כולל מציג את החשיפות, התקרות והעמידה בתקרות שנקבעו ע"י החשב הכללי. מנהל הסיכונים ידווח לדירקטוריון אחת לרבעון, במסגרת "דוח חשיפות כולל", על החשיפות הכוללות והעמידה במגבלות. כמו כן הדוח יציג עמידה במבחני רגישות ותרחישי קיצון .

<u>תהליכי בקרה שוטפים נוספים:</u>

החברה מנהלת מעקב שוטף אחר מדינות, בנקים וחברות אליהם היא חשופה. דגש מיוחד ניתן בתגובה לאירועים יוצאי דופן במדינות/בנקים.

בחינה שוטפת של נתוני שוק, שינויים וחריגים בסיכון הנובע מתיק העסקאות של החברה ובחינה של תקרת הערבות מול התקרות שנקבעו ודיווחם לגורמים הרלוונטיים במידת הצורך.

וועדת מוניטורינג פנימית- הבטחת קיומו של מערך ניהול ובקרה כולל לתיק העסקאות של החברה, גם לאחר הוצאת האישור העקרוני ובתקופת האספקות/משיכות בפוליסה. המערך מאפשר זיהוי וניטור שוטפים של שינויים חריגים ברמת הסיכון והחשיפה לעסקאות, מדינות ואזורים אליהם חשופה החברה, וקבלת החלטות/המלצות לוועדה הבינמשרדית בהתאם. וועדת המוניטורינג הפנימית מתקיימת אחת לרבעון בראשות המנכ"ל.

המגבלות מנוהלות במונחי רמת החשיפה, בהתאם לחתכים הבאים לפחות:

מגבלות במונחי רמת חשיפה כוללת בתיק.

מגבלות במונחי רמת חשיפה למדינה.

מגבלות במונחי רמת חשיפה לאזורים גיאוגרפים.

מגבלות במונחי רמת חשיפה מסחרית/פוליטית.

מגבלות במונחי רמת החשיפה למבטחי משנה.

מגבלות ברמת החשיפה ברמת החייב המסחרי .

עקרונות מדיניות החשיפה והמגבלות לסיכונים תפעוליים

החשיפה לסיכונים תפעוליים מנוהלת באמצעות מפת הסיכונים התפעוליים בחברה.

הסיכונים התפעוליים במפה זו ממופים בהתאם למבנה הארגוני, לפעילויות ולתהליכי העבודה בחברה, כך שעבור כל פעילות ותהליך עבודה, מאותרים הסיכונים הפוטנציאלים עבורו והבקרות הקיימות למזעור הסיכונים הללו.

האחריות לניהול הסיכונים התפעוליים בפועל הינה של מנהלי האגפים בחברה, כל מנהל אגף בתחום פעילותו, לרבות אחריות ליישום בפועל של תוכנית העבודה למיזעור הסיכונים, דווח על אירועי כשל ויישום שוטף של תהליכי בקרה והטמעה בקרב העובדים. מנהל הסיכונים אחראי לוודא כי מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים מיושמת על בסיס עקבי ואחיד והינה גורם מטמיע, מנחה ומדווח להנהלת החברה ולדירקטוריון.

מפת הסיכונים מוצגת לדירקטוריון החברה, המאשר את תיאבון הסיכון בהתאם להערכת תוחלת הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים.

ניטור ודיווח של סיכונים תפעוליים

פעילויות ניטור שוטפות במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים מאפשרות לגלות במהירות ולתקן ליקויים במדיניות, בתהליכים ובנהלים. גילוי וטיפול מהיר בליקויים אילו עשוי להקטין באופן משמעותי את התדירות ו/או החומרה הפוטנציאליות לאירוע הפסד.

להלן הכלים המרכזיים לניטור ודיווח של סיכונים תפעוליים:

סקירת סיכונים מתמדת בעקבות שינויים מהותיים - בחינה שוטפת של מהות וחומרת הסיכונים התפעוליים, המשפיעים על החברה בעקבות שינויים מהותיים כגון:

הוראות רגולטוריות רלוונטיות והוראות חוק .

מצב השוק ורמת הסיכונים העולמית. (לדוגמא: האטה כלכלית במדינות היעד, הסרת חסמי כניסה של השוק הפרטי, ירידת מחירים ענפית וכיוצ"ב .

שינויים במבנה הארגוני ובתהליכי העבודה.

שינויים במערכות מידע התומכות בתהליכים, לרבות כלים טכנולוגיים חדשים.

יישום בקרות חדשות.

כניסה לפעילויות ו/או מוצרים חדשים .

דוחות ביקורת וסקרים.

איסוף אירועי כשל - תהליך זה מאפשר לשפר את איכות מערכת השליטה הפנימית ולקבוע את רמת הסיכון. החברה אוספת נתונים בדבר:

אירועים שגרמו להפסדים או לרווחים מעל לסף שהוגדר מראש;

אירועים שלא גרמו לנזק כספי ישיר, אולם בעלי פוטנציאל לנזק עקיף.

תיעוד - התרחשותו של אירוע סיכון תפעולי יתועד ותידרש הגדרה של תוכנית פעולה הולמת.

ניתוח אירועי קיצון - ניתוח תרחישים ואירועי קיצון מבוצע במסגרת הערכת החשיפה לסיכון התפעולי.

6.5. הערות כלליות

6.5.1. בשנת 2016 הושלם בחברה סקר סיכונים מקיף הכולל עדכון מדיניות ניהול סיכונים. תהליך זה, צפוי להפחית ו/או לצמצם את רמת הסיכונים להם חשופה החברה. התהליך מיושם ומוטמע בחברה בהדרגה במטרה להסתייע בניהול הסיכונים באופן שוטף וכחלק אינטגרלי ממכלול תהליכי קבלת ההחלטות בחברה. סקר הסיכונים אושר ע"י דרקטוריון החברה בשנת 2017.

6.5.2. הפיקוח על הסיכונים הנלקחים על ידי החברה ייעשה תוך הגשמת מטרותיה, ביטוח היצוא הישראלי לטווח בינוני וארוך תוך נטילת סיכונים שאינם מקובלים בשוק הפרטי, על מנת לאפשר ליצואן הישראלי להתחרות ביצואנים מארצות אחרות המסתייעים בשירותים של חברות דומות (ECA).

6.5.3. הדירקטוריון יקיים דיונים בנושאי ניהול סיכונים, לרבות ניהול סיכוני הפעילות העסקית-ביטוחית, אחת לחצי שנה, בכדי לדון באישור הפעילויות והנושאים הרלוונטיים. במסגרת פעולתו מקיים דירקטוריון החברה פיקוח ובקרה שוטפים על פעילות ניהול הסיכונים של החברה הנובעים מעסקי הביטוח .

6.5.4. מנהל הסיכונים של החברה אחראי על התשתית, איסוף ודווח של מידע, בקרה והנחיית הגורמים הרלוונטיים בחברה, מעקב ודווח בנושא ניהול בקרת הסיכונים בחברה באופן שוטף לפי החלטת הדירקטוריון והן לפני כניסה או שינוי בתחומי פעילות/ מוצרים/ שירותים מהותיים. מנהל הסיכונים יעדכן את הדירקטוריון אחת לרבעון בנושא הכלים שפותחו לזיהוי, הערכה, ניטור, בקרה והפחתה של הסיכונים.

6.5.5. החברה השלימה את כתיבת הנהלים בנושאי ניהול הסיכונים ותביא לאישור הדירקטוריון את מדיניות ניהול הסיכונים, לרבות תחומי האחריות, הסמכות והדווח של הגורמים הרלוונטים, כללים לדווח להנהלה ולדירקטוריון, מדרג הגורמים המאשרים ותעדוף הסיכונים.

6.5.6. בשנים האחרונות התקיימו דיונים עם נציגי המפקח על הביטוח בנושא יישום דירקטיבת Solvency II באשרא. החברה תיערך ליישום סעיפי ההוראה הרלוונטיים, אם וככל שתדרש לכך, תוך הקצאת המשאבים המתאימים לגבי יישום הדירקטיבות.

6.5.7. החל משנת 2013 בדיקת ניהול הסיכונים בחברה הינה חלק מתכנית העבודה השנתית של מבקר הפנים. המבקר לוקח בחשבון את תוצאות סקר הסיכונים. הביקורת תכלול: בדיקת יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון, מהימנות המידע הניהולי והדווחים בנושא בקרת הסיכונים להנהלה ולדירקטוריון.

6.5.8. בתחילת שנת 2017 אושר מודל כרית ההון על ידי החשב כללי, המודל מכמת את ההון שיש לרתק עבור הפעילות של החברה בהתאם למתודולוגיות מקובלות בעולם. כמו כן, החברה פתחה מודל תקרות ייעודי שאושר ע"י החשב הכללי.

דוח דירקטוריון
אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

1. כללי:

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בשנת 2017 (להלן - תקופת הדוח).

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

כמו כן, נכלל בדוח המידע הנדרש בהתאם לתקנות ולהוראות חוזרי רשות החברות הממשלתיות (להלן – הרשות).

תיאור המבטח, סביבתו העסקית ותחומי פעילותו:

בתקופת הדוח, פעלה החברה בתחום ביטוחי האשראי לטווח בינוני וארוך (מעבר לשנה). הסיכונים הביטוחיים המחוסים על ידי החברה מגובים בערבויות מדינה.

אישורים ופוליסות ביטוח אשראי טווח בינוני וארוך וביטוח השקעות

בשנת הדיווח, אישרה הועדה הבינמשרדית בראשות החשב הכללי, עסקאות בהיקף של 5,664 מליוני דולר, לעומת 4,623 מיליוני דולר בשנת הדיווח אשתקד. בנוסף, אישרה החברה במסגרת סמכויותיה (עסקאות פוליטיות עד 10 מליון דולר) עסקאות בהיקף 507 מליון דולר, לעומת 384 מיליוני דולר בשנת הדיווח אשתקד. סה"כ הונפקו בתקופה זו 18 פוליסות בהיקף של 679 מיליוני דולר לעומת 33 פוליסות בתקופה המקבילה אשתקד בהיקף של 620 מיליוני דולר.
ההכנסות מפוליסות מסוג זה נפרסות ומוכרות על פני תקופת העסקה בקו ישר.

חשיפות החברה כנגד ערבות המדינה הכללית

סה"כ החשיפה של החברה לתאריך 31 בדצמבר, 2017 בגין פוליסות ביטוח שהונפקו עד לאותו תאריך מסתכמת לסך של 2,267.4 מיליוני דולר (לעומת 1,974.3 מליוני דולר בשנה המקבילה אשתקד).

להלן התפלגות עיקרית של החשיפה המקסימלית לפי מדינות:

מדינה	חשיפה באלפי דולרים ליום 31/12/2017*	התפלגות % ב
סין	1,001,961	44.2%
זמביה	403,724	17.8%
גאנה	185,815	8.2%
אזרבייג'אן	173,451	7.6%
אנגולה	141,953	6.3%
גאבון	115,141	5.1%
מדינות אחרות**	245,333	10.8%
סכום כולל	2,267,378	100.00%

מדינה	חשיפה באלפי דולרים ליום 31/12/2016*	התפלגות % ב
סין	1,017,851	51.6%
גאנה	237,120	12.0%
אזרבייג'אן	187,555	9.5%
גאבון	112,217	5.7%
מדינות אחרות **	419,571	21.2%
סכום כולל	1,974,314	100.00%

* לא כולל פוליסה בערבות מדינה ספציפית
** מדינות אחרות- מדינות אשר בהן התפלגות החשיפה המקסימלית מתחת ל - 5%.

2. חקיקה, תקינה וחוזרי הממונה:

בפרק זה יסקרו חוקים, חוזרים, טיוטות חוקים, תקנות וחוזרים עיקריים אשר פורסמו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, הממשלה או הכנסת, לפי העניין, הרלונטיות לפעילות החברה לפי העניין, לאחר פרסום מועד הדוח התקופתי לשנת 2016.

חוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן – הממונה) החלים על החברה:

א. בחודש מרץ 2017 פרסמה הממונה חוזר ביטוח, שעניינו העברת קבצי מידע באמצעות כספות. בהתאם לחוזר זה, כחלק מפעולות הפיקוח של רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון נדרשים גופים מוסדיים להעביר מידע בנושאים פרטניים בהתאם לדרישות הרשת. כדי לשמור על חיסיון המידע, הקימה הרשות ערוץ תקשורת מקוון מוגן באמצעותו יועברו קבצי מידע ("כספת"). בחודש יולי 2017 פורסם תיקון לחוזר לעניין דחיית מועדי תחילתן של ההוראות בעניין העברת קבצי מידע לממונה שאינם קבצי דיווח תקופתיים מיום 2 ביולי 2017 ליום 3 בספטמבר 2017 החברה נערכת ליישום הוראות חוזר זה.

ב. בחודש ספטמבר 2017 פרסמה הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון חוזר גופים מוסדיים שעניינו תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה. הוראות החוזר נועדו לעדכן את ההוראות בעניין דיווחים לממונה, במטרה לשפר ולעדכן את תכנם של הדיווחים. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר.

ג. בחודש נובמבר 2017 פרסמה הממונה טיוטה שניה של חוזר גופים מוסדיים שעניינו מיקור חוץ בגופים מוסדיים. מטרת החוזר לעדכן ולהחליף את הוראות החוזר המקורי בעניין זה, שפורסם באוגוסט 2013. החברה עוקבת אחר ההוראות ותפעל בהתאם, ככל שיידרש.

ד. בחודש דצמבר 2017 פורסם חוזר גופים מוסדיים בנושא "הצהרה על מדיניות השקעה צפויה בגופים המוסדיים". על פי החוזר, משקיע מוסדי יצהיר במסגרת המדיניות שאותה הוא מפרסם, האם בקביעת מדיניות ההשקעה הוא מתייחס להיבטים של "השקעות אחראיות" - השקעות המתחשבות ברווחה חברתית בנוסף לשיקולי הרווח הכלכלי, ובמסגרת זאת כללי ממשל תאגידי התומכים בשמירה על איכות הסביבה, צדק חברתי ושמירה על זכויות אדם. בועדת השקעות מיום 8.2.2018 (מתועד בפרוטוקול ועדת ההשקעות מיום 6.2.2018) נערך דיון בחוזר והוחלט כי אין לכלול "השקעות אחראיות" במדיניות ההשקעה של החברה.

ה. בחודש דצמבר 2017 פרסמה הממונה חוזר ביטוח שעניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). החברה עוקבת אחר ההוראות ותפעל בהתאם, ככל שיידרש.

ו. בחודש ינואר 2018 פורסם חוזר ביטוח 2017-1-23 שעניינו עדכון הוראות בדוח תקופתי של חברות ביטוח. בהתאם לחוזר, יתוקן חוזר 2014-1-3 "עדכון תקופתי של חברות ביטוח" ונספחיו דוח תיאור עסקי תאגיד ודוח דירקטוריון. מטרת החוזר היא שיפור וקיצור הדוח התקופתי של חברות הביטוח באמצעות דוחות ממוקדים, עדכניים ורלבנטיים עבור משתמשי הדוח התקופתי של חברות ביטוח בישראל. החברה עוקבת אחר ההוראות ותפעל בהתאם, ככל שיידרש.

ז. בחודש מרץ 2018 פורסם חוזר מספר 2018-9-8 שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה. מהות העדכונים היא הטמעת הוראות דין קיימות. החברה בוחנת באמצעות רואי החשבון המבקרים של החברה את תחולת החוזר והשפעותיו.

ח. בחודש מרץ 2018 פורסם החוזר המאוחד - דין וחשבון לציבור העוסקת בהוראות הממונה בנוגע לדוחות התקופתיים של גופים מוסדיים, המפורסמים לציבור, החברה בוחנת את תחולת החוזר והשפעותיו.

ט. בחודש ינואר 2018 פורסמה טיוטת תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווח חשיפה לקבוצות תאגידים לממונה על שוק ההון. בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן – תקנות כללי השקעה), נקבעו, בין היתר, כללי השקעה של גופים מוסדיים בתאגיד בודד או בקבוצת תאגידים. זאת במטרה לצמצם את הסיכון הנובע מחשיפת יתר לחברה אחת או לקבוצה עסקית אחת. כחלק ממדיניות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, להגברת הפיקוח על השקעות הגופים המוסדיים בכלל ועל הקצאת האשראי, על ניגודי עניינים ועל חשיפות לקבוצות גדולות בפרט, נדרשים הגופים המוסדיים לדווח לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, אחת לרבעון, על חשיפה לקבוצות תאגידים. החברה בוחנת את תחולת הטיוטה והשפעותיה.

י. בחודש פברואר 2018 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחי ביטוח משנה לממונה, שעינינו איחוד מבנה הדיווח של החברות אודות הסכמי ביטוח משנה והתאמתו לשינויים שחלו במהלך השנים במאפייני הפעילות של חברות הביטוח כמו גם להתפתחויות במערכות המיכון והמידע. החברה עוקבת אחר ההוראות ותפעל בהתאם, ככל שנדרש.

יא. בחודש פברואר 2018 פורסם חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה בנושא דחיית יישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 לענין מכשירים פיננסים (IFRS 9). החברה עוקבת אחר התיקון לחוזר ותערך בהתאם, ראה גם באור 2 לדוחות הכספיים.

יב. בחודש פברואר 2018 פורסמה טיוטת חוזר ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה שמטרתה הוספת הוראות לענין ועדות השקעה שאינן תלויות תשואה. החברה עוקבת אחר הטיוטה ותערך בהתאם.

יג. בחודש פברואר 2018 פורסמה טיוטת "שירות ללקוחות גופים מוסדיים, תיקון חוזר" שמטרתה תיקון חוזר ביטוח 7-9-2011 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" (8.6.2016), כך שלחוזר יתווספו הוראות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות. החברה עוקבת אחר הטיוטה ותעדכן את אמנת השירות ככל שידרש בהתחשב בנוסח החוזר שיפורסם.

יד. בחודש מרץ 2018 פורסמה טיוטת הוראות הממונה 2018-17, אשר תחליף את חוזר 3-9-2006, בנושא מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון. חוזר זה נועד להטמיע את הוראות חוזר גופים מוסדיים 3-9-2006 "מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון" (04.10.2006) (להלן: "החוזר") בהוראות החוזר המאוחד, תוך עדכון הוראות שמועדן חלף. החברה בחנה את החוזר והיא עומדת בדרישות המעודכנות.

טו. בחודש מרץ 2018 פורסמה טיוטת חוזר – יושר ויושרה. מטרת החוזר היא לבחון את מהימנות הגופים המפוקחים, ולקבוע רשימת תבחינים משותפים המשמשים כמתווה אחיד לבחינת מהימנותם של מי שפועל בשווקי הכספים וההון. החברה עוקבת אחר הטיוטה ותערך בהתאם.

טז. בחודש מרץ 2018 פורסם חוזר- תיקון החוזר המאוחד – אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים. החוזר מסדיר את קביעתם של נושאי משרה שמינויים טעון את אישור הממונה, מעדכן את המידע שיש להעביר לממונה לצורך מתן אישור כאמור וכן מסדיר דיווח אודות בעלי תפקידים משמעותיים נוספים שמינויים אינו טעון אישור הממונה. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר.

יז. בחודש מרץ 2018 פורסמה טיוטת חוזר -תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה. הוראות חוזר זה נועדו לעדכן את הוראות פרק 3 בחלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד שכותרתו "דיווח לממונה על שוק ההון". החוזר קובע, כי דוחות "פרסום מרכיבי תשואה" ודוחות "רשימת נכסים ברמת הנכס הבודד", המפורסמים כיום באתרי האינטרנט של הגופים המוסדיים, ידווחו בנוסף לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, באמצעות מערכת הדיווח (פורטל אותות). תיקון זה נועד לשפר את איכות המידע המדווח לממונה, לעדכן מועדי דיווח ולהנגיש מידע לציבור. החברה עוקבת אחר הטיוטה ותערך בהתאם.

יח. בחודש מרץ 2018 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה (גופים מוסדיים) מדובר בשינוי מבנה בלבד ולא תוכן או מהות. החברה מיישמת את ההוראות.

יט. בחודש מרץ 2018 פורסם תיקון החוזר המאוחד - ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. חוזר זה נועד להטמיע את הוראות חוזר גופים מוסדיים "ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים" מיום 18.12.2013 בהוראות החוזר המאוחד. החברה מיישמת את ההוראות.

<u>חוזרי רשות החברות הממשלתיות:</u>

א. בחודש אוגוסט 2017 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בנושא הערכה תקופתית של הדירקטורים והדירקטוריון בחברות הממשלתיות. בהתאם לחוזר זה מבקשת הרשות לקדם שימוש בכלי הערכה בדירקטוריונים של החברות הממשלתיות בשני כלים עיקריים – מודל להערכת אפקטיביות הדירקטוריון והערכה אינדיבידואלית של דירקטורים. הדירקטוריון התבקש, בהתאם לחוזר, לקיים דיון, בתוך 90 יום ממועד פרסומו, בכל מה שנעשה בחברה עד עתה בתחום הערכת תפקוד הדירקטוריון, ולקבל החלטה האם בכוונת הדירקטוריון לבצע הערכת אפקטיביות לדירקטוריון החברה. ככל שבכוונת הדירקטוריון לערוך בחינה כאמור, נתבקש הדירקטוריון להתייחס למספר נושאים במסגרת הבחינה. בכוונת החברה להביא את הנושא לדיון בדירקטוריון עם התכנסותו מחדש.

ב. בחודש ספטמבר 2017 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בנושא קביעת כללי ממשל תאגידי בתחום שכר, כ"א ויחסי עבודה בחברות הממשלתיות. במסגרת החוזר מבקשת הרשות להציג את המדיניות הראויה לגישתה, בכל הנוגע לכללי ממשל תאגידי בתחום שכר, כ"א ויחסי עבודה. בהתאם לחוזר על דירקטוריון החברה לקיים דיון בנושא ולהעביר את החלטותיו בעניין לרשות החברות הממשלתיות תוך 60 יום ממועד פרסום החוזר. בכוונת החברה להביא את הנושא לדיון בדירקטוריון עם התכנסותו מחדש.

ג. בחודש ספטמבר 2017 הועבר בידי רשות החברות הממשלתיות מכתב בנושא עקרונות למודל תגמול ותמרוץ עובדים בכירים בחברות הממשלתיות, ובו עדכון של החוזר "עקרונות למודל תגמול ותמרוץ עובדים בכירים בחברות הממשלתיות" אשר פורסם בנובמבר 2015. השינויים העיקריים בחוזר נוגעים לתפקיד הדירקטוריון, מנגנון בקרה תקופתי, תקרת מענק לעובד בודד, מענק מצוינות, תנאי סף לתשלום ועדכון הנספחים לחוזר. בכוונת החברה להביא את הנושא לדיון בדירקטוריון עם התכנסותו מחדש.

ד. בחודש ספטמבר 2017 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בנושא מזכיר חברה ממשלתית. מטרת החוזר היא לקבוע כללים בדבר הגבלת שכרו של מזכיר החברה ולהציג את מדיניות רשות החברות הממשלתיות בנוגע לתקן של מזכיר החברה במבנה הארגוני של החברה. בהתאם לחוזר, מתבקש דירקטוריון החברה לדון בהוראות החוזר בתוך 60 ימים ממועד פרסום החוזר. בכוונת החברה להביא את הנושא לדיון בדירקטוריון עם התכנסותו מחדש.

ה. בחודש ספטמבר פרסמה רשות החברות הממשלתיות הצעה לתקנות מכוח חוק החברות הממשלתיות, המכילות הוראות מסוימות של תקנות לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 על חברות ממשלתיות. לדעת החברה, החברה עומדת בחלק משמעותי מההוראות שמבקשת רשות החברות הממשלתיות להחיל. ככל שיתוקנו תקנות כאמור, תפעל החברה בהתאם.

3. מצב כספי:

להלן נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של החברה (באלפי דולר):

	ליום 31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
נכסים בלתי מוחשיים	142	205
נכסי מסים נדחים	121	99
רכוש קבוע	510	540
נדל"ן להשקעה	444	454
נכסי ביטוח משנה	50,076	40,222
נכסי מסים שוטפים	286	192
חייבים ויתרות חובה	469	472
השקעות פיננסיות	63,527	54,667
מזומנים ושווי מזומנים	19,223	8,456
סך הכל הנכסים	134,798	105,307
הון עצמי	34,314	30,510
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	57,219	45,696
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	145	114
זכאים ויתרות זכות	43,120	28,987
סך הכל ההון וההתחייבויות	134,798	105,307

3.1 ההשקעות הפיננסיות של החברה כוללות בעיקרן השקעה של עד 15% במניות במדד ת"א 25, מדד S&P 500, מדד STOXX EUROP 600, מדד EURO STOXX 50, ומדד Nikkei 225 והשקעות באגרות חוב מקומיות בעלות דירוג הגבוה מ (A) על פי דירוג מעלות או דרוג מקביל במדרוג ודירוג (BBB+) לפי S&P או דרוג מקביל בחברת דירוג אחרת לאגרות חוב שהונפקו בחו"ל וכן השקעות בתעודות סל וקרנות נאמנות. כ-80% מההשקעות הפיננסיות הינן במטבע דולר ארה"ב והיתרה בשקלים. ההשקעות הפיננסיות של החברה גדלו בעיקרן בתקופת הדוח ביחס ליום 31 בדצמבר, 2016, לאור השקעה נוספת שבצעה החברה בהיקף של כ-6 מליוני דולר הנובעת מגידול בהיקפי הפעילות.

3.2 נכסי ביטוח המשנה ליום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו לסך של כ- 50.1 מיליוני דולר לעומת סך של כ- 40.2 מיליוני דולר ליום 31 בדצמבר, 2016. הגידול מקורו בעליה בחלק מבטחי המשנה בעתודות הביטוח (צבירה). לפרטים נוספים ראה סעיפים 3.4 ו-4.3 להלן.

3.3 ההון העצמי לסוף התקופה מסתכם ל- 34,314 אלפי דולר, לעומת הון עצמי בסך של 30,510 אלפי דולר ליום 31 בדצמבר, 2016. הגידול בהון העצמי בסך 3,804 אלפי דולר מקורו ברווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31, בדצמבר, 2017.

3.4 התחייבויות בגין חוזי ביטוח ליום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו לסך של כ- 57.2 מיליוני דולר לעומת סך של כ- 45.7 מיליוני דולר ליום 31 בדצמבר, 2016. הגידול מקורו בעליה בעתודות הביטוח (צבירה). לפרטים נוספים ראה סעיף 4.3 להלן.

נכון למועד הדיווח קיימים פיגורים בפירעון בשתי עסקאות אשראי של משרד האוצר בגאבון וכן בעסקת אשראי של חברת החשמל בגאבון שהינה בערבות משרד האוצר בגאבון (להלן - החייב), המבוטחות על ידי החברה, בסכום כולל של כ-5.5 מיליוני אירו (כ- 6.5 מליוני דולר).

למועד הדיווח, יתרת התשלומים, בגין שלושת עסקאות האשראי כאמור, שמועדם פירעונם טרם הגיע הינו בסך של כ- 83 מיליוני אירו (כ- 99.5 מיליוני דולר). יצויין כי לחברה ביטוח משנה מלא בגין שלושת העסקאות הנ"ל.

עד מועד החתימה על הדוחות הכספיים שילמה החברה תביעות בגין העסקאות סך של כ- 1,747 אלפי אירו (כ- 2,156 אלפי דולר) ומנגד שילם החייב על חשבון הפיגורים סך של כ- 1,627 אלפי אירו (כ- 2,000 אלפי דולר).

לדעת הנהלת החברה ועל בסיס ניסיון העבר עם החייב, יופעלו על החייב לחצים בינלאומיים, בין היתר, במסגרת מועדון פריז לפירעון החוב.

בשלב מקדמי זה אין ביכולת לאמוד את הסבירות לאי התשלומים העתידים ואלו שנכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים בפיגור ולפיכך החברה לא יצרה בשלב זה הפרשה לתביעות תלויות.

3.5 סעיף זכאים ויתרות זכות כולל בעיקר את סך הפרמיות שנתקבלו מראש - נטו מביטוח משנה, המשקפות את צבר ההכנסות העתידיות של החברה מדמי הביטוח אשר הסתכמו ליום 31 בדצמבר, 2017 ב- 33.75 מיליוני דולר לעומת - 28.3 מיליוני דולר ליום 31 בדצמבר, 2016. כמו כן כוללת היתרה בסעיף התחייבות למבטחי משנה ליום 31 בדצמבר, 2017 בסך של 8.7 מליוני דולר לעומת - 0.25 מיליוני דולר ליום 31 בדצמבר, 2016, העליה נובעת בעיקרה מפרמיה שהתקבלה בשלהי הרבעון הרביעי ואשר החלק לו זכאים מבטחי המשנה הינו 8.7 מליוני דולר ומועד תשלום למבטחי המשנה יחול במהלך הרבעון הראשון לשנת 2018.

4. תוצאות פעילות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
פרמיות שהורווחו ברוטו	21,591	18,450
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	18,915	15,763
פרמיות שהורווחו בשייר	2,676	2,687
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	4,596	1,637
הכנסות מעמלות	2,137	1,727
סך כל ההכנסות	9,409	6,051
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	1,672	1,191
הוצאות שיווק	511	457
הוצאות הנהלה וכלליות	3,104	2,729
סך כל ההוצאות	5,287	4,377
רווח לפני מסים על ההכנסה	4,122	1,674
מסים על ההכנסה	302	449
רווח נקי	3,820	1,225
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר, נטו	(16)	12
סה"כ רווח כולל	3,804	1,237

4.1 סך דמי הביטוח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו לסך של 21.6 מיליוני דולר, לעומת סך של 18.45 מיליוני דולר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. העלייה בסעיף מוסברת בעליית ההיקף של העסקאות שרשמה החברה בשנה שקדמה ליום הדוח.

4.2 סך רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו ברווח בסך של - 4,596 אלפי דולר לעומת רווחים בסך של - 1,637 אלפי דולר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. העליה ברווחים השנה ביחס לשנה קודמת נובעת בעיקרה מעלית תשואות עודפת בשווקי ההון בארץ ובעולם השנה לעומת שנת 2016, וכן מעליה בהיקף ההשקעות של החברה בשנת הדוח ביחס לשנה קודמת. בנוסף השפעת התיסוף החד בשיעור 9.8% בתקופת הדוח ביחס לתיסוף בשיעור 1.5% בשנה המקבילה אשתקד הניבה עליה בהכנסות מהפרשי שער חליפין בשנת הדוח ביחס לשנה המקבילה אשתקד.

4.3 סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו בגידול של 1,672 אלפי דולר, לעומת גידול של 1,191 אלפי דולר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. הגידול ביחס לשנה המקבילה אשתקד נובע בעיקרו מכך שעתודות הביטוח הנדחות השנה בניכוי עתודות שהשתחררו לרווח בשנת הדוח ואשר משקפות את תוצאות הפעילות לשנת החיתום 2013, היו גבוהות מעתודות הביטוח הנדחות בשנה המקבילה אשתקד בניכוי העתודות שהשתחררו לרווח בשנה המקבילה אשתקד ואשר משקפות את תוצאות הפעילות לשנת חיתום 2012.

4.4 הוצאות הנהלה וכלליות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו לסך של 3,104 אלפי דולר, לעומת סך של 2,729 אלפי דולר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. למעט עליה בסך 329 אלפי דולר בהוצאות שכר בשנת הדוח ביחס לשנה המקבילה אשתקד הנובעת בעיקרה מתשלומי שכר חד פעמיים ובחלקה בהשפעת התיסוף החד בתקופת הדוח על מדידת ההוצאה השיקלית בדולרים לא חלו שינויים מהותיים בהרכב ויתרות הסעיפים בהוצאות הנהלה וכלליות בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 ביחס לשנת 2016.

4.5 הוצאות שיווק לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו לסך של 511 אלפי דולר, לעומת סך של 457 אלפי דולר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. העליה בהוצאות השיווק ביחס לשנת 2016 נובעת בעיקרה מעלויות אירוע לציון 60 שנה לאשרא בשנת הדוח שהיו גבוהות יותר מעלויות אירוע לקוחות בשנת 2016.

4.6 הוצאות המסים על ההכנסה בדוחות הכספיים של החברה מחושבות, בין היתר, על פי תקנות מס הכנסה, על בסיס הדוחות הנומינליים השקליים לתקופות המדווחות וכן בהתאם לחוק מס ערך מוסף לענין מס רווח על החברה. במהלך שנת הדוח תוסף השקל אל מול הדולר בשיעור של 9.8%, לעומת תיסוף בשיעור של 1.5% בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. התיסוף בשער הדולר בשנת הדוח גרם להגדלת הרווח בדוח הרווח והפסד הדולרי ומנגד גרם התיסוף להקטנת הרווחים בדוחות הנומינליים השקליים לתקופת הדוח המהווים את הבסיס לצורך חישוב מס ההכנסה. לפרטים נוספים ראה ביאור 18 בדוחות הכספיים.

5. תזרימי מזומנים ונזילות:

5.1 **מפעילות שוטפת:** תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמו ב- 10,839 אלפי דולר לעומת תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 בסך של 2,970 אלפי דולר. הגידול בתזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בהיקף של 7,869 אלפי דולר ביחס לשנה המקבילה אשתקד מוסברת בעיקרה בקבלת פרמיות מהותיות בשלהי הרבעון הרביעי לשנת 2017 ואשר החלק לו זכאים מבטחי המשנה בגין פוליסות אלו הינו 8.7 מליוני דולר אשר שולם ברבעון הראשון לשנת 2018, מנגד חלה עליה בגביית פרמיות מראש בתקופה הדוח בסך של כ- 5.4 מליוני דולר לעומת עליה של 6.5 מליוני דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

5.2 **מפעילות השקעה:** תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו לסך של 72 אלפי דולר בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 ונובעים מהשקעה בנכסים לא מוחשיים, השקעה בזכויות חכירה ורכוש קבוע בקיזוז יתרות זכויות חכירה בגין הסדר עם רשויות מע"מ, זאת לעומת סך של 244 אלפי דולר בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 שנבעו מאותם סעיפים.

5.3 **מפעילות מימון:** בשנים 2017, 2016 ו-2015 לא הקצתה החברה מזומנים לפעילות מימון.

6. השפעת גורמים חיצוניים

במסגרת הפעילות השוטפת של החברה היא חשופה להשפעות וסיכונים חיצוניים אשר עלולים להשפיע על רווחיותה. לפרטים בדבר ניהול סיכונים ראה באור 19 א' לדוחות הכספיים ופרק 6 לדוח עסקי תאגיד 2017.

7. דיבידנד

בהתאם לתנאי ערבות המדינה והתחייבויות המדינה, המפורטים בביאור 10 ב' לדוחות הכספיים, התחייבה החברה למדינת ישראל במכתב מיום 27 בספטמבר, 2004, לפעול לשימור רמת הון מינימאלית של 25 מיליון דולר בטרם תחזור לחלק דיבידנד מרווחיה הצבורים, וזאת למשך תקופת תוקפה של ערבות המדינה.

הונה העצמי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכם לסך של 34,314 אלפי דולר העולה על ההון המינימלי שנקבע לצורך חלוקת דיבידנדים.

8. דיווחים על הבקרה הפנימית לגבי דיווח כספי

בהתאם לדרישת רשות החברות הממשלתיות ולהנחיות הפיקוח על הביטוח, החברה מיישמת הוראות המקבילות לסעיפים 302 ו- 404 בחוק סרבנס -אוקסלי האמריקאי הדן בדיווחי הנהלת החברה ורואה החשבון המבקר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי והאפקטיביות של הבקרות אשר מטרתן, לאפשר לחברה לבחון את אפקטיביות הבקרה הפנימית, כך שניתן יהיה להסתמך עליה בכל הנוגע לדיווח הכספי ועריכתו.

דוחותיה הכספיים של החברה כוללים הצהרת הנהלת החברה ודירקטוריון החברה וכן חוות דעת רואי החשבון המבקרים לעמידה בהוראות אלה.

9. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה

9.1 ביום 29 בנובמבר, 2017, הודיע מר צחי מלאך על פרישתו מהחברה וסיום כהונתו כמנכ"ל החברה. סיום כהונתו של צחי מלאך כמנכ"ל החברה יכנס לתוקף ביום 28 בפברואר, 2018.

9.2 ביום 25 בינואר, 2018 מונה לחברה דירקטוריון לאחר שהחל מיום 10 בספטמבר, 2017 ועד ליום 25 בינואר, 2018 פעלה החברה ללא פיקוח דירקטוריון לאור עיכוב במינוי דירקטורים להשלמת הקוורום הנדרש.

9.3 ביום 14 בפברואר, 2018, לאחר תאריך הדיווח, מינה דירקטוריון החברה את מר דוד קליין החל מיום 1 במרס, 2018 כמנכ"ל בפועל של החברה וזאת עד למינוי מנכ"ל קבוע לחברה.

10. אומדנים חשבונאים קריטיים:

לפרטים בדבר שימוש באומדנים בדוחות הכספיים ראה ביאור 2 ב' לדוחות הכספיים.

11. יעילות החברה:

החברה פועלת לייעול התהליכים העסקיים בה ומתן שירות ללקוחותיה. בענף בו פועלת החברה לא מפורסמים נתוני יעילות של חברות.

12. רישום זכויות בנכסים:

לא בוצע רישום זכויות בנכסים בשנת הדוח.

למיטב ידיעת החברה לא נדרשות פעולות איתור, זיהוי ורישום נכסים אחרים.

13. התחייבויות בגין יחסי עובד מעביד:

להלן פרטים בדבר התחייבות החברה בגין יחסי עובד מעביד:

סוגי התחיבויות	מקור התחיבות	מועד תחילת ההתחייבות	הקריטריונים לזכאות	גורם שלטוני מאשר	אחוז הזכאים להטבה	ניהול כספים לכיסוי הטבה
שכר						
צמוד שכר מנכל	הסכם אישי	תחילת עבודה/קידום	קידום	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	32%	ע"י החברה
חוזה אישי	הסכם אישי	תחילת עבודה/קידום	קידום	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	68%	ע"י החברה
תגמולים ופיצויים						
לפי חוק פיצויים	הסכם אישי וחוק פיצויים	תחילת עבודה	ותק	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	13.6%	קופ"ג/חברה
לפי סעיף 14 לחוק פיצויים	הסכם אישי וחוק פיצויים	תחילת עבודה	ותק	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	86.4%	קופ"ג
ימי חופשה	הסכם אישי ונוהל חברה	תחילת עבודה	נוהל חברה	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	100%	ע"י החברה
פידיון חופשה	הסכם אישי ונוהל חברה	תחילת עבודה	ותק	הנהלה	100%	ע"י החברה
צבירת ימי מחלה	הסכם אישי ונוהל חברה	תחילת עבודה	ותק	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	100%	ע"י החברה
הבראה	הסכם אישי ונוהל חברה	בתום שנת עבודה	ותק	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	100%	ע"י החברה
ביגוד	הסכם אישי ונוהל חברה	בתום שנת עבודה	ותק	הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	100%	ע"י החברה
אחזקת רכב	הסכם אישי	תחילת עבודה		הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	64%	ע"י החברה
רכב צמוד	הסכם אישי	תחילת עבודה		הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	32%	ע"י החברה
טל. נייד	הסכם אישי	תחילת עבודה		הנהלה,רשות החברות ודירקטוריון	95%	ע"י החברה
<u>תשלומים באישור מיוחד</u>						
בונוס מנהלים		מיום החלטה	הישגים	רשות החברות ודירקטוריון	כפוף להחלטה	ע"י החברה
בונוס		מיום החלטה	הישגים	רשות החברות ודירקטוריון	כפוף להחלטה	ע"י החברה

לפרטים נוספים בדבר התחייבויות בגין יחסי עובד מעביד ויתרות ראה גם באורים 2, 12, 13, 16, 17 ו- 20 לדוחות הכספיים.

14. תהליך אישור דוחות כספיים:

האורגנים האחראים על בקרת העל בחברה הם:

- מנכ"ל החברה בפועל מר דוד קליין.
- מנהל הכספים בחברה רו"ח ירון מסס.
- חברי דירקטוריון החברה.

פרטים בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים:

דירקטוריון החברה מופקד על הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.

הדוח הכספי והדוחות הנלווים נסקרים ע"י המנכ"ל בפועל ומנהל הכספים בחברה לפני הפצתם לעיון הדירקטורים בחברה ונשלחים לעיונם כשבועיים לפני התכנסות הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים. במקביל כחודש לפני התכנסות דירקטוריון החברה לאישור הדוחות הכספיים נשלחת טיוטת הדוחות הכספיים והדוחות הנלווים לעיון רשות החברות הממשלתיות. טיוטת הדוחות הנשלחת לעיונם של חברי הדירקטוריון ורשות החברות כוללת: דוח כספי הכולל חוות דעת רואי חשבון לרבות חוות דעת בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, דוח דירקטוריון הכולל, בין היתר, הצהרות הנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, דוח תאור עסקי תאגיד, דוח פרטים נוספים של התאגיד ודוח ביצוע תקציב.

מנהל הכספים בחברה מציג בפני ועדת הכספים מתוך הדוחות הכספים את מצבה הכספי של החברה, תוצאות הפעילות ותזרים המזומנים. ניתנים הסברים על שינויים מהותיים והרכבי הסעיפים. ועדת הכספיים מקיימת דיון ומחליטה אם להמליץ לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

כמספר ימים לאחר התכנסות ועדת הכספיים מתכנס הדירקטוריון ומקבל ממנהל הכספים בחברה סקירה בהתאם לזו שקיבלה ועדת הכספים כמפורט לעיל. יו"ר ועדת כספים מעדכן את דירקטוריון החברה בדבר המלצת ועדת הכספים לעניין אישור הדוחות הכספיים ומתקיים דיון בדוחות הכספיים של החברה שבסופו מתקבלת החלטה אם לאשר את הדוחות הכספיים. הן בישיבת ועדת הכספים והן בדירקטוריון החברה נוכחים נציגי רואי החשבון המבקרים של החברה, מבקר הפנים, מנכ"ל החברה בפועל, מנהל הכספים והיועצת המשפטית של החברה.

ועדת הכספים אשר דנה באישור דוחותיה הכספיים של החברה התכנסה ביום 26 במרס, 2018 וכללה את חברי ועדת הכספים, נציגי רואי החשבון המבקרים של החברה, מבקר הפנים, מנכ"ל החברה בפועל, מנהל הכספים והיועצת המשפטית של החברה.

דירקטוריון החברה התכנס ביום 28 במרס, 2018 לדיון באישור דוחותיה הכספיים של החברה וכלל את חברי הדירקטוריון, נציגי רואי החשבון המבקרים של החברה, מבקר הפנים, מנכ"ל החברה בפועל, מנהל הכספים והיועצת המשפטית של החברה.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה ומנהליה על עבודתם המסורה.

יואל לביא	דוד קליין
יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל בפועל

נחתם ביום: 28 במרס, 2018

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "החברה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת אשרא בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission* (*COSO*)". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר, 2017, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אינה אפקטיבית בשל חולשה מהותית המפורטת להלן:

עקב אי מינוי דירקטורים במועד לא התכנס דירקטוריון החברה, המפקח על קביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי וממשל תאגידי נאות, בתקופה שהחלה מיום 10 בספטמבר, 2017 ועד ליום 25 בינואר, 2018. אי מינוי דירקטורים מהווה חולשה מהותית בבקרות ברמת הארגון (Entity Level Controls).

יו"ר הדירקטוריון:	יואל לביא (חתימה)	_____
מנכ"ל בפועל:	דויד קליין (חתימה)	_____
מנהל אגף כספים:	ירון מסס (חתימה)	_____

28 במרס, 2018

דוח של הדירקטוריון והנהלת החברה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לפי תקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דווח כספי)

התש"ח – 2007

ההנהלה, בפיקוח ובאישור הדירקטוריון של אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "החברה") אחראים לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והבנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

הדירקטוריון וההנהלה ביצעו, בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית בחברה על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הקריטריונים שנקבעו במודל בקרת המכונה "מודל קוסו". בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת החברה הגיעו למסקנה כי הבקרה הפנימית בחברה על הדיווח הכספי של החברה לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 אינה אפקטיבית בשל חולשה מהותית המפורטת להלן:
עקב אי מינוי דירקטורים במועד לא התכנס דירקטוריון החברה, המפקח על קביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי וממשל תאגידי נאות, בתקופה שהחלה מיום 10 בספטמבר, 2017 ועד ליום 25 בינואר, 2018. אי מינוי דירקטורים מהווה חולשה מהותית בבקרות ברמת הארגון (Entity Level Controls).

28 במרס, 2018 _____
יואל לביא, יו"ר הדירקטוריון

28 במרס, 2018 _____
דויד קליין, מנכ"ל בפועל

28 במרס, 2018 _____
ירון מסס, מנהל כספים

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של
אשרא-החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות
(דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח-2007
ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (להלן-COSO). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת ביטוח ממשלתית הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, והתקנות שהותקנו על-פיו, ובהתאם להוראות סעיף 33ב לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה- 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת ביטוח ממשלתית כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, והתקנות שהותקנו על-פיו, ובהתאם להוראות סעיף 33ב לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה- 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה, נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה ובכפוף לאישורים של רשויות המדינה הנדרשים על-פי דין; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

חולשה מהותית היא ליקוי, או צירוף של ליקויים, בבקרה פנימית על דיווח כספי, עד כדי כך שקיימת אפשרות סבירה כי הצגה מוטעית מהותית בדוחות הכספיים של החברה לא תימנע או תתגלה במועד.

החולשה המהותית הבאה זוהתה ונכללה בהערכת הדירקטוריון וההנהלה:

עקב אי מינוי דירקטורים במועד לא התכנס דירקטוריון החברה, המפקח על קביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי וממשל תאגידי נאות, בחודשים ספטמבר 2017 עד לינואר 2018 ,ולפיכך לא קיימה החברה בקרה פנימית אפקטיבית.

החולשה המהותית הנ"ל הובאה בחשבון בקביעת המהות, העיתוי וההיקף של נהלי ביקורת שיושמו בביקורתנו את הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך, ודוח זה אינו משפיע על הדוח שלנו על הדוחות הכספיים האמורים.

לדעתנו, בשל השפעת החולשה המהותית שזוהתה לעיל על השגת מטרות הקריטריונים של בקרה, החברה לא קיימה בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 והדוח שלנו מיום 28 במרס, 2018, כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אותם דוחות כספיים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 במרס, 2018

אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2017

באלפי דולר

אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2017

באלפי דולר

תוכן העניינים

	עמוד
דוח רואה החשבון המבקר	62
הצהרות המנהלים	63-67
דוחות על המצב הכספי	68-69
דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר	70
דוחות על השינויים בהון	71
דוחות על תזרימי המזומנים	72-73
באורים לדוחות הכספיים	74-104
נספח - תרגום לשקלים של תמצית הדוחות הכספיים	105-128

- - - - - - - - - - - - - - - -

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של

אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2017 2016 ו-2015. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה החשבון), התשל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. בקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2017 2016 ו-2015 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ודרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והתקנות שהותקנו על-פיו ובהתאם להוראות סעיף 33ב לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני PCAOB בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO, והדוח שלנו מיום 28 במרס, 2018, כלל חוות דעת שלילית על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה בשל קיומה של חולשה מהותית.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 2ג' בדוחות הכספיים בדבר הצגת הדוח הכספי במטבע דולר של ארה"ב בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 21 - "השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ".

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 במרס, 2018

הצהרת יו"ר ישיבת הדירקטוריון *)

אני, יואל לביא מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ואת דוח הדירקטוריון של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).

2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.

3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.

4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.

5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:

   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי; וכן

   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבים מנהלים או עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תאריך: 28 במרס, 2018

_____

יואל לביא
יו"ר הדירקטוריון

*) נוסח ההצהרה בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005.

<u>הצהרת מנכ"ל בפועל של החברה</u> *)

אני, דויד קליין, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ואת דוח הדירקטוריון של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).

2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.

3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.

4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.

5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:

   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי; וכן

   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבים מנהלים או עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תאריך: 28 במרס, 2018

_____

דויד קליין
מנכ"ל בפועל

*) נוסח ההצהרה בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005.

הצהרת מנהל הכספים של החברה *)

אני, ירון מסס, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ואת דוח הדירקטוריון של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).

2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.

3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.

4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.

5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:

   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי; וכן

   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבים מנהלים או עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תאריך: 28 במרס, 2018

_____

ירון מסס
מנהל הכספים

*) נוסח ההצהרה בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005.

הצהרת מנכ"ל בפועל של החברה *)

אני, דויד קליין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - חברת הביטוח) לשנת 2017 (להלן - הדוח).

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תאריך: 28 במרס, 2018

דויד קליין
מנהל כללי בפועל

*) נוסח ההצהרה בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 7-9-2010 מיום 25 בנובמבר 2010.

הצהרת מנהל הכספים של החברה *)

אני, ירון מסס, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - חברת הביטוח) לשנת 2017 (להלן - הדוח).

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תאריך: 28 במרס, 2018

ירון מסס
מנהל הכספים

*) נוסח ההצהרה בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 מיום 25 בנובמבר 2010.

נכסים	באור	ליום 31 בדצמבר	
		2017	2016
		אלפי דולר	
נכסים בלתי מוחשיים	4	142	205
נכסי מסים נדחים	18(ז')	121	99
רכוש קבוע	5	510	540
נדל"ן להשקעה	6	444	454
נכסי ביטוח משנה	11	50,076	40,222
נכסי מסים שוטפים		286	192
חייבים ויתרות חובה	7	469	472
השקעות פיננסיות:	8		
נכסי חוב סחירים		53,577	45,500
נכסי חוב שאינם סחירים		14	13
מניות		2,785	2,229
אחרות		7,151	6,925
		63,527	54,667
מזומנים ושווי מזומנים	9	19,223	8,456
סך כל הנכסים		134,798	105,307

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הון והתחייבויות	באור	ליום 31 בדצמבר	
		2017	2016
		אלפי דולר	
הון	10		
הון מניות		1,720	1,720
קרן לסיכונים מיוחדים		13,969	13,969
קרן שערוך		521	521
יתרת רווח		18,104	14,300
סך כל ההון		34,314	30,510
התחייבויות			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	11	57,219	45,696
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	12	145	114
זכאים ויתרות זכות	13	43,120	28,987
סך כל ההתחייבויות		100,484	74,797
סך כל ההון וההתחייבויות		134,798	105,307

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים	יואל לביא יו"ר הדירקטוריון	דויד קליין מנהל כללי בפועל	ירון מסס מנהל כספים
28 במרס, 2018			

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2017	2016	2015
		אלפי דולר [למעט נתוני רווח נקי למניה]		
פרמיות שהורווחו ברוטו		21,591	18,450	14,172
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה		18,915	15,763	11,927
פרמיות שהורווחו בשייר		2,676	2,687	2,245
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	14	4,596	1,637	680
הכנסות מעמלות	15	2,137	1,727	1,384
סך כל ההכנסות		9,409	6,051	4,309
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו		11,478	7,770	6,091
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		9,806	6,579	5,576
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר		1,672	1,191	515
הוצאות שיווק	16	511	457	350
הוצאות הנהלה וכלליות	17	3,104	2,729	2,631
סך כל ההוצאות		5,287	4,377	3,496
רווח לפני מסים על ההכנסה		4,122	1,674	813
מסים על ההכנסה	18	302	449	337
רווח נקי		3,820	1,225	476
רווח (הפסד) כולל אחר:				
רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת		(25)	18	30
הטבת מס (מסים על הכנסה) בגין רכיבים של רווח כולל אחר		9	(6)	(11)
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר		(16)	12	19
סה"כ רווח כולל		3,804	1,237	495
רווח נקי למניה (בדולר)		1.58	0.51	0.20

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על השינויים בהון

	הון מניות	קרן לסיכונים מיוחדים	קרן שערוך	יתרת רווח	סה"כ הון
			אלפי דולר		
יתרה ליום 1 בינואר, 2015	1,720	13,969	521	12,568	28,778
רווח נקי	-	-	-	476	476
רווח כולל אחר:					
רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	30	30
מסים על ההכנסה בגין רכיבים של רווח כולל אחר	-	-	-	(11)	(11)
סה"כ רווח כולל אחר, נטו	-	-	-	19	19
סה"כ רווח כולל	-	-	-	495	495
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015	1,720	13,969	521	13,063	29,273
רווח נקי				1,225	1,225
הפסד כולל אחר:					
רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	18	18
הטבת מס בגין רכיבים של רווח כולל אחר	-	-	-	(6)	(6)
סה"כ רווח כולל אחר, נטו	-	-	-	12	12
סה"כ רווח כולל	-	-	-	1,237	1,237
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	1,720	13,969	521	14,300	30,510
רווח נקי	-	-	-	3,820	3,820
הפסד כולל אחר:					
הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	(25)	(25)
הטבת מס בגין רכיבים של הפסד כולל אחר	-	-	-	9	9
סה"כ הפסד כולל אחר, נטו	-	-	-	(16)	(16)
סה"כ רווח כולל	-	-	-	3,804	3,804
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	1,720	13,969	521	18,104	34,314

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	נספח	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2017	2016	2015
		אלפי דולר		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	(א)	10,839	2,970	1,845
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
השקעה ברכוש קבוע		(31)	(44)	(44)
השקעה בנדל"ן להשקעה		(31)	(33)	-
קיזוז יתרות בנדל"ן להשקעה בגין הסדר עם רשויות מע"מ		23	18	36
השקעה בנכסים לא מוחשיים		(33)	(185)	(66)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה		(72)	(244)	(74)
עלייה במזומנים ושווי מזומנים		10,767	2,726	1,771
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה		8,456	5,730	3,959
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה		19,223	8,456	5,730

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)			
רווח נקי	3,820	1,225	476
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:			
התאמות לסעיפי רווח והפסד:			
הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	(2,660)	(942)	(357)
נכסי חוב שאינם סחירים	(1)	-	-
מניות	(571)	(52)	(127)
אחרות	(1,001)	(588)	56
פחת והפחתות:			
רכוש קבוע ודמי חכירה מראש	70	65	65
נדל"ן להשקעה ודמי חכירה מראש	39	37	36
נכסים בלתי מוחשיים	96	80	84
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	11,523	8,546	6,062
שינוי בנכסי ביטוח משנה	(9,854)	(7,362)	(5,547)
מסים על ההכנסה	302	449	337
שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים	6	13	4
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:			
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות	(6,726)	(6,487)	(2,749)
חייבים ויתרות חובה	(82)	14	337
זכאים ויתרות זכות	14,133	6,878	1,933
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	5,274	651	134
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:			
ריבית שהתקבלה	1,782	1,577	1,644
דיבידנד שהתקבל	317	219	209
מסים ששולמו	(354)	(702)	(940)
מסים שהתקבלו	-	-	322
	1,745	1,094	1,235
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	10,839	2,970	1,845

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות, נטו של השקעות פיננסיות, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - <u>כללי</u>

א. אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן - החברה) היא חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות). החברה פועלת כמבטח בענף הביטוח הכללי ועוסקת בתחום של ביטוח אשראי עסקאות לטווח בינוני וארוך, כנגד סיכונים מסחריים ופוליטיים.

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

כמו כן, החברה כפופה לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 והתקנות אשר הותקנו על פיו.

המצגים הכלולים בדוחות הכספיים הינם באחריות החברה בלבד ואין הם מחייבים את מדינת ישראל.

ב. בתאריך 26 בפברואר, 2012 הנפיק החשב הכללי באוצר כתב ערבות לחברה שסכומו העדכני ליום 31 בדצמבר, 2017 הינו בסך של 3,500 מליון דולר, כתב הערבות בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2018. בהתאם לכתב ערבות זה, במידה ויעלה סכום התביעות הכולל נגד החברה במסגרת הערבות האמורה על סכום של 225 מליון דולר, תשמש מחצית מהונה של החברה לתשלום התביעות בסכום העודף מעל הסכום האמור, בכפוף לכך שהון החברה לא ירד עקב כך מתחת לסכום של 10 מיליון דולר. במקרה בו תמומש ערבות המדינה בהיקף הגבוה מסך של 225 מליון דולר או במקרה בו הונה של החברה ירד מתחת לסך של 10 מליון דולר, יתבטל כתב ערבות זה בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של החשב הכללי, ובלבד שהמדינה במקרה כזה תישא באחריות לתשלום בגין פוליסות החברה שכבר הוצאו לפני ביטול כתב הערבות בכפוף לתנאיו, לאחר שימוש בהון העצמי הנותר של החברה לתשלום התביעות, וכל זאת בכפוף לכל דין.

לגבי ההשלכות של כתב הערבות על מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה ראה באור 10(ב)(3) להלן.

ג. ביום 16 בנובמבר, 2015 אישרה הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון לחברה לפעול כמבטחת בתחום הערבויות ובתנאי שהיקף הערבויות המקסימלי לא יעלה על 100 מליון דולר ארה"ב ושכל התחייבויות החברה יגובו על ידי מדינת ישראל במסגרת כתב ערבות המדינה.
החברה החלה להנפיק ערבויות מהרבעון הראשון של שנת 2016, בשלב זה בהיקף לא מהותי.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

החברה	-	אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
בעלי עניין	-	כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010.
צדדים קשורים	-	כהגדרתם ב-IAS 24.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
דולר	-	דולר ארצות הברית.
הממונה	-	רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
הרשות	-	רשות החברות הממשלתיות.
חוק הפיקוח	-	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
תקנות ההון	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
תקנות כללי ההשקעה	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי המפקח.
חוזי ביטוח	-	חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	-	תביעות תלויות.
נכסי ביטוח משנה	-	חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות.
פרמיות	-	פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	-	פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות למעט נכסים פיננסיים המוצגים בשווים ההוגן דרך רווח והפסד, התחייבויות ביטוחיות והתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח ובהתאם להוראות סעיף 33ב לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה- 1975 ולחוזרי הרשות.

3. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

ראה סעיף ו' להלן.

2. סיווג חכירה

לצורך הבחינה האם יש לסווג חכירה כמימונית או תפעולית, בוחנת החברה האם החכירה מעבירה במהותה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות בנכס. בכלל זה בוחנת החברה, בין היתר, את קיומה של אופציית רכישה במחיר הזדמנותי, את תקופת החכירה ביחס לאורך החיים הכלכלי של הנכס ואת הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים ביחס לשווי ההוגן של הנכס.

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח, ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על הערכה פרטנית לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה ממומחי החברה אשר מטפלים בתביעות. ראה מידע נוסף בסעיף ה' ובבאור 11 להלן.

2. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בגין שינויים באומדנים אלו, ראה מידע נוסף בסעיף יב' ובבאור 12 להלן.

3. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. ראה מידע נוסף בסעיף יד' ובבאור 18 להלן.

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו הדולר שהינו מטבע הפעילות של החברה וזאת בהתאם לאמור בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 21 - "השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ".

מטבע הפעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם ומתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, נזקפים לדוח על הרווח הכולל.

3. תרגום של דוחות כספיים אלה לשקלים מוצג בנספח לדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי מס' 1 - "הצגת דוחות כספיים" ואת הנחיות הממונה.

ה. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

1. הכרה בהכנסה:

דמי הביטוח, בניכוי ערבות מדינת ישראל וביטוח משנה, נזקפים לדוחות על הרווח או ההפסד ורווח כולל אחר הכולל בקו ישר על פני תקופת הפוליסה ועסקת האשראי. חלק מדמי הביטוח, נטו המתייחס לתקופה שלאחר תאריך הדיווח, נזקף לסעיף זכאים ויתרות זכות.

הכנסות מעמלות ממבטחי משנה נזקפות במועד הזכאות לקבלתן, בהתאם להסכמים עם מבטחי משנה ובמקביל לרישום הפרמיות למבטחי משנה.

2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות תלויות שאירעו בשנים קודמות. שיבובים נזקפים במועד גבייתם.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח:

התחייבויות אלו המורכבות מתביעות תלויות המחושבות כאמור בסעיף 4 להלן, וחלקם של מדינת ישראל ומבטחי המשנה בהן, נכללו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013 (להלן- תקנות חישוב עתודות).

3. תביעות תלויות:

התביעות התלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהם מחושבות לפי השיטות, כמפורט להלן:

א) בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לא נדרשת, על-פי הנחיות הממונה, הערכה אקטוארית והתביעות התלויות כוללות תביעות תלויות ידועות הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו לתאריך הדיווח, וכן תוספת לתביעות תלויות המחושבות לפי שיטת עודף הכנסות על הוצאות, כאמור בסעיף ב' להלן.

התביעות התלויות הידועות נכללו על בסיס הערכה פרטנית לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה ממומחי החברה שמטפלים בתביעות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. חוזי ביטוח (המשך)

4. תביעות תלויות: (המשך)

ב) בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ מחושב, בהתאם לתקנות חישוב עתודות ולהנחיית המפקח, עודף הכנסות על הוצאות על בסיס ארבע שנתי מצטבר (להלן - העודף) המורכב מדמי ביטוח, תביעות, הוצאות הנהלה וכלליות בתוספת הכנסות מהשקעות המחושבות לפי שיעור תשואה ריאלית בשיעור 3% לשנה (ללא תלות בתשואה בפועל על ההשקעות), הכל בניכוי חלקם של מבטחי המשנה, לפי שנת החיתום המתייחסת.

העודף המצטבר עד לסיום השנה הרביעית ממועד שנת תחילת הביטוח, בניכוי התביעות התלויות שחושבו כאמור בסעיף א' לעיל (להלן - הצבירה), נכלל בסעיף תביעות תלויות והגרעון נזקף כהוצאה.

ו. מכשירים פיננסיים

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים הן נכסים פיננסיים והן התחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים, נכסי חוב בלתי סחירים ואחרות) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: חייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים התחייבויות פיננסיות, כגון אשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה הראשונית במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן ולגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, בתוספת כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך.

מכשיר פיננסי מוכר כנכס או כהתחייבות במועד קבלת התנאים החוזיים על ידי החברה (מועד העסקה).

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינן השקעות המוחזרות בתשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינן נסחרות בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים מוצגים על פי תנאיהם לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

הלוואות וחייבים (המשך)

הכנסות ריבית בגין ההשקעות במכשירי חוב מוכרות בדוח על הרווח הכולל לפי שיטת הריבית האפקטיבית. דיבידנדים שהתקבלו בגין השקעות במכשירים הוניים נזקפים לדוח על הרווח הכולל במועד הקובע לזכאות לדיבידנד.

2. החברה קבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן

- מכשירים פיננסיים סחירים - יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.
- נכסים פיננסיים שאינם סחירים - נכסים העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, סווגו לקבוצה זו ונמדדים על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.

3. קביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח.

4. גריעת מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים

נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או כאשר החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או נטלה על עצמה מחוייבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, ובנוסף העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס אך העבירה את השליטה בנכס.

5. לגבי ירידת ערך נכסים פיננסיים, ראה סעיף יא' להלן.

ז. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר.
העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.

2. פחת

פחת נזקף לדוח על הרווח והפסד ורווח כולל אחר לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. רכוש קבוע (המשך)

שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

	%
בנייני משרד *)	2-4
מחשבים	25-33
ציוד וריהוט משרדי	6-15
כלי רכב	15

*) רכיב הקרקע מופחת על בסיס שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

ח. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הינו נדל"ן (קרקע או מבנה, או שניהם) המוחזק על ידי הבעלים (מחכיר בחכירה תפעולית) או חוכר בחכירה מימונית לצורך הפקת דמי שכירות או עליית ערך או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או אספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי העלות בתוספת עלויות רכישה המיוחסות ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, נדל"ן להשקעה נמדד לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך שנצברו ומטופלות בהתאם לרכוש הקבוע הנמדד לפי עלות. לגבי בחינת ירידת ערך, ראה סעיף יא' להלן.

נדל"ן להשקעה מופחת על בסיס שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים, לפי הקצר שבהם.

ט. חכירות

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות ההסכמים והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן שנקבעו ב-IAS 17;

חכירה תפעולית

הסכמי חכירה, בהם לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח והפסד בקו ישר באופן שוטף על פני תקופת החכירה.

חכירה של קרקע מטופלת כחכירה תפעולית כאשר הסכום המיוחס לקרקע בחכירה מהוונת מוצג בדוחות על המצב הכספי במסגרת חייבים ויתרות חובה ומוכר כהוצאה בדוח על הרווח הכולל לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות.

לאחר ההכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים נמדדים על פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח על הרווח והפסד ורווח כולל אחר.

1. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

2. הפחתה

תוכנות מופחתות בקו ישר על פני 3 שנים. ההפחתה נזקפת לדוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר לפי שיטת הקו הישר מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

יא. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

הראיה האובייקטיבית לגבי מכשירי חוב, הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח על רווח והפסד ורווח כולל אחר נמדד כהפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של הנכס לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. היתרה בדוחות הכספיים של הנכס מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

2. ביטוח משנה

ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. ירידת ערך (המשך)

ביטוח משנה (המשך)

עם זאת, החברה אינה נושאת בסיכון כלשהו כתוצאה מאי עמידה בהתחייבויות מבטחים אלו, מאחר ובכל המקרים הללו לא נפגמת אחריות המדינה כלפי החברה, המשמשת כמבטח משנה מלא, בהתאם לתנאי ערבות המדינה כאמור בבאור 1(ב) לעיל.

3. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים (רכוש קבוע וזכויות חכירה) של החברה כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

הפסד מירידת ערך של נכס, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

יב. מדידת שווי הוגן

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (ADVANTAGEOUS) ביותר.

השווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם.

מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו.

החברה משתמשת בטכניקות הערכה שהן מתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומיזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה.

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. מדידת שווי הוגן (המשך)

רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

יג. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר החברה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

יד. התחייבות בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודש לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן הקבוצה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

בנוסף לחברה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לרווח והפסד בתקופה בה הם נוצרו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. רווחים מהשקעות נטו, והכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון, כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין סכומים שהושקעו, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) ממטבע חוץ (שאינו מטבע הפעילות) בגין נכסים פיננסיים והכנסות מדמי שכירות של זכויות חכירה.

רווחים (הפסדים) ממימוש השקעות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש, נטו לבין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה.
הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

רווחים והפסדים מהפרשי שער ושינויים בשווי ההוגן של ההשקעות מדווחים בנטו.

טז. מסים על ההכנסה

הוצאות מסים על ההכנסה כוללות מסים שוטפים ונדחים. הוצאות מסים על ההכנסה נזקפות לדוח רווח והפסד ורווח כולל אחר.

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה לתאריך הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההכרה במסים נדחים הינה בהתאם לגישה המאזנית, בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך הדיווח. החברה מקזזת נכסי וההתחייבות מסים נדחים.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל תאריך דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות תתממשנה, הם מופחתים.

יז. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

יח. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות.
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

לגבי פירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים - ראה באור 3.

יט. הצגת דוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר

החברה בחרה להציג דוח יחיד על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, הכולל את פרטי דוח רווח והפסד ואת פרטי הרווח הכולל האחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומו

IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 ה-IASB פירסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - *מכשירים פיננסיים*, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן - התקן החדש) מטפל בכל שלושת האספקטים הקשורים למכשירים פיננסיים: סיווג ומדידה, ירידת ערך וחשבונאות גידור.

התקן החדש קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.

- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות קובע התקן החדש את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי ההוגן.
לגבי התחייבויות שלגביהן נבחרה חלופת השווי ההוגן, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות - המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של החברה - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייזקפו לרווח או הפסד.

התקן החדש כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

התקן יישום החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2018.

בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון לתקן IFRS 4 אשר מתיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח לאמץ את IFRS 9 עם התאמות (להלן: "THE OVERLAY APPROACH") או לדחות את אימוץ IFRS 9 ליום 1 בינואר 2021 (להלן: "גישת הדחיה").

לצורך יישום גישת הדחיה על הישות לעמוד בקריטריונים הבאים:

א) הישות לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS 9.
ב) פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח.

להערכת החברה, היא עומדת בקריטריונים לעיל ובכוונתה לדחות את יישום IFRS 9 ליום 1 בינואר, 2021.

IFRS 16 - חכירות

בינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).
בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומו (המשך)

IFRS 16 - חכירות (המשך)

להלן עיקרי התקן החדש:

- התקן החדש דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בנכס מול התחייבות בדוח על המצב הכספי (פרט למקרים מסוימים) באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות.
- חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות-שימוש. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש (לדוגמה, אחוז מהפדיון) יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן החדש ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי, בשלב זה אין בכוונת החברה לאמץ את התקן החדש באימוץ מוקדם.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

א) יישום למפרע מלא - במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה.

ב) גישת יישום למפרע חלקי – לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בריבית ההיוון הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות-השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם קיים, ייזקף להון.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן,.

בשלב זה, אין ביכולתה להעריך את ההשפעה הכמותית על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומו (המשך)

IFRS 17 - חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש).
התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח אלמנטרי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה בהרבה מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר, 2021. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד IFRS 9 מכשירים פיננסים וכן IFRS 15 הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות, מיושמים במקביל.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
2. גישת השווי ההוגן.

החברה בוחנת את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

כא. פרטים על שיעורי השינוי של המדד ושל שער החליפין היציג של הדולר

	מדד המחירים לצרכן		עלייה (ירידה) בשער חליפין יציג של הדולר ארה"ב
	מדד בגין	מדד ידוע	
	%		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017	0.4	0.3	(9.83)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016	(0.2)	(0.3)	(1.46)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015	(1.0)	(0.9)	0.3

באור 3: - מגזרי פעילות

החברה פועלת במגזר פעילות עיקרי אחד - ביטוח סיכוני סחר חוץ. מגזר "אחר" מתייחס להשקעות החברה בהשקעות פיננסיות המוחזקות כנגד ההון העצמי של החברה.

א. תוצאות לפי מגזרי הפעילות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017		
	ביטוח סיכוני סחר חוץ	אחר	סה"כ
	אלפי דולר		
פרמיות שהורווחו ברוטו	21,591	-	21,591
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	18,915	-	18,915
פרמיות שהורווחו בשייר	2,676	-	2,676
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	2,530	2,066	4,596
הכנסות מעמלות	2,137	-	2,137
סך כל ההכנסות	7,343	2,066	9,409
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו	11,478	-	11,478
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	9,806	-	9,806
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	1,672	-	1,672
הוצאות שיווק	511	-	511
הוצאות הנהלה וכלליות	3,104	-	3,104
סך כל ההוצאות	5,287	-	5,287
רווח לפני מסים על ההכנסה	2,056	2,066	4,122
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	(25)	-	(25)
רווח כולל לפני מסים על ההכנסה	2,031	2,066	4,097

התחייבויות בגין חוזי ביטוח ליום 31 בדצמבר, 2017:

ברוטו	57,219	-	57,219
בניכוי ביטוח משנה	50,076	-	50,076
	7,143	-	7,143

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. תוצאות לפי מגזרי הפעילות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016		
	ביטוח סיכוני סחר חוץ	אחר	סה"כ
	אלפי דולר		
פרמיות שהורווחו ברוטו	18,450	-	18,450
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	15,763	-	15,763
פרמיות שהורווחו בשייר	2,687	-	2,687
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	797	840	1,637
הכנסות מעמלות	1,727	-	1,727
סך כל ההכנסות	5,211	840	6,051
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו	7,770	-	7,770
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	6,579	-	6,579
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	1,191	-	1,191
הוצאות שיווק	457	-	457
הוצאות הנהלה וכלליות	2,729	-	2,729
סך כל ההוצאות	4,377	-	4,377
רווח לפני מסים על ההכנסה	834	840	1,674
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	18	-	18
רווח כולל לפני מסים על ההכנסה	852	840	1,692

התחייבויות בגין חוזי ביטוח ליום 31 בדצמבר, 2016:

ברוטו	45,696	-	45,696
בניכוי ביטוח משנה	40,222	-	40,222
	5,474	-	5,474

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. תוצאות לפי מגזרי הפעילות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015		
	ביטוח סיכוני סחר חוץ	אחר	סה"כ
	אלפי דולר		
פרמיות שהורווחו ברוטו	14,172	-	14,172
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	11,927	-	11,927
פרמיות שהורווחו בשייר	2,245	-	2,245
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	297	383	680
הכנסות מעמלות	1,384	-	1,384
סך כל ההכנסות	3,926	383	4,309
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו	6,091	-	6,091
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	5,576	-	5,576
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	515	-	515
הוצאות שיווק	350	-	350
הוצאות הנהלה וכלליות	2,631	-	2,631
סך כל ההוצאות	3,496	-	3,496
רווח לפני מסים על ההכנסה	430	383	813
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	30	-	30
רווח כולל לפני מסים על ההכנסה	460	383	843
התחייבויות בגין חוזי ביטוח ליום 31 בדצמבר, 2015:			
ברוטו	37,150	-	37,150
בניכוי ביטוח משנה	32,860	-	32,860
	4,290	-	4,290

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. הרכב נכסים והתחייבויות לפי מגזרי פעילות

	31 בדצמבר, 2017		
	ביטוח סיכוני סחר חוץ	אחר	סה"כ
	אלפי דולר		
נכסים			
נכסים בלתי מוחשיים	-	142	142
השקעות פיננסיות	40,104	23,423	63,527
נכסי ביטוח משנה	50,076	-	50,076
נכסים אחרים	9,612	11,441	21,053
סך כל הנכסים	99,792	35,006	134,798
התחייבויות			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	57,219	-	57,219
התחייבויות אחרות	42,573	692	43,265
סך כל ההתחייבויות	99,792	692	100,484

	31 בדצמבר, 2016		
	ביטוח סיכוני סחר חוץ	אחר	סה"כ
	אלפי דולר		
נכסים			
נכסים בלתי מוחשיים	-	205	205
השקעות פיננסיות	29,805	24,862	54,667
נכסי ביטוח משנה	40,222	-	40,222
נכסים אחרים	4,228	5,985	10,213
סך כל הנכסים	74,255	31,052	105,307
התחייבויות			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	45,696	-	45,696
התחייבויות אחרות	28,559	542	29,101
סך כל ההתחייבויות	74,255	542	74,797

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים

להלן התנועה:

	תוכנות מחשב אלפי דולר
עלות	
יתרה ליום 1 בינואר, 2016	692
תוספות	185
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	877
תוספות	33
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	910
הפחתה שנצברה	
יתרה ליום 1 בינואר, 2016	592
הפחתה שהוכרה במהלך השנה	80
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	672
הפחתה שהוכרה במהלך השנה	96
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	768
יתרה, נטו	
ליום 31 בדצמבר, 2017	142
ליום 31 בדצמבר, 2016	205

באור 5: - רכוש קבוע, נטו

הרכב ותנועה:

שנת 2017

	בנייני משרד *)	מחשבים	ציוד וריהוט משרדי	סה"כ
	אלפי דולר			
עלות				
יתרה ליום 1 בינואר, 2017	814	173	131	1,118
רכישות	13	10	8	31
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	827	183	139	1,149
פחת שנצבר				
יתרה ליום 1 בינואר, 2017	376	119	83	578
פחת	22	31	8	61
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	398	150	91	639
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2017	429	33	48	510

שנת 2016

	בנייני משרד *)	מחשבים	ציוד וריהוט משרדי	סה"כ
	אלפי דולר			
עלות				
יתרה ליום 1 בינואר, 2016	814	130	130	1,074
רכישות	-	43	1	44
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	814	173	131	1,118
פחת שנצבר				
יתרה ליום 1 בינואר, 2016	354	92	74	520
פחת	22	27	9	58
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	376	119	83	578
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2016	438	54	48	540

*) בנייני משרדים

1. הזכויות בבנייני המשרדים הינן זכויות חכירה מעיריית תל-אביב-יפו. תקופת החכירה עבור בנייני משרדים שעלותם המופחתת הינה 429 אלפי דולר מסתיימת בשנת 2032 ועבור חניון שהופחת במלואו מסתיימת תקופת החכירה בשנת 2028.
סך של 119 אלפי דולר בגין בנייני המשרדים בחכירה מוצגים בסעיף דמי חכירה מראש במסגרת באור חייבים ויתרות חובה, ראה גם באור 2(ט) לעיל.

2. השווי ההוגן של בנייני המשרדים ליום 31 בדצמבר, 2017 בהתאם להערכת החברה המבוססת על עסקאות שכ"ד בנכסים דומים הינו 748 אלפי דולר (ליום 31 בדצמבר, 2016 - 785 אלפי דולר).

באור 6: - נדל"ן להשקעה

א. תנועה

	2017	2016
	אלפי דולר	
עלות		
יתרה ליום 1 בינואר	1,462	1,447
תוספות	31	33
גריעות *)	(23)	(18)
יתרה ליום 31 בדצמבר	1,470	1,462
פחת שנצבר		
יתרה ליום 1 בינואר	1,008	993
פחת	18	15
יתרה ליום 31 בדצמבר	1,026	1,008
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר	444	454

*) בהתאם להוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, הותר לחברה לקזז תקבולי מס ערך מוסף מעלות הזכויות חכירה בגין דמי שכירות אותם היא גובה מדייריה עד לסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח (כ- 400 אלפי דולר). משנת 2010 ועד ליום 31 בדצמבר, 2017 קוזזו 232 אלפי דולר.

ב. הזכויות במקרקעין

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
בבעלות	1	1
בזכויות חכירה מעירית תל אביב-יפו המסתיימות בשנת 2032	443	453
	444	454

ג. גילוי בדבר השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה

	31 בדצמבר			
	2017		2016	
	עלות מופחתת	שווי הוגן	עלות מופחתת	שווי הוגן
	אלפי דולר			
נכלל בסעיף:				
נדל"ן להשקעה לעיל	444	1,577	454	1,524
דמי חכירה מראש (באור 7)	291	789	312	762
	735	2,366	766	2,286

השווי ההוגן ליום 31 בדצמבר, 2017 ו- 2016 נקבע בהתאם לתחשיב פנימי המתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם. בחישוב השווי ההוגן השתמשה החברה בשיעורי היוון של 8% (שנת 2016 - 8%).

באור 6: - נדל"ן להשקעה (המשך)

ג. השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה (המשך)

הנחות משמעותיות ששימשו בהערכות השווי מוצגות להלן:

	31 בדצמבר 2017
דמי שכירות ממוצעים למ"ר לחודש (ב- $)	11
תשואה על הנכס (ב-%)	9%
דמי שכירות חזויים למ"ר לחודש (ב- $)	12
שטחים פנויים להשכרה (ב-%)	16%

באור 7: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
דמי חכירה מראש *)	410	440
הוצאות מראש	37	8
אחרים	22	24
	469	472

*) לחברה הסכם חכירה עם עיריית תל-אביב-יפו בקשר עם נכס הנדל"ן של החברה בדרך מנחם בגין 65 בתל אביב המשמש בחלקו להשכרה ובחלקו כבנין המשרדים של החברה. בהתאם להסכם החכירה, לחברה זכויות חכירה בקרקע לתקופה של 47 שנים מיום רכישת הזכויות שתסתיים בשנת 2032.

הסכומים ששולמו בגין מרכיב הקרקע מהווים "דמי חכירה מראש" ומופחתים לאורך תקופת החכירה.

באור 8: - השקעות פיננסיות

א. הרכב

		31 בדצמבר, 2017		
	באור	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	הלוואות וחייבים	סה"כ
		אלפי דולר		
נכסי חוב סחירים	(ב)	53,577	-	53,577
נכסי חוב שאינם סחירים	(ג)	-	14	14
מניות	(ד)	2,785	-	2,785
אחרות	(ה)	7,151	-	7,151
סה"כ		63,513	14	63,527

באור 8: - השקעות פיננסיות (המשך)

א. הרכב (המשך)

		31 בדצמבר, 2016		
	באור	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	הלוואות וחייבים	סה"כ
		אלפי דולר		
נכסי חוב סחירים	(ב)	45,500	-	45,500
נכסי חוב שאינם סחירים	(ג)	-	13	13
מניות	(ד)	2,229	-	2,229
אחרות	(ה)	6,925	-	6,925
סה"כ		54,654	13	54,667

ב. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה:		
אגרות חוב ממשלתיות	17,009	18,531
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	36,568	26,969
סך הכל נכסי חוב סחירים	53,577	45,500

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
מוצגים כהלוואות וחייבים:		
פקדונות בתאגיד בנקאי	14	13

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים אינו שונה באופן מהותי מערכם בספרים.

ד. מניות

	31 בדצמבר	
סחירות	2017	2016
	אלפי דולר	
סחירות -		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	2,785	2,229

באור 8: - השקעות פיננסיות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

	הערך בספרים	עלות
	אלפי דולר	
ליום 31 בדצמבר, 2017		
סחירות -		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	7,151	6,403
ליום 31 בדצמבר, 2016		
סחירות -		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	6,925	6,389

השקעות פיננסיות אחרות כוללות השקעות בתעודות סל.

ו. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

השווי ההוגן של כל הנכסים הפיננסים המוצגים בשווי הוגן בחברה, נמדד על פי רמה 1 (השנה ואשתקד).

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, חייבים ויתרות חובה ונכסי מסים שוטפים תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

באור 9: - מזומנים ושווי מזומנים

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית	19,223	8,456

פקדונות המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם למשיכה מיידית ונושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.1% ליום 31 בדצמבר, 2017.

באור 10: - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

	31 בדצמבר, 2017 ו-2016	
	רשום	מונפק ונפרע
	מספר המניות	
מניות יסוד בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	1	1
מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	2,999,999	2,411,289

ב. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשנ"ח - 1998, על תיקוניהן (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
הון עצמי מינימלי:		
הסכום הנדרש על פי התקנות והנחיות הממונה	4,296	3,862
הסכום הקיים המחושב על פי התקנות	34,314	30,510
עודף *)	30,018	26,648

*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות והנחיות רשות החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה וכפופה להנחיות הרשות כאמור בסעיפים 3 ו-4 להלן.

באור 10: - הון ודרישות הון (המשך)

ב. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. בהתאם לכתב ערבות והתחייבויות המדינה שנחתם בין החברה למדינה בחודש ספטמבר 2014 לפיו תשפה המדינה את החברה כנגד סיכונים הנלקחים על ידה בביצוע עסקיה ובמסגרת הסכם שנחתם בין החברה והמדינה לבין המפקח על הבנקים מחודש ספטמבר 2004, התחייבה החברה לפעול לשימור רמת הון מינימלית של 25 מיליון דולר בטרם תחזור לחלק דיבידנדים מרווחיה הצבורים. כמו כן, התחייבה החברה לא לחלק דיבידנדים מתוך הסכומים שנצברו בקרן לסיכונים מיוחדים. הערבות הינה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2018.

הונה העצמי של החברה ליום הדיווח מסתכם לסך של 34,314 אלפי דולר.

4. ייעוד רווחים ודיבידנדים:

מדיניותה הנוכחית של הרשות (היכולה להשתנות מעת לעת וכפופה למגבלות מיוחדות אם קיימות על פי כל דין) ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנדים, לגבי הליך ייעוד רווחים משנת 1995 ואילך קובעת:

א) דיבידנד מרווחים שוטפים ישולם בחברות שאינן חברות שירותים ציבוריים, לפי 50% מהרווח הנקי השוטף השנתי, לפני תשלום בונוס מתוך הרווחים לעובדים.

ב) דיבידנד מרווחים צבורים ייקבע לגבי כל חברה באופן ספציפי, תוך התחשבות במספר נתונים וגורמים רלוונטיים.

5. Solvency II

דירקטיבת סולבנסי כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:
נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס SOLVENCY II (להלן - ההוראות החדשות), לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות כאמור, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן - תקנות ההון). ההוראות החדשות מתייחסות לנדבך הראשון בדירקטיבת סולבנסי.

כמו כן, צויין כי הממונה תפעל לתיקון תקנות ההון, כך שלאחר שחברת ביטוח תקבל את אישור הממונה שבוצעה ביקורת על יישום ההוראות החדשות בדוחותיה הכספיים, תקנות ההון לעניין הון עצמי מינימלי נדרש לא יחולו עליה.

בהתאם להוראות החדשות על חברות ביטוח ממשלתיות לא יחולו ההוראות החדשות.

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח

א. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח סיכוני סחר חוץ לפי סוגים

	31 בדצמבר					
	ברוטו		ביטוח משנה		שייר	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	אלפי דולר					
עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)	57,219	45,696	50,076	40,222	7,143	5,474
תביעות תלויות	-	-	-	-	-	-
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי	57,219	45,696	50,076	40,222	7,143	5,474

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח סיכוני סחר חוץ

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	ברוטו		משנה		שייר	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	אלפי דולר					
יתרה לתחילת השנה	45,696	37,150	40,222	32,860	5,474	4,290
עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת	-	-	-	-	-	-
שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות	(45)	(3,773)	(48)	(3,780)	3	7
סך השינוי בעלות התביעות המצטברת	(45)	(3,773)	(48)	(3,780)	3	7
תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה, נטו משיבובים:						
בגין שנת חיתום שוטפת	-	-	-	-	-	-
בגין שנות חיתום קודמות	45	776	48	783	(3)	(7)
סך שיבובים (תשלומים) לשנה	45	776	48	783	(3)	(7)
צבירה בגין שנת חיתום שוטפת	19,029	15,928	16,764	14,036	2,265	1,892
צבירה שנזקפה לרווח בגין שנת החיתום ששוחררה	(7,865)	(7,622)	(6,924)	(6,666)	(941)	(956)
יתרת השינוי בצבירה	359	3,237	14	2,989	345	248
סך שינוי בצבירה לשנה	11,523	11,543	9,854	10,359	1,669	1,184
יתרה לסוף השנה	57,219	45,696	50,076	40,222	7,143	5,474

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות ועודף הכנסות על הוצאות.

2. עלות התביעות המצטברת הינה: יתרת תביעות תלויות (ללא צבירה), בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ג. הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ:

	רווח (הפסד) בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין השנים הפתוחות	רווח כולל בגין שנת החיתום שהשתחררה בשנת הדוח(1)	התאמות בגין שנות חיתום קודמות	פעילות שלא נכללת בחישוב העתודות(2)	רווח כולל
			אלפי דולר			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:						
2017	-	-	1,015	192	824	2,031
2016	-	-	1,051	173	(372)	852
2015	-	-	1,329	99	(968)	460

(1) שנות החיתום שהשתחררו בשנות הדיווח 2017, 2016 ו-2015 הינן 2014, 2013 ו-2012 בהתאמה.

(2) הפעילות שאינה נכללת בחישוב העתודות כוללת בעיקר הוצאות הנהלה וכלליות שלא יוחסו לעתודות הביטוח וכן הפערים בין התשואה שהושגה בפועל לבין התשואה הריאלית בשיעור של 3% הנדרשת על פי התקנות בחישוב העודף.

באור 12: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

א. הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת הסתכמו בשנת 2017 לסך של 134 אלפי דולר ובשנים 2016 ו-2015 לסך של 99 אלפי דולר ו- 95 אלפי דולר, בהתאמה, ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכנית להפקדה מוגדרת, מטופל על ידי החברה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 12: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

ב. שינויים בהתחייבויות להטבה מוגדרת והטבות לזמן ארוך אחרות ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

	הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד			הפסד (רווח) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר					
	יתרה ליום 1 בינואר	עלות שירות שוטף	הוצאות ריבית, נטו	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	תשלומים מהתוכנית	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	רווח אקטוארי בגין סטיות בניסיון	סה"כ השפעה על רווח (הפסד) כולל אחר בתקופה	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	יתרה ליום 31 בדצמבר
	אלפי דולר										
שנת 2017											
התחייבויות להטבה מוגדרת	957	22	136	158	(174)	-	7	(10)	(3)	-	938
שווי הוגן של נכסי תוכנית	843	-	115	115	(162)	(28)	-	-	(28)	25	793
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו	114	22	21	43	(12)	28	7	(10)	25	(25)	145
שנת 2016											
התחייבויות להטבה מוגדרת	927	46	41	87	-	-	(4)	(53)	(57)	-	957
שווי הוגן של נכסי תוכנית	808	-	34	34	-	(39)	-	-	(39)	40	843
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו	119	46	7	53	-	39	(4)	(53)	(18)	(40)	114

באור 12: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרת

1. נכסי התוכנית

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך (קופ"ג לשכירים וקרנות פנסיה) וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

2. ההנחות האקטואריות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

	2017	2016
	%	
שיעור ההיוון ריאלי	1.37	1.99
שיעור תשואה ריאלית על נכסי התוכנית (ריאלי)	1.99	1.87
שיעור עליית שכר ריאלית צפויה	1.50	1.50

באור 13: - זכאים ויתרות זכות

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
פרמיות מראש	33,748	28,287
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת	401	279
החשב הכללי במשרד האוצר ומבטחי משנה אחרים - חשבון שוטף	8,694	243
ספקים ונותני שירותים	70	62
הוצאות לשלם	57	70
מבוטחים	131	29
פקדון מדייר	19	17
	43,120	28,987

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 19(ג')(3).

באור 14: - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
רווחים מהשקעות פיננסיות, כולל ריבית ודיבידנדים לרבות הפרשי שער בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	4,233	1,582	428
הכנסות שכר דירה*)	162	128	224
הכנסות ריבית ממס הכנסה	21	-	15
הפרשי שער	317	44	117
עמלות בנקאיות	(137)	(117)	(104)
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	4,596	1,637	680
*) מוצג בניכוי פחת בסך (ראה באור 17 להלן)	30	28	27

באור 15: - הכנסות מעמלות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
דמי עמלה ממדינת ישראל בגין ביטוח משנה	2,137	1,727	1,384

באור 16: - הוצאות שיווק

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
שכר עבודה ונלוות	306	291	268
הוצאות שיווק אחרות	205	166	82
סה"כ הוצאות שיווק	511	457	350

באור 17: - הוצאות הנהלה וכלליות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
שכר עבודה ונלוות	2,284	2,001	1,887
שיווק ופרסום	205	166	82
אחזקת משרדים ותקשורת	204	220	200
פחת והפחתות	204	182	185
מיכון	204	139	176
שירותים מקצועיים	197	155	144
אחזקת רכב	126	144	128
מאגרי מידע מקצועיים	86	82	79
נסיעות לחו"ל	83	67	67
דמי חבר באיגוד ברן	23	28	30
כיבודים וארוחות	20	19	23
אחרות	9	11	7
סה"כ	3,645	3,214	3,008
בניכוי:			
פחת והפחתות שסווגו לסעיף רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	(30)	(28)	(27)
סכומים שסווגו לסעיף הוצאות שיווק (באור 16 לעיל)	(511)	(457)	(350)
הוצאות הנהלה וכלליות	3,104	2,729	2,631

באור 18: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק)

על-פי החוק, עד לתום שנת 2007 נמדדו התוצאות לצורכי מס בישראל כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר, 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק שקבע שתחולתו של חוק התאומים תסתיים בשנת המס 2007 ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש נדל"ן (שבח) וניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז-2016). אשר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר, 2017. במסגרת זאת, אושרה, בין היתר, הורדת מס חברות משיעור של 25% ל- 24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, בשנת 2017 יעמוד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.

3. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
	%		
2016	25.0	17.00	35.90
2017	24.0	17.00	35.04
2018 ואילך	23.0	17.00	34.19

ג. שומות מס

שומות המס של החברה נחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2012.

ד. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים

לחברה הפסדי הון לצורכי מס המסתכמים לסך של 665 אלפי דולר (2,307 אלפי ש"ח) נכון ליום 31 בדצמבר, 2017. לא הוכרו נכסי מסים נדחים בגין הפסדי הון להעברה בהיעדר צפי לניצולם בעתיד הנראה לעין.

בגין הפרשים זמניים אחרים הניתנים לניכוי, נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים בסך של 121 אלפי דולר.

באור 18: - מסים על ההכנסה (המשך)

ה.1. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות על רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
מסים שוטפים	302	426	311
מסים נדחים - ראה גם סעיף ז' להלן	(13)	(1)	(7)
מסים בגין שנים קודמות	13	20	28
התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעור המס	-	4	5
	302	449	337

ה.2. מסים על הכנסה (הטבת מס) המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
מסים נדחים בגין רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	(9)	6	11

ו. מסים נדחים

ההרכב:

	הטבות לעובדים *)	רכוש קבוע וזכויות חכירה	סה"כ
	אלפי דולר		
יתרה ליום 1 בינואר, 2016	101	7	108
עדכון בגין שנה קודמת	(4)	-	(4)
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד ורווח כולל אחר	(7)	2	(5)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	90	9	99
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד ורווח כולל אחר	13	9	22
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	103	18	121

*) לעניין סעיף זה - הטבות לעובדים כוללות סכומים בגין התחייבויות בשל הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה וסכומים בגין חופשה.

באור 18: - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
נכסי מסים נדחים	121	99

ח. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר :

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
		אלפי דולר	
רווח לפני מסים על ההכנסה	4,122	1,674	813
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)	35.04%	35.90%	37.58%
מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל	1,444	601	306
עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:			
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס	5	4	1
מסים בגין שנים קודמות	13	20	28
הפרשים בבסיס המדידה (ש"ח נומינלי לצורכי מס ומטבע חוץ בדוחות הכספיים) *)	(1,166)	(156)	34
עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס	-	4	5
הפרשים במדידת נכסים והתחייבויות לצורכי מס ולצורכי הדוחות הכספיים והשפעות אחרות, נטו	6	(24)	(37)
מסים על ההכנסה	302	449	337
שיעור מס אפקטיבי ממוצע	7.32%	26.8%	41.5%

*) התנודות בהפרשה למסי הכנסה ורווח ביחס לרווח לפני מסים, מושפעות משינויים בשער החליפין של הדולר, מאחר והדוחות הכספיים של החברה ערוכים בדולר, נוצר פער בין הרווח לפני מסים בדולר לבין הרווח הנומינלי בשקלים, המהווה בסיס לחישוב המס. פער זה מושפע מהשינוי בשער החליפין של הדולר.

באור 19: - ניהול סיכונים

הפעילות העסקית של החברה מתמקדת בתחום ביטוח האשראי וסיכוני סחר חוץ לטווח בינוני וארוך. במסגרת פעילותה, החברה מבטחת או ערבה לסיכונים מסחריים ו/או פוליטיים בעסקאות יצוא בהן קיים אשראי ארוך טווח (שנה ויותר). כמו כן, החברה מבטחת השקעות של משקיעים ישראלים בחו"ל כנגד סיכונים פוליטיים.

החברה חשופה בעיקר לסיכונים הנובעים מפעילותה במסגרת עסקי הביטוח אך גם לסיכונים תפעוליים, סיכונים פיננסיים, סיכוני ציות, סיכונים אסטרטגיים וסיכונים נוספים. נושא ניהול הסיכונים והכלים למדידה והפחתת הסיכונים השונים בחברה מפורטים להלן.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

1. בחברה קיים מערך ניהול סיכונים כולל. בסוף שנת 2016 החברה ביצעה סקר סיכונים מקיף לצורך שיפור המערך הקיים ועדכון וכתיבת מדיניות ניהול סיכונים בהתאם לסביבת הפעילות הנוכחית. כמו כן, עודכן נוהל מעילות והונאות של החברה. מערך זה, צפוי להפחית ו/או לצמצם את רמת הסיכונים להם חשופה החברה. מערך ניהול הסיכונים פועל באופן שוטף, כחלק אינטגרלי בכל התהליכים בחברה ומכלול הסיכונים מדווחים ונדונים במסגרת דוח ניהול סיכונים כולל רבעוני לדירקטוריון.

2. מטרתו הראשונית של תהליך ניהול הסיכונים הינה להביא למקסימום את הסבירות להשגת יעדיה האסטרטגיים של החברה. החברה תגשים את יעדי ניהול הסיכונים באמצעות שילוב תחום ניהול הסיכונים בתוכנית האסטרטגית לטווח הארוך ובתכנון העסקי השנתי ועל ידי החדרתה של תרבות ניהול סיכונים לדרגים השונים בחברה. הגשמת יעדי ניהול הסיכונים הינה אחריותה המשולבת של ההנהלה והפונקציות השונות בחברה, לרבות מנהל הסיכונים והדירקטוריון.

3. מדיניות ניהול הסיכונים נועדה להתוות מסגרת ברורה, המגדירה את מכלול הסיכונים אליהם חשופה החברה, את אופן מדידתם וניהולם, ואת הבקרה עליהם. המדיניות מגדירה את סיבולת הסיכון של החברה, את "תיאבון" הסיכון שלה בתחומים השונים ואת מגבלות הסיכון והחשיפה. המדיניות מפרטת מה הם הפונקציות ומי הם האורגנים השונים הלוקחים חלק בתהליך יצירת הסיכונים, ניהולם וניטורם, יחסי הגומלין ביניהם וערוצי הדיווח.

4. מנהל הסיכונים של החברה אחראי על התשתית, איסוף ודיווח של מידע, בקרה והנחיית הגורמים הרלוונטיים בחברה, מעקב ודיווח בנושא ניהול בקרת הסיכונים בחברה הן באופן שוטף לפי החלטת הדירקטוריון והן לפני כניסה או שינוי בתחומי פעילות ו/או מוצרים ו/או שירותים מהותיים. מנהל הסיכונים מעביר לדירקטוריון והנהלת החברה אחת לרבעון עדכון בנושא ניהול הסיכונים בראיה רחבה, במסגרת דוח ניהול הסיכונים הכולל.

ב. דרישות רגולטוריות

הדרישות הרגולטוריות הרלוונטיות החלות על החברה לעניין ניהול הסיכונים נכללות במסגרת החוזרים הבאים: חוזר 2014-9-1 של המפקח בעניין "ניהול סיכונים בגופים מוסדיים" וחוזר בנושא "ניהול סיכונים בחברות הממשלתיות" של הרשות מיום 11 ביוני, 2009.

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, במדד ובמטבע חוץ.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

1. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה. ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת.

מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר, 2017

	שיעור השינוי במדד		שיעור השינוי בשע"ח של הדולר על יתרות בש"ח	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	אלפי דולר			
רווח (הפסד) כולל/ הון עצמי	35	(35)	(79)	79

ליום 31 בדצמבר, 2016

	שיעור השינוי במדד		שיעור השינוי בשע"ח של הדולר על יתרות בש"ח	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	אלפי דולר			
רווח (הפסד) כולל/ הון עצמי	34	(34)	(67)	67

2. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן או בתזרים המזומנים הנובע מהנכס הפיננסי. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. סיכון ריבית ישיר (המשך)

להלן פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
נכסים עם סיכון ריבית ישיר:		
נכסי חוב סחירים	53,577	45,500
נכסי חוב שאינם סחירים	14	13
השקעות פיננסיות אחרות	7,151	6,925
מזומנים ושווי מזומנים	19,223	8,456
נכסי ביטוח משנה	50,076	40,222
סך הכל נכסים עם סיכון ריבית ישיר	130,041	101,116
נכסים ללא סיכון ריבית ישיר	4,788	4,191
סך הכל נכסים	134,829	105,307
התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	57,309	45,696
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	145	114
סך הכל התחייבויות עם סיכון ריבית	57,454	45,810
התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר:		
התחייבויות אחרות	43,120	28,987
הון	34,255	30,510
סך הכל הון והתחייבויות	134,829	105,307
סך הכל הנכסים בניכוי התחייבויות	34,255	30,510

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2017:

	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
			אלפי דולר		
נכסים בלתי מוחשים	-	-	-	142	142
נכסי מסים נדחים	-	-	-	121	121
רכוש קבוע, נטו	-	-	-	510	510
נדל"ן להשקעה	-	-	-	444	444
נכסי ביטוח משנה	-	-	50,076	-	50,076
נכסי מסים שוטפים	-	286	-	-	286
חייבים ויתרות חובה	22	-	-	447	469
השקעות פיננסיות:					
נכסי חוב סחירים	6,530	5,130	41,917	-	53,577
נכסי חוב שאינם סחירים	14	-	-	-	14
מניות	-	-	-	2,785	2,785
אחרות	205	-	6,946	-	7,151
מזומנים ושווי מזומנים	624	-	18,599	-	19,223
סך כל הנכסים	7,395	5,416	117,538	4,449	134,798
סך הכל הון	-	-	-	34,314	34,314
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	-	-	57,219	-	57,219
התחייבות בשל הטבות לעובדים	145	-	-	-	145
זכאים ויתרות זכות	547	-	42,573	-	43,120
סך הכל התחייבויות	692	-	99,792	-	100,484
סך הכל הון והתחייבויות	692	-	99,792	34,314	134,798
סך הכל חשיפה	6,703	5,416	17,746	(29,865)	-

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט נכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2016:

	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
			אלפי דולר		
נכסים בלתי מוחשים	-	-	-	205	205
נכסי מסים נדחים	-	-	-	99	99
רכוש קבוע, נטו	-	-	-	540	540
זכויות חכירה	-	-	-	454	454
נכסי ביטוח משנה	-	-	40,222	-	40,222
נכסי מסים שוטפים	-	192	-	-	192
חייבים ויתרות חובה	24	-	-	448	472
השקעות פיננסיות:					
נכסי חוב סחירים	4,730	5,093	35,677	-	45,500
נכסי חוב שאינם סחירים	13	-	-	-	13
מניות	-	-	-	2,229	2,229
אחרות	236	-	6,689	-	6,925
מזומנים ושווי מזומנים	711	-	7,745	-	8,456
סך כל הנכסים	5,714	5,285	90,333	3,975	105,307
סך הכל הון	-	-	-	30,510	30,510
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	-	-	45,696	-	45,696
התחייבות בשל הטבות לעובדים	114	-	-	-	114
זכאים ויתרות זכות	428	-	28,559	-	28,987
סך הכל התחייבויות	542	-	74,255	-	74,797
סך הכל הון והתחייבויות	542	-	74,255	30,510	105,307
סך הכל חשיפה	5,172	5,285	16,078	(26,535)	-

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

בהתאם לאמור בבאור 21ב' לעיל, פועלת החברה במסגרת כתב ערבות אותו העמיד החשב הכללי באוצר לחברה. בהתאם לאמור לעיל מגובה החברה בביטוח משנה בגין פעילותה על ידי מדינת ישראל ולפיכך סיכון הנזילות אליו חשופה החברה הינו נמוך מאוד.

על פי תקנות ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים (בהתאם להגדרתם בתקנות האמורות) בסכום שלא יפחת מ- 30% מההון הנדרש בניכוי הון נדרש בשל נכסים שעל החברה להעמיד בגינם הון עצמי נוסף לפי התקנות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלה להלן מרכזת את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות הבלתי מהוונות של החברה.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח - ברוטו

	עד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2017	-	-	57,219	57,219
ליום 31 בדצמבר, 2016	-	-	45,696	45,696

ה. ריכוז סיכונים הנובעים מהפעילות העסקית - ביטוחית

להלן סוגי הסיכונים אליהם חשופה החברה במסגרת הפעילות העסקית-ביטוחית:

1. סיכונים תפעוליים:

הסיכונים התפעוליים בפעילות העסקית מנוהלים בפועל בעיקר באגף החיתום וכוללים בין היתר חשיפה לסיכונים הנובעים מבסיס תמחור המוצרים, סיכונים הנובעים מהנחות שגויות, ממודלים בלתי מעודכנים וכיוצ"ב. הסיכונים התפעוליים כוללים את הסיכון הנובע מההנחות העומדות בבסיס תמחור המוצרים:

מודל לתמחור הפרמיה לפיו פועלת החברה הינו מודל "קנפן" הנהוג במדינות ה- OECD. הפרמיה מחושבת בין היתר בהתאם לפרמטרים הבאים:

א. סוג החייב.
ב. דירוג החייב.
ג. משך ופרופיל החשיפה הביטוחית.
ד. מועד תשלום הפרמיה.
ה. מימון הפרמיה.
ו. סוג הפוליסה.
ז. אחוז החיסוי.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. ריכוז סיכוני ביטוח (המשך)

2. סיכונים פיננסיים:

- סיכון למימוש הפוליסה בגין כשל אשראי/ חדלות פירעון - סיכון זה הינו הסיכון הביטוחי המרכזי, הנובע מעצם פעילות החברה.

במסגרת סיכוני האשראי נכלל גם "סיכון מבטח משנה" - החשיפה לסיכון שמבטח משנה לא יפרע את התחייבויותיו כלפי החברה בעת הצורך.

- סיכון ריכוזיות - ריכוזיות חשיפת אשראי מול ענפים/מדינות/אזורים גיאוגרפיים בעלי מתאם גבוה ביניהם.
- סיכון בסיס - רוב פוליסות הביטוח נקובות ומשולמות בדולר. מטבע הבסיס של החברה. סיכון זה קיים לגבי חלק לא מהותי מהפוליסות אשר נקובות ביורו.
- סיכון ריבית - סיכון הריבית הגלום בפוליסות הביטוח- חשיפה להפסד כתוצאה משינויי ריבית בהלוואות או שינויים בלוחות הסילוקין.

3. סיכונים משפטיים בפעילות העסקית של החברה:

מכלול הסיכונים המשפטיים, לרבות הסיכון לחשיפה למשפט בינלאומי ומשפט במדינות מתפתחות מנוהלים על ידי היועצת המשפטית של החברה. סיכוני ציות ורגולציה מנוהלים על ידי קצינת הציות בחברה.

4. סיכונים עסקיים אסטרטגיים:

סיכונים עסקיים מוגדרים כסיכונים חוץ ארגוניים, סיכונים הנובעים משינויים בסביבה העסקית העלולים לגרום לירידה ברווחים.

5. סיכוני תפעול נוספים - היערכות לשעת חירום וסיכוני IT:

החברה נוקטת בפעולות שונות לגבי הסיכונים שאינם בבסיס הפעילות העסקית:

- עריכת תוכנית DRP (DISASTER RECOVREY PLAN) להקמה מחדש של המערכות המיכוניות במקרה של אירוע חיצוני קטסטרופלי שיפגע במשרדי המחברה.
- בחברה הוגדרה תוכנית לניהול סיכוני IT (מערכות מידע) על פי דרישות חוזר המפקח ומונו יועצים חיצוניים לניהול סיכוני מערכות מידע.

6. סיכון מוניטין:

הכלים בהם משתמשת החברה לצורך ניהול וצמצום הסיכון הביטוחי:

א. שימוש במודלים לניהול סיכוני אשראי, ניתוח מדינות וחייבים (לרבות מודל לניתוח בנקים) וכן מודל לכימות ההון הנדרש עבור פעילות החברה (בהתאם למתדולוגיות מקובלות בעולם).
ב. רכישת ביטוחי משנה ממבטחי משנה איתנים.
ג. צמצום החשיפה על ידי קיצור תקופת הסיכון הכוללת והורדת אחוזי החיסוי במקרים הרלוונטיים.
ד. עמידה במגבלות חשיפה ברמת אזורים, מדינות ורמה כוללת של התיק.
ה. בקרות משפטיות ותפעוליות בתהליכי החיתום.
ו. תהליכי מוניטורינג שוטפים לתיק הביטוח, לרבות וועדת מוניטורינג בראשות המנכ"ל.
ז. הטמעת תרבות של ניהול סיכונים תוך שיפור מתמיד ושילוב בקרות מתאימות בתהליכים הרלוונטיים.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב פיננסיים על פי מיקומם

	31 בדצמבר, 2017		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי דולר		
בארץ	13,842	14	13,856
בחו"ל	39,735	-	39,735
סך הכל נכסי חוב	53,577	14	53,591

	31 בדצמבר, 2016		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי דולר		
בארץ	10,061	13	10,074
בחו"ל	35,439	-	35,439
סך הכל נכסי חוב	45,500	13	45,513

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א) נכסי חוב פיננסיים בארץ

	דירוג מקומי *)			
	31 בדצמבר 2017			
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ- BBB	סה"כ
	אלפי דולר			
נכסי חוב סחירים-				
אגרות חוב ממשלתיות	3,509	-	-	3,509
אגרות חוב קונצרניות	4,877	5,365	91	10,333
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	8,386	5,365	91	13,842
נכסי חוב שאינם סחירים -				
פקדונות בבנקים	-	-	14	14
סך הכל נכסי חוב בארץ	8,386	5,365	105	13,856

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א) נכסי חוב פיננסיים בארץ (המשך)

	דירוג מקומי *)			
	31 בדצמבר 2016			
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ- BBB	סה"כ
	אלפי דולר			
נכסי חוב סחירים-				
אגרות חוב ממשלתיות	4,909	-	-	4,909
אגרות חוב קונצרניות	4,293	859	-	5,152
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	9,202	859	-	10,061
נכסי חוב שאינם סחירים -				
פקדונות בבנקים	-	-	13	13
סך הכל נכסי חוב בארץ	9,202	859	13	10,074

*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל- -A ועד +A.

ב) נכסי חוב פיננסיים בחו"ל

	דירוג בינלאומי *)			
	31 בדצמבר 2017			
	A ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	סה"כ
	אלפי דולר			
נכסי חוב בחו"ל				
נכסי חוב סחירים -				
אגרות חוב ממשלתיות	13,500	-	-	13,500
אגרות חוב קונצרניות	18,395	7,613	227	26,235
סך הכל נכסי חוב בחו"ל	31,895	7,613	227	39,735

	דירוג בינלאומי *)			
	31 בדצמבר 2016			
	A ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	סה"כ
	אלפי דולר			
נכסי חוב בחו"ל				
נכסי חוב סחירים -				
אגרות חוב ממשלתיות	13,622	-	-	13,622
אגרות חוב קונצרניות	16,283	5,346	188	21,817
סך הכל נכסי חוב בחו"ל	29,905	5,346	188	35,439

*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל -A ועד A+.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

3. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

	דירוג מקומי	
	31 בדצמבר 2017	
	לא מדורג	סה"כ
	אלפי דולר	
חייבים ויתרות חובה	22	22

	דירוג +AA	סה"כ
	אלפי דולר	
מזומנים ושווי מזומנים	19,223	19,223

	דירוג מקומי	
	31 בדצמבר 2016	
	לא מדורג	סה"כ
	אלפי דולר	
חייבים ויתרות חובה	24	24

	דירוג +AA	סה"כ
	אלפי דולר	
מזומנים ושווי מזומנים	8,456	8,456

ז. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2017

	סיכון אשראי מאזני	
	סכום	% מסה"כ
	אלפי דולר	
ענף משק		
בנקים	7,881	14.71
תעשיה	5,885	10.98
נדל"ן	4,709	8.79
חשמל ואלקטרוניקה	3,279	6.12
אנרגיה ודלק	3,129	5.84
שירותים פיננסיים	2,941	5.49
תקשורת	2,698	5.03
מסחר ושירותים	2,538	4.73
טכנולוגיה	1,887	3.52
ביטוח	1,182	2.21
תרופות	359	0.67
השקעות ואחזקות	80	0.15
אחר	14	0.02
	36,582	68.26
אג"ח מדינה	17,009	31.74
סך הכל	53,591	100.00

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2016

	סיכון אשראי מאזני	
	סכום	% מסה"כ
	אלפי דולר	
ענף משק		
בנקים	8,255	18.14
חשמל ואלקטרוניקה	3,460	7.60
תעשיה	3,359	7.38
שירותים פיננסיים	3,265	7.17
טכנולוגיה	1,641	3.61
מסחר ושירותים	1,619	3.56
נדל"ן	1,377	3.02
אנרגיה ודלק	1,217	2.67
ביטוח	1,120	2.46
תקשורת	1,005	2.21
תרופות	407	0.89
השקעות ואחזקות	244	0.54
אחר	13	0.03
	26,982	59.28
אג"ח מדינה	18,531	40.72
סך הכל	45,513	100.00

ח. ביטוח משנה

החברה מבטחת את כל הפוליסות שלה בביטוח משנה, שרובו נעשה באמצעות החשב הכללי באוצר, כמפורט בבאור 1(ב) לעיל, וחלקו באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה מחובתה כלפי מבוטחיה על פי פוליסות הביטוח.

עם זאת, החברה אינה נושאת בסיכון כלשהו כתוצאה מאי עמידה בהתחייבויות מבטחי משנה אלו, מאחר ובכל המקרים הללו לא נפגמת אחריות המדינה כלפי החברה, המשמשת כמבטח משנה מלא, בהתאם לתנאי ערבות המדינה כאמור בבאור 1(ב) לעיל.

בטבלה להלן:

1. סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו ונכסי ביטוח משנה.

2. הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר הדירוג לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה.

3. לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו להלן אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2017.

באור 19: - ניהול סיכונים (המשך)

ח. ביטוח משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2017

קבוצת דירוג	דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה לשנה	יתרות בזכות נטו	נכסי ביטוח משנה בביטוח סיכוני סחר חוץ	סה"כ חשיפה
		אלפי דולר			
מדינת ישראל *)		10,564	(256)	27,327	27,071
A ומעלה-					
Zurich American Insurance	AA	2,408	-	3,903	3,903
Euler HERMES	AAA	395	-	584	584
Sovereign	AA	471	-	764	764
Catlin UK	A+	334	-	2,445	2,445
Lloyd's	A+	3,733	(8,297)	13,417	5,120
AIG Europe LTD	A+	473	(141)	766	625
Ironeshore Europe Dac	A	50	-	80	80
Lancahire Insurance Company	A-	487	-	790	790
סה"כ		18,915	(8,694)	50,076	41,382

ליום 31 בדצמבר, 2016

קבוצת דירוג	דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה לשנה	יתרות בזכות נטו	נכסי ביטוח משנה בביטוח סיכוני סחר חוץ	סה"כ חשיפה
		אלפי דולר			
מדינת ישראל *)		9,160	(243)	21,553	21,310
A ומעלה-					
Zurich American Insurance	AA-	3,064	-	4,615	4,615
Euler HERMES	AAA	395	-	539	539
Sovereign	AA-	605	-	902	902
Catlin UK	A	420	-	626	626
Lloyd's	A+	1,496	-	11,058	11,058
AIG Europe LTD	A+	138	-	206	206
Lancahire Insurance Company	A-	485	-	723	723
סה"כ		15,763	(243)	40,222	39,979

*) היתרות מול מדינת ישראל הינן אך ורק בגין התקשרויות כמבטח לצורכי ביטוח משנה.

באור 20:- יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. הואיל והחברה הינה חברה ממשלתית המוחזקת על ידי מדינת ישראל בשיעור של 100%, מוגדרת מדינת ישראל כבעלת עניין. כל העסקאות בדוחות הכספיים עם מדינת ישראל ו/או החשב הכללי של משרד האוצר מהוות איפוא עסקאות עם בעל עניין.

ב. בעסקאות ביטוח משנה עם החשב הכללי נהוגה שיטת התחשבנות רבעונית.

ג. יתרות של צדדים קשורים נכללו במאזנים בסעיפים הבאים:

	31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי דולר	
במסגרת נכסי ביטוח משנה:		
חלק מדינת ישראל בהתחייבויות הביטוחיות	27,327	21,553
במסגרת זכאים ויתרות זכות:		
חלק מדינת ישראל בגין עסקאות ביטוח	256	243

ד. הטבות לצדדים קשורים ובעלי עניין

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
משכורת והוצאות נלוות למנכ"ל	259	213	184
שכר ונלוות לחברי הדירקטוריון	47	18	-
מספר הדירקטורים בגינם משולם השכר הנ"ל	4	4	-
פרמיית ביטוח משנה למדינת ישראל (הוצאות דמי ערבות)	10,564	9,160	7,367
בניכוי עמלה משנה שהתקבלה ממדינת ישראל	(2,137)	(1,727)	(1,384)
חלק מדינת ישראל בתביעות ששולמו בניכוי שיבובים שהתקבלו, נטו	(48)	(783)	29

באור 20:- יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

תקנות החברה מאפשרות שיפוי וביטוח של דירקטורים ונושאי משרה על-פי דין. בהתאם לכך, קבעה החברה מדיניות שיפוי והחליטה לבטח את אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה, והכל בכפוף להוראות הדין ולהגבלות נוספות.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי דולר		
סכום ההוצאה עבור שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה	8	10	11

ו. גילוי לעניין תגמולים

הגילוי בסעיף זה ניתן בהתאם לסעיף 89 לחוזר חשבונאות וכספים - דוחות כספיים (1-5-2011) של הרשות מיום 11 בדצמבר, 2012. להלן התגמולים שניתנו, בשנת הדיווח, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת הדיווח:

חמשת מקבלי התגמולים הגבוהים ביותר בחברה:

נושא משרה	היקף משרה	שיעור החזקה בהון החברה	תגמולים בעבור שכר באלפי דולר *)
נושא משרה 1	100%	-	259
נושא משרה 2	100%	-	211
נושא משרה 3	100%	-	198
נושא משרה 4	100%	-	170
נושא משרה 5	100%	-	145

*) שכר - לרבות תנאים נלווים לשכר, כגון החזקת רכב, טלפון, תנאים סוציאליים, הפרשות בשל סיום יחסי עובד - מעביד וכל הכנסה שנזקפה לשכר בשל מרכיב שהוענק לעובד.

באור 21:- התקשרויות

א. צי הרכב של החברה

לחברה הסכם מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה. היקף ההתקשרות החודשי נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 עומד על כ- 6 אלפי דולר לחודש ליתרת תקופה ממוצעת של כשנתיים וחצי.

ב. זכויות חכירה

לחברה זכויות בנדל"ן על פי חוזה חכירה תפעולית מעיריית תל אביב. כאמור בבאורים 5 ו-6 טיפלה החברה בזכויות אלה כזכויות חכירה וכרכוש קבוע. הזכויות נמדדו על פי עלותן.

באור 22: - <u>אירועים מהותים בתקופת הדוח ולאחריה</u>

א. נכון למועד הדיווח קיימים פיגורים בפירעון בשתי עסקאות אשראי של משרד האוצר בגאבון וכן בעסקת אשראי של חברת החשמל בגאבון שהינה בערבות משרד האוצר בגאבון (להלן - החייב), המבוטחות על ידי החברה, בסכום כולל של כ-5.5 מיליוני אירו (כ- 6.5 מליוני דולר).

למועד הדיווח, יתרת התשלומים, בגין שלושת עסקאות האשראי כאמור, שמועדם פירעונם טרם הגיע הינו בסך של כ- 83 מיליוני אירו (כ- 99.5 מיליוני דולר). יצויין כי לחברה ביטוח משנה מלא בגין שלושת העסקאות הנ"ל.

עד מועד החתימה על הדוחות הכספיים שילמה החברה תביעות בגין העסקאות סך של כ- 1,747 אלפי אירו (כ- 2,156 אלפי דולר) ומנגד שילם החייב על חשבון הפיגורים סך של כ- 1,627 אלפי אירו (כ- 2,000 אלפי דולר).

לדעת הנהלת החברה ועל בסיס ניסיון העבר עם החייב, יופעלו על החייב לחצים בינלאומיים, בין היתר, במסגרת מועדון פריז לפירעון החוב.

בשלב מקדמי זה אין ביכולת החברה לאמוד את הסבירות לאי התשלומים העתידים ואלו שנכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים בפיגור ולפיכך החברה לא יצרה בשלב זה הפרשה לתביעות תלויות.

ב. ביום 29 בנובמבר, 2017, הודיע מר צחי מלאך על פרישתו מהחברה וסיום כהונתו כמנכ"ל החברה. סיום כהונתו של צחי מלאך כמנכ"ל החברה יכנס לתוקף ביום 28 בפברואר, 2018.

ג. ביום 14 בפברואר, 2018, לאחר תאריך הדיווח, מינה דירקטוריון החברה את מר דויד קליין החל מיום 1 במרס, 2018 כמנכ"ל בפועל של החברה וזאת עד למינוי מנכ"ל קבוע לחברה.

ד. ביום 25 בינואר, 2018 מונה לחברה דירקטוריון לאחר שהחל מיום 10 בספטמבר, 2017 ועד ליום 25 בינואר, 2018 פעלה החברה ללא פיקוח דירקטוריון לאור עיכוב במינוי דירקטורים להשלמת הקוורום הנדרש.

תרגום לשקלים של תמצית הדוחות הכספיים

מטבע הפעילות ומטבע חוץ

החברה עורכת דוחות כספיים המוצגים בש"ח תוך תרגום מדולר שהינו מטבע הפעילות ומטבע ההצגה.

בהתאם לתקינה הבינלאומית, תרגום התוצאות ומצבה הכספי של החברה ממטבע ההצגה לשקלים חדשים, מבוצע כדלקמן:

1. הנכסים וההתחייבויות לכל תאריך דיווח מתורגמים לפי שער החליפין לאותו יום.
2. ההכנסות וההוצאות מתורגמות לפי שערי החליפין הממוצעים לתקופה, כאשר השימוש בהם מהווה קירוב לשערי החליפין בפועל במועד ביצוע העסקאות.
3. הון המניות וקרנות ההון, כפי שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003 מתורגמים לפי שער החליפין לאותו יום. שינויים בהון במניות ובקרנות ההון לאחר מועד זה מתורגמים לפי שער החליפין במועד הנפקתם או היווצרותם.
4. יתרת הרווח, כפי שנכללה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003, מתורגמת לפי שער החליפין לאותו יום.
5. הפרשי התרגום שנוצרו כתוצאה מהטיפול האמור, נזקפים ישירות להון בסעיף הפרשי תרגום.

א. דוחות על המצב הכספי

נכסים	ליום 31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי ש"ח	
נכסים בלתי מוחשיים	492	788
נכסי מסים נדחים	420	381
רכוש קבוע, נטו	1,769	2,076
נדל"ן להשקעה	1,539	1,746
נכסי ביטוח משנה	173,613	154,654
נכסי מסים שוטפים	994	740
חייבים ויתרות חובה	1,624	1,813
השקעות פיננסיות:		
נכסי חוב סחירים	185,753	174,948
נכסי חוב שאינם סחירים	49	50
מניות	9,653	8,569
אחרות	24,793	26,627
מזומנים ושווי מזומנים	66,646	32,513
סך כל הנכסים	467,345	404,905

תרגום לשקלים של תמצית הדוחות הכספיים (המשך)

א. דוחות על המצב הכספי (המשך)

	ליום 31 בדצמבר	
	2017	2016
	אלפי ש"ח	
הון		
הון מניות	7,531	7,531
קרן לסיכונים מיוחדים	61,170	61,170
קרן שערוך	2,271	2,271
הפרשי תרגום	(22,478)	(14,660)
יתרת רווח	70,475	61,000
סך כל ההון	118,969	117,312
התחייבויות		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	198,378	175,701
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	502	439
זכאים ויתרות זכות	149,496	111,453
סך כל ההתחייבויות	348,376	287,593
סך כל ההון וההתחייבויות	467,345	404,905

תרגום לשקלים של תמצית הדוחות הכספיים (המשך)

ב. דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2017	2016	2015
	אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]		
פרמיות שהורווחו ברוטו	77,700	70,822	55,071
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	68,070	60,508	46,347
פרמיות שהורווחו בשייר	9,630	10,314	8,724
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	16,539	6,283	2,641
הכנסות מעמלות	7,691	6,629	5,378
סך כל ההכנסות	33,860	23,226	16,743
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	41,306	29,826	23,669
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	35,289	25,254	21,668
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	6,017	4,572	2,001
הוצאות שיווק	1,839	1,755	1,361
הוצאות הנהלה וכלליות	11,170	10,473	10,223
סך כל ההוצאות	19,026	16,800	13,585
רווח לפני מסים על ההכנסה	14,834	6,426	3,158
מסים על ההכנסה	5,301	2,318	1,163
רווח נקי	9,533	4,108	1,995
רווח (הפסד) כולל אחר:			
רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	(90)	69	116
הפרשים הנובעים מתרגום הדוחות הכספיים	(12,035)	(1,661)	382
הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין רכיבים של הפסד כולל אחר	4,249	573	(188)
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר	(7,876)	(1,019)	310
סה"כ רווח כולל	1,657	3,089	2,305
רווח נקי למניה (בש"ח)	3.95	1.70	0.83

תרגום לשקלים של תמצית הדוחות הכספיים (המשך)

ב. דוחות על השינויים בהון

	הון מניות	קרן לסיכונים מיוחדים	קרן שערוך	הפרשי תרגום	יתרת רווח	סה"כ
	אלפי ש"ח					
יתרה ליום 1 בינואר, 2015	7,531	61,170	2,271	(13,833)	54,779	111,918
רווח נקי	-	-	-	-	1,995	1,995
רווח כולל אחר:						
רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	-	116	116
מסים על הכנסה בגין רכיבים של רווח כולל אחר	-	-	-	-	(44)	(44)
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים לשקלים, נטו ממס	-	-	-	238	-	238
סה"כ רווח כולל אחר	-	-	-	238	72	310
סה"כ רווח כולל	-	-	-	238	2,067	2,305
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015	7,531	61,170	2,271	(13,595)	56,846	114,223
רווח נקי	-	-	-	-	4,108	4,108
רווח כולל אחר:						
רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	-	69	69
מסים על הכנסה בגין רכיבים של רווח כולל אחר	-	-	-		(23)	(23)
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים לשקלים, נטו ממס	-	-	-	(1,065)	-	(1,065)
סה"כ רווח כולל אחר	-	-	-	(1,065)	46	(1,019)
סה"כ רווח כולל	-	-	-	(1,065)	4,154	3,089
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016	7,531	61,170	2,271	(14,660)	61,000	117,312
רווח נקי	-	-	-	-	9,533	9,533
הפסד כולל אחר:						
הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת	-	-	-	-	(90)	(90)
מסים על הכנסה בגין רכיבים של רווח כולל אחר	-	-	-	-	32	32
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים לשקלים, נטו ממס	-	-	-	(7,818)	-	(7,818)
סה"כ הפסד כולל אחר	-	-	-	(7,818)	(58)	(7,876)
סה"כ רווח כולל	-	-	-	(7,818)	9,475	1,657
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017	7,531	61,170	2,271	(22,478)	70,475	118,969

- - - - - - - - - -

פרטים נוספים על התאגיד
ליום 31 לדצמבר 2017

תקנה 10 ג: שימוש בתמורת ניירות הערך

לא רלוונטי

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן:

אין

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדוח:

אין

תקנה 13: הכנסות של חברות בת וחברות קשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן:

אין

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיה העיקריים של התאגיד:

אין

תקנה 20: מסחר בבורסה – ני"ע שנרשמו למסחר – מועדי וסיבות הפסקת המסחר:

לא רלוונטי

תקנה 21: תשלומים לנושאי משרה בכירה:
(באלפי ש"ח)

נושא המשרה	סה"כ באלפי ש"ח
נושא משרה 1	932
נושא משרה 2	761
נושא משרה 3	713
נושא משרה 4	610
נושא משרה 5	525

השכר ונלוות כוללים את עלויות המעביד לרבות כולל ביטוח לאומי, מס שכר, הפרשות לפיצויים, לגמל, לקרנות השתלמות, אחזקת רכב וטלפון והטבות אחרות.

תקנה 22: שכר וטובות הנאה:

(נומינלי, באלפי ש"ח, כולל מס שכר ומע"מ וביטוח נושאי משרה)

שכר	מס' אנשים	סכום
דירקטורים ומנכ"ל	5	1,085

תקנה 24: מניות וניירות ערך המירים המוחזקים על ידי בעלי עניין בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך ככל האפשר לתאריך הדו"ח:

א. מניות המוחזקות על ידי בעל עניין בתאגיד:

שם בעל העניין	שם הנייר	נכון לתאריך	ערך נקוב מוחזק	שיעור החזקה בהון, בהצבעה ובסמכות למנות דירקטורים בתאריך הדו"ח
מדינת ישראל	מניה	31.12.2017	2,411,290	100%

אין כל התחייבות של התאגיד לרכוש או למכור מניות לבעל העניין.

ב. מניות וניירות ערך המירים המוחזקים על ידי בעלי עניין בחברה בת:

אין

תקנה 24 א: הון רשום ומונפק:

	הון מניות רשום	הון מניות מונפק ונפרע
מניות רגילות	**2,999,999**	**2,411,289**
מניית יסוד	**1**	**1**
אינן מקנות זכויות כלשהן	**-**	**-**

תקנה 25 א: מען הרשום:

דרך מנחם בגין 65, תל אביב, 61201
טלפון: 03-5631700, פקס: 03-5611937
corporate@ashra.gov.il

תקנה 26: הדירקטורים של התאגיד
(לשנת הדו"ח)

איילת חייק
תעודת זהות:027888379

תאריך לידה: 12/09/1970 נתינות: ישראלית מעונה: שדמה, ד.נ. עמק שורק
תאריך המינוי:24/08/2016 דח"צ: לא השכלתה: אקדמאית
חברותה בוועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת, ועדת כספים ומאזן
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: דירקטורית בחברות ציבוריות ובחברת נכסים מ.י. בע"מ, מנכ"לית חברת אימדקול בע"מ
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: דירקטורית
האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: חברת פרשקובסקי בע"מ, חברת סיליקום בע"מ, חברת שמן קידוח נפט וגז בע"מ

עפרה חן
תעודת זהות:022187157

תאריך לידה: 02/01/1966 נתינות: ישראלית מעונה: עין הבשור 4 להבים
תאריך המינוי: 01/09/2016 דח"צ: כן השכלתה: אקדמאית
חברותה בוועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת, ועדת כספים ומאזן
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: מנכ"לית חברה תעשייתית
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: מנכ"לית חברה תעשייתית
האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהיא משמשת בהם כדירקטורית: תיאטרון באר שבע, החברה הכלכלית ערד, יושבת ראש קרן באר שבע לפיתוח, חברת הנהלה בהתאחדות התעשיינים וסגן יו"ר מועצת התעשיינים.

מרים כבהא
תעודת זהות: 025858127

תאריך לידה: 06/08/1974 נתינות: ישראלית מעונה: קדימה 40, חיפה
תאריך המינוי: 18/02/2014 דח"צ: לא השכלתה: אקדמאית
חברותה בוועדות הדירקטוריון: אינה חברה בוועדות הדירקטוריון
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה במשרד הכלכלה, נציבה אזורית בנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה למחוז חיפה והצפון, במשרד הכלכלה, שותפה במשרד עורכי דין
האם היא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה במשרד הכלכלה
האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהיא משמשת בהם
כדירקטורית: אין
סיימה כהונתה כדירקטורית ביום 17/2/2017

אורית מסילתי
תעודת זהות:056684517

תאריך לידה:27/10/1960 נתינות: ישראלית מענה: מעונות ברכה 5, ראשון לציון

תאריך המינוי: 01/09/2016 דח"צ: כן השכלתה: אקדמאית
חברותה בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת ביקורת, ועדת כספים ומאזן
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: יועצת פיננסית, סמנכ"ל כספים מחסני חשמל, סמנכ"ל כספים בפילת גרופ בע"מ, דח"צית בטיב תשלובת טכסטיל בע"מ
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: יועצת פיננסית
האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהיא משמשת בהם כדירקטורית: תאגיד השידור הציבורי

אפרים צדקה
תעודת זהות: 046002747

תאריך לידה: 10/07/1946 נתינות: ישראלית מעונו: אריה דולצ'ין 5, תל אביב
תאריך המינוי: 28/12/2015 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית
חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת כספים ומאזן
התעסקותו בחמש השנים האחרונות: פרופ' לכלכלה באוניברסיטת תל אביב, דירקטור בחברת פז נפט בע"מ, חברת רבד בע"מ, חברת עתידים בע"מ, מרכז הספורט שליד אוניברסיטת תל אביב, דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ (עד 2015)
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיו הנוכחיים: פרופ' אמריטוס לכלכלה באוניברסיטת תל אביב
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: חברת פז נפט בע"מ, חברת רבד בע"מ, חברת עתידים בע"מ, מרכז הספורט שליד אוניברסיטת תל אביב
סיים כהונתו כדירקטור ביום 17.8.2017

נעמה קאופמן-פס
תעודת זהות:034552208

תאריך לידה: 30/3/1978 נתינות: ישראלית מענה: יהודה בורלא 18 דירה 10, ירושלים
תאריך המינוי: 27/04/2014 דח"צ: לא השכלתה: אקדמאית
חברותה בועדות הדירקטוריון: טרם נקבע
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: משנה למנכ"ל משרד הכלכלה והתעשיה יועצת משפטית, מנהלת הסיכונים הראשית וחברת הנהלת החשב הכללי, אגף החשב הכללי, משרד האוצר
במקביל: דירקטורית: ברכבת ישראל, בחברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה ובעגור – חברה לניהול קופות גמל וקרנות השתלמות בע"מ, מרצה לניהול לסיכונים
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: משנה למנכ"ל, משרד הכלכלה
האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהיא משמשת בהם כדירקטורית: מכון היצוא

נחמיה קינד

תעודת זהות: 031479975

תאריך לידה: 4/11/1978 נתינות: ישראלית מעונו: ארץ בנימין 6, כפר אדומים

תאריך המינוי: 27/10/2014 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית

חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת כספים ומאזן

התעסקותו בחמש השנים האחרונות: סגן בכיר לחשבת הכללית משרדים חברתיים, חשב משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, מנהל תחום תחבורה ופרויקטים, משרד האוצר, החשב הכללי

האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא

תפקידיו הנוכחיים: סגן בכיר לחשבת הכללית משרדים חברתיים

האם היא בת של בעל עניין אחר בתאגיד: לא

פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: אין

סיים כהונתו כדירקטור ביום 25.10.2017

רן רידניק

תעודת זהות: 039850482

תאריך לידה: 14/05/1983 נתינות: ישראלית מעונו: מבוא יסמין 11, יהוד

תאריך המינוי: 10/09/2014 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית

חברותו בועדות הדירקטוריון: אינו חבר בוועדות הדירקטוריון

התעסקותו בחמש השנים האחרונות: רכז צוות תעסוקה באגף תקציבים, משרד האוצר, רפרנט בצוות תעסוקה באגף תקציביים, משרד האוצר, עוזר הוראה ומרכז מתרגלים בקורסים לתואר ראשון בכלכלה

האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא

תפקידיו הנוכחיים: רכז צוות תעסוקה באגף תקציבים, משרד האוצר

האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא

פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: תבת חברה לתועלת הציבור מיסודה של ג'וינט ישראל וממשלת ישראל

סיים כהונתו כדירקטור ביום 10.9.2017

יואל לביא

תעודת זהות: 05368006

תאריך לידה: 140502/1950 נתינות: ישראלית מעונו: רח' ציפור גן עדן 11, רמלה

תאריך המינוי: 16/09/2017 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית

חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת כספים ומאזן

התעסקותו בחמש השנים האחרונות: ראש עירית רמלה, יו"ר איגוד ערים איילון

האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא

תפקידיו הנוכחיים: יו"ר חב' א.ב. התחדשות עירונית

האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא

פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: לא

קוג'ן סגס
תעודת זהות: 036331403
תאריך לידה: 10/6/1979 נתינות: ישראלית מעונו: כפר כמא
תאריך המינוי: 25/01/2018 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית
חברותו בועדות הדירקטוריון: טרם נקבע
התעסקותו בחמש השנים האחרונות: חשבונאי ראשי, משרד הכלכלה
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיו הנוכחיים: חשבונאי ראשי, משרד הכלכלה
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהוא משמש בהם כדירקטור: לא

ענת עביד
תעודת זהות: 036472033
תאריך לידה: 18/3/1980 נתינות: ישראלית מעונה: כפר אעבלין
תאריך המינוי: 25/01/2018 דח"צ: לא השכלתו: אקדמאית
חברותה בועדות הדירקטוריון: טרם נקבע
התעסקותה בחמש השנים האחרונות: מנהלת כספים בלו משקאות ישראל בע"מ
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת או חברה קשורה של בעל עניין: לא
תפקידיה הנוכחיים: מנהלת כספים בלו משקאות ישראל בע"מ
האם היא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא
פירוט התאגידים שהיא משמשת בהם כדירקטורית: לא

תקנה 26 א: נושאי משרה בכירה של התאגיד:

(לשנת הדו"ח)

צחי מלאך

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנכ"ל
ת.ז 028140507 **תאריך לידה:** 27/11/1970
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי : 10/9/2014.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים ; תואר שני מוסמך במנהל עסקים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנכ"ל, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
ראש אגף הכספים וחשב משרד הביטחון.
תפקידיו הנוכחיים: מנכ"ל
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.
סיים כהונתו כמנכ"ל החברה ביום 28.2.2018

דוד קליין

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל לשיווק ופיתוח עסקי.
ת.ז 058340746 **תאריך לידה:** 02/08/1963.
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי : 20/1/1994.
השכלה : תואר ראשון בכלכלה מורחב ; תואר שני מוסמך במנהל עסקים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: סמנכ"ל לשיווק ופיתוח עסקי, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
תפקידיו הנוכחיים: סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.
אושר בידי דירקטוריון החברה למלא תפקיד של מנכ"ל בפועל החל מיום 1.3.2018. ממתין לאישור רשות החברות הממשלתיות.

ירון מסס, רו"ח

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנהל אגף כספים.
ת.ז 029455458 **תאריך לידה:** 6/7/1972.
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי : 1/5/2008.
השכלה : תואר ראשון בחשבונאות, רו"ח ; תואר שני מוסמך במשפטים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל אגף כספים, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
תפקידיו הנוכחיים: מנהל אגף כספים.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

עדי גרוס

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנהל אגף חיתום ופוליסות.
ת.ז 027299205 **תאריך לידה:** 10/5/1974
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי : 8/12/2009.
השכלה : תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים ; תואר שני מוסמך במנהל עסקים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות : מנהל אגף חיתום ופוליסות, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
תפקידיו הנוכחיים: מנהל אגף חיתום.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.
סיים תפקידו ביום 30.6.2017

שרון בן אלי

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנהל אגף חיתום ופוליסות.
ת.ז 027895226 **תאריך לידה:** 7/9/1970
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי: 17/9/2017.
השכלה : תואר ראשון בכלכלה וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, תואר שני מוסמך במנהל עסקים
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות : מנהל אגף חיתום ופוליסות, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ, מנהל ענף תשלומים וסחר בינלאומי, בנק לאומי לישראל בע"מ, מנהל תחום מימון יצוא מורכב, בנק לאומי לישראל בע"מ, מנהלת מחלקה לאשראי לקוחות ומימון ,Eci Telecom.
תפקידיו הנוכחיים: מנהלת אגף חיתום ופוליסות.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

רחל שפיצר-ליבנה, עו"ד

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: היועצת המשפטית.
ת.ז 025111741 **תאריך לידה:** 21/02/1973.
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי : 31/3/2014.
השכלה : תואר ראשון במשפטים, עו"ד ; תואר שני מוסמכת במשפטים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: היועצת המשפטית, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ. עורכת דין ברשות החברות הממשלתיות, משרד האוצר.
תפקידיו הנוכחיים: היועצת המשפטית
התפקיד שהוא מילא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

נמרוד עציוני

התפקיד שממלא בתאגיד: מנהל סיכונים ראשי, אחראי להערכות לשעת חירום.
ת.ז.: 066701756 תאריך לידה: 4/12/1984
נתינות: ישראליות.
תאריך המינוי : 29/09/2016.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה וניהול, תואר שני בכלכלה פיננסית.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל סיכונים ראשי, אשרא החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ. ראש ענף ניהול סיכונים במשרד האוצר.
תפקידיו הנוכחיים: מנהל סיכונים ראשי, אחראי להערכות לשעת חירום.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

יעקב אברהם

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מבקר הפנים של החברה.
ת.ז: 029692233. **תאריך לידה:** 19/08/72.
נתינות: ישראלית.
תאריך המינוי: מונה בתאריך 26/12/2013 לאחר פטירתו של רו"ח אריה יונגר ז"ל (שותף במשרד ברי רוטברט רז ושות') שמונה בתאריך 1/03/2005.
השכלה: תואר ראשון בחשבונאות, רו"ח; תואר שני במינהל עסקים, התמחות במימון.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל בכיר במחלקת סיכונים עסקיים בארנסט יאנג ישראל ומרכז תחום ניהול סיכונים וביקורת פנימית ב-MBT ברי רוטברט רז ושות'.
תפקידיו הנוכחיים: מרכז תחום ניהול סיכונים וביקורת פנימית ב-MBT ברי רוטברט רז ושות'.
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא רלוונטי.
האם הוא בן של בעל עניין אחר בתאגיד: לא רלוונטי.

תקנה 27: רואה החשבון של החברה:

קוסט פורר גבאי את קסירר ושות'
רח' עמינדב 3, תל אביב
טלפון: 03-6232502 פקס: 03-5622555

שותף מטפל: רו"ח משה שחף

תאריך מינוי: 01.03.2006

תקנה 28: שינויים בתזכיר או בתקנון ההתאגדות:

אין.

תקנה 29: המלצה והחלטות מנהלים

אין.

תקנה 29 א: החלטות החברה:

אין.

יואל לביא	דוד קליין
יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל בפועל

תאריך: 28/03/2018